

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Vstupní analýza v oblasti vzdělávání Česká Lípa

Zpracovala: Jana Mair

Leden 2021

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Agentura
pro sociální začleňování

Obsah:

Seznam tabulek:	3
Seznam grafů:	3
Seznam obrázků:	4
Seznam použitých zkratk	5
Manažerské shrnutí	7
1. Úvod a cíle	11
2. Metodologie	11
3. Základní pojmy	11
3.1 Sociální vyloučení	11
3.2 Školská legislativa	12
4. Analytická část	13
4.1 Popis obce a základní sociodemografické údaje	13
4.2 Popis sociálního vyloučení	17
4.3 Cizinci v České Lípě	19
4.4 Předškolní vzdělávání	20
4.4.1 Kapacita a naplněnost mateřských škol	22
4.4.2 Vzdělávání dětí se SVP	28
4.4.3 Pedagogičtí pracovníci	31
4.5 Základní vzdělávání	32
4.5.1 Kapacita a naplněnost základních škol	34
4.5.2 Vzdělávání žáků se SVP	36
4.5.4 Opakování ročníku a ukončení PŠD	40
4.5.5 Pedagogičtí pracovníci	43
4.6 Střední školy	44
4.7 Poradenská pracoviště a sociální služby	46
4.8 Volný čas	48
5. Shrnutí a doporučení	49
6. Zdroje a seznam literatury:	50
Příloha: Popis jednotlivých škol v České Lípě	1

Seznam tabulek:

Tabulka 1 - Přehled mateřských škol, jejich kapacita a naplněnost.....	23
Tabulka 2 - Počty dětí podle státního občanství v MŠ ve školním roce 2020/2021	29
Tabulka 3 - Pedagogičtí pracovníci v městem zřizovaných MŠ ve školním roce 2020/2021	31
Tabulka 4 - Přehled základních škol, jejich kapacita a naplněnost ve školním roce 2020/2021	34
Tabulka 5 - Počet žáků podle občanství v ZŠ v České Lípě ve školním roce 2020/2021	40
Tabulka 6 - Vývoj počtu žáků opakujících ročníků na jednotlivých ZŠ v Č. Lípě v letech 2017/2018 – 2020/2021.....	41
Tabulka 7 - Počty žáků, kteří ve školním roce 2018/2019 ukončili PŠD v běžných třídách ...	42
Tabulka 8 - Přehled podílu předčasných odchodů v běžných třídách ZŠ v České Lípě ve školních letech 2014/2015 – 2019/2020	43
Tabulka 9 - Počty pedagogů a ostatních pedagogických pracovníků na ZŠ v České Lípě ve školním roce 2020/2021	43
Tabulka 19 - Kapacita a naplněnost středních škol v České Lípě ve školním roce 2020/2021	44
Tabulka 20 - Přehled žáků se SVP na SŠ v České Lípě ve školním roce 2020/2021	45
Tabulka 21 - Počty žáků podle státního občanství na SŠ v České Lípě ve školním roce 2019/2020	45

Seznam grafů:

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel města Česká Lípa v letech 1994–2019	14
Graf 2 - Věková struktura obyvatel České Lípy v letech 2011–2019	15
Graf 3 Srovnání vzdělanostní struktury České Lípy, Libereckého kraje a ČR	16
Graf 4 - Vývoj počtu cizinců dle typu pobytu v okrese Česká Lípa v letech 2015–2019	19
Graf 5 - Kapacita a naplněnost českolipských mateřských škol	24
Graf 6 - Vývoj počtu dětí v českolipských MŠ v letech 2015/2016 - 2020/2021.....	24
Graf 7 - Vývoj počtu dětí v jednotlivých MŠ v České Lípě ve školních letech 2015/2016 – 2020/2021	25
Graf 8 - Vývoj počtu žádostí o přijetí do MŠ, a žádostí, kterým nebylo vyhověno	26
Graf 9 - Podíl předškoláků a dětí mladších tří let v jednotlivých MŠ v České Lípě ve školním roce 2020/2021	27
Graf 10 - Počty dětí předškolního věku v jednotlivých MŠ v České Lípě ve školním roce 2020/2021	27
Graf 15 - Naplněnost českolipských základních škol ve školním roce 2020/2021	35
Graf 16 - Vývoj počtu dětí v českolipských ZŠ mezi školními roky 2015/2016 – 2020/2021..	35
Graf 17 – Vývoj počtu žáků v jednotlivých ZŠ v České Lípě ZŠ ve školních letech 2015/2016 – 2020/2021	36
Graf 18 - Počet žáků se SVP a jiným než českým státním občanstvím na jednotlivých ZŠ ve školním roce 2020/2021	38

Graf 19 - Vývoj počtu a podílu žáků se SVP v České Lípě ve školních letech 2016/2017 – 2020/2021	38
Graf 20 - Srovnání vývoje podílu žáků se SVP v České Lípě a v ČR ve školních letech 2016/2017 – 2020/2021.....	39
Graf 22 - Vývoj počtu žáků opakujících ročník na ZŠ v ČL ve školních letech 2017/2018 – 2020/2021	41
Graf 23 - Počet a podíl předčasných odchodů ze ZŠ ve školních letech 2014/2015 – 2019/2020	42

Seznam obrázků:

Obrázek 1 - SVL a ubytovny v České Lípě	18
Obrázek 2 - Rozmístění mateřských škol v České Lípě.....	21
Obrázek 3 - Rozmístění základních škol v České Lípě	33

Seznam použitých zkratk

ASZ - Agentura pro sociální začleňování
AP - asistent pedagoga
ČSÚ - Český statistický úřad
ČŠI - Česká školní inspekce
DM – Domov mládeže
DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků
IKV - inkluzivní a kvalitní vzdělávání
IVP - individuální vzdělávací plán
LMP - lehké mentální postižení
MPI - Místní plán inkluze
MŠ - mateřská škola
MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MÚ – Městský úřad
NNO – nevládní nezisková organizace
NZDM - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OMJ – odlišný mateřský jazyk
OSPOD – Oddělení sociálně-právní ochrany dětí
OP Z - Operační program Zaměstnanost
ORP - obec s rozšířenou působností
p. b. – procentní bod
PLPP – plán pedagogické podpory
PO – podpůrné opatření
PPP - Pedagogicko-psychologická poradna
PŠD – povinná školní docházka
RVP PV a RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a pro základní vzdělávání
SLDB - Sčítání lidu, domů a bytů
SPC - Speciálně pedagogické centrum
SPSZ - Strategický plán sociálního začleňování
SŠ – střední škola
SPU – specifické poruchy učení
SV - sociální vyloučení
SVČ – středisko volného času
SVL - sociálně vyloučená lokalita/lokality
SVP - speciální vzdělávací potřeby
SZ - sociální znevýhodnění
ŠA - školní asistent
Šablony - Šablony pro MŠ a ZŠ - podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování

ŠPZ - školské poradenské zařízení

ŠVP - školní vzdělávací program

ŠZ – školský zákon

ÚP - Úřad práce

VA – vstupní analýza Agentury pro sociální začleňování

VDP – vzdálená dílčí podpora

VZ - výroční zpráva

ZŠ – základní škola

Manažerské shrnutí

Vstupní analýza vznikla v rámci Individuálního projektu systémového Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami (IKV). Jejím hlavním cílem je popsat stav, strukturu a kapacity místní vzdělávací sítě v České Lípě. Vstupní analýza byla zpracována formou desk research, hlavním podkladem pro její zpracování byla data z výkaznictví za školní roky 2015/2016–2020/2021, výroční zprávy a webové stránky jednotlivých škol a dalších aktérů v lokalitě.

Mateřské školy

V České Lípě se nachází 12 mateřských škol, které mají celkem 21 pracovišť, z toho jsou tři MŠ soukromé a dvě MŠ nabízejí vzdělávání dětí v celkem dvou speciálních třídách. Kapacita mateřských škol sídlících v České Lípě činí 1556 míst, z toho 1451 v mateřských školách zřizovaných městem. K 30. 9. 2019 byly mateřské školy naplněné ze 73 %. V posledních pěti letech počet dětí docházejících do MŠ v České Lípě kolísá kolem 1 300 dětí. Poměrně stabilní jsou i počty dětí v jednotlivých MŠ, přičemž pokles zaznamenávají zejména větší mateřské školy nad 100 dětí a vícero pracovišti. Ve školním roce 2020/2021 byly otevřeny dvě speciální třídy (v MŠ Arbesova – pracoviště Arbesova a v MŠ Bratří Čapků), do kterých docházelo celkem 21 dětí.

Co se týče složení dětí v mateřských školách k 30. 9. 2020, podíl dětí mladších tří let v České Lípě činil 10,3 % a podíl předškoláků se ve školách pohyboval mezi 20–55 %. Celkově docházelo do mateřských škol 477 předškoláků, z nichž 61 nově nastoupilo do vykazující mateřské školy. Ke stejnému datu bylo v MŠ zapsáno 83 dětí se SVP (6,7 % ze všech dětí), z toho 31 se zdravotním postižením, jedno s jiným zdravotním znevýhodněním a 47 se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek, což jsou 3,8 %. Nejvíce dětí se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek vykazuje MŠ Bratří Čapků na sídlišti Lada (17, tj. 18,7 %), dále MŠ Severní (19 dětí se SVP, tj. 14,2 %) a MŠ Pastelka (6 dětí, tj. 6 %). MŠ Pastelka se nachází nejbližší třem ze čtyř SVL (N-centrum, Dubická ulice a ubytovna Mlékárna) z mateřských škol. Do MŠ docházelo 134 dětí-cizinců, tj. 10,8 %, z toho nejvíce se jedná o děti z Mongolska, kterých je 104 (8,4 %).

Základní školy

V České Lípě se nachází 10 základních škol, z toho devět je zřizováno městem a jedna je škola soukromá. Devět škol jsou školy běžné a jedna je školou zřizovanou dle § 16 odst. 9 ŠZ (ZŠ PŠ a MŠ Moskevská). Celková kapacita základních škol činí 6 182 žáků. K 30. 9. 2020 docházelo do škol celkem 4 254 žáků (69% naplněnost), z toho 4 034 do běžných tříd a 220 do speciálních tříd. Ve srovnání s předchozími čtyřmi roky celkový počet žáků v českolipských základních školách mírně vzrostl z 3 977 žáků ve školním roce 2015/2016 na 4 254 ve školním roce 2020/2021.

K 30. 9. 2020 základní školy vykazovaly celkem 740 žáků se SVP (což je 17,4 % všech žáků ZŠ v České Lípě, v běžných třídách jejich podíl činil 12,9 %). Ve stejném školním roce počet žáků vykázaných se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek činil 96, tj. 2,3 % všech žáků. S jiným než českým občanstvím dochází na ZŠ v České Lípě 285 žáků (6,7 % ze všech žáků), z čehož největší skupinu tvoří žáci s mongolským státním občanstvím, kterých ve školním roce 2020/2021 studovalo na ZŠ 199 žáků (4,7 %). Nejvyšší podíl žáků se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek vykazuje ZŠ Špičák (72 žáků, tj. 9,3 % žáků školy, přičemž jejich počet se oproti předchozímu školnímu roku zesedminásobil, ve školním roce 2019/2020 jich škola vykazovala 10).

Střední školy

Střední vzdělávání v České Lípě nabízí celkem osm SŠ, z čehož jedna sídlí v Liberci. Ve školním roce 2020/2021 se na středních školách v České Lípě vzdělávalo 2 516 žáků, v denní formě studia docházelo celkem 2 448 žáků a 68 v ostatních formách vzdělávání.

K 30. 9. 2019 střední školy v České Lípě vykazovaly celkem 77 žáků se SVP (3,1 %). Ke stejnému datu školy vykazovaly pouze čtyři žáky se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek (všechny na SZŠ a SOŠ Česká Lípa). Do středních škol v České Lípě ve školním roce 2019/2020 docházelo celkem 81 žáků (2,9 %) s jiným než českým státním občanstvím, z toho 27 bylo z Mongolska.

Shrnutí a doporučení

Vstupní analýza vzdělávání města Česká Lípa vznikala v rámci VDP, byla realizována formou desk research a je tedy čistě deskriptivní sondou do místní vzdělávací sítě. Zpracovaná data tak mají bez dalšího terénního šetření své limity, které je nutné při jejich interpretaci zohlednit. Během spolupráce ASZ a města Česká Lípa a při strategickém plánování lze doporučit toto vzít v úvahu a na dané oblasti, včetně dalšího sběru dat od zapojených aktérů, se zaměřit.

Jednou z těchto oblastí jsou počty dětí a žáků s potřebou podpory z důvodu sociálního znevýhodnění na jednotlivých školách a jejich rozložení mezi školami v České Lípě. Analýza vychází primárně z dat MŠMT - a to počtu vykazovaných dětí a žáků se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek. Mateřské školy ve školním roce 2020/2021 evidují 3,8% podíl těchto dětí, ZŠ již „pouze“ 2,3% podíl těchto žáků a SŠ 0,2% podíl těchto žáků. Přestože počty a podíly vykazovaných dětí/žáků se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek na školách v České Lípě rostou (od školního roku 2016/2017 v MŠ se jejich podíl zvýšil o 3,1 p.b a na ZŠ o 2,3 p.b.), stále nereflktují (jak napovídají i různé podíly mezi jednotlivými stupni vzdělávání) skutečné počty žáků, kteří potřebují podporu z důvodu sociálního znevýhodnění - to zejména na některých školách. Údaje ve výkazech reflektují spíše různou praxi evidování a vykazování dětí se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek.

V České Lípě velkou skupinou, která spadá pod tuto kategorii SVP, jsou žáci z odlišného kulturního prostředí a s OMJ. V kategorii SVP jsou zohledněni jen na některých školách (např. na ZŠ Špičák), lépe ale celkově počet a podíl těchto dětí žáků na školách odráží kategorie žáků cizinců (ač se úplně nepřekrývá – ne všichni žáci cizinci jsou žáci s OMJ, a naopak i žáci s českým státním občanstvím mohou být žáky s OMJ). Ve školním roce 2020/2021 MŠ evidovaly 10,8% podíl dětí s jiným než českým občanstvím, ZŠ 6,7% podíl žáků a SŠ 2,9% podíl žáků cizinců. Počet i podíl žáků s OMJ na školách v České Lípě roste, rostou i nároky na učitele, takže roste i potřeba podpory jak žákům a jejich rodinám, tak i učitelům dalším pedagogickým pracovníkům, kteří tyto žáky vzdělávají. Rostoucí počet žáků s OMJ a i náročnost jejich vzdělávání reflektují školy i ve svých výročních zprávách a odráží se i v projektu *Projekt na podporu integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020*, který realizovalo město se zapojením některých MŠ a ZŠ. Na tyto aktivity bude určitě dobré navázat a nadále se soustředit na zvýšení poskytované podpory těmto dětem/žákům, jejich rodinám i pedagogům a školám.

Naopak žáci ze SVL nebo další žáci „žijící v prostředí, kde [nejsou] dlouhodobě dostatečně [podporováni] ke vzdělávání či přípravě na vzdělávání (například z důvodů nedostatečného materiálního zázemí, nevyhovujících bytových podmínek, časové náročnosti dopravy do školy, nezájmu ze strany zákonných zástupců, konfliktů v rodině)“ (Habrová, 2015, s. 9), nejsou ve výkazech škol reflektováni téměř vůbec (ve výkazech v kategorii Z a V vykazují několik žáků např. ZŠ Špičák, ZŠ, PŠ a MŠ Moskevská – viz i výroční zpráva školy, méně pak ZŠ Lada, ZŠ Slovanka a ZŠ Partyzánská). Tato skupina žáků by tedy také neměla být opominuta. Pro vytvoření strategického plánu lze tedy doporučit zjistit kvalifikované odhady zástupců jednotlivých škol, jaké jsou podíly těchto dětí/žáků na jednotlivých školách, zda nedochází k jejich kumulaci pouze na některých školách a zaměřit pozornost na to, zda dostávají tyto děti a žáci a jejich učitelé náležitou podporu. A do budoucna případně uvažovat o sjednocení vykazování žáků se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek.

Přitom rostoucí počet školně neúspěšných žáků ukazuje, že důraz na podporu těchto žáků bude do budoucna klíčový: např. ročník opakovalo ve školním roce 2017/2018 v České Lípě 18 žáků, v roce 2018/2019 43 žáků a v roce 2019/2020 již 58 žáků)¹ a neklesal ani počet žáků předčasně odcházejících, tj. žáků, kteří ukončili PŠD v 7. a 8. ročníku, který v loňském školním roce 2019/2020 činil 7,9 % žáků ukončujících PŠD. Na některých školách ve dvou po sobě následujících letech tvořili předčasně odcházející až čtvrtinu žáků ukončujících PŠD v daném školním roce (ZŠ Sever). Ve spolupráci s jednotlivými aktéry bude stěžejní hledat možné příčiny školního neúspěchu, vytvořit doporučení a zajistit opatření na jejich eliminaci. Na školách chybí podpora ze strany psychologů, speciálních pedagogů, ale i sociálních pedagogů

¹ V letošním školním roce došlo k poklesu počtu žáků opakujících ročník plošně po celé ČR. Příčinu lze hledat v uzavření škol, dálkové výuce z důvodu pandemie Covid-19 a v jiném hodnocení.

nebo koordinátorů inkluze a vyvstává otázka užšího propojení škol s NNO a sociálními službami. Případně podpora pedagogů formou dalšího vzdělávání.

1. Úvod a cíle

Tato vstupní analýza vznikla v rámci Individuálního projektu systémového Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami (IKV). Jejím hlavním cílem je popsat stav, strukturu a kapacity místní vzdělávací sítě, dále pak postoje ke vzdělávání a domnělé či faktické bariéry v přístupu ke vzdělávání na straně cílových skupin projektu. Hlavní cílovou skupinou jsou:

- zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice,
- vedoucí pracovníci škol a školských zařízení, pedagogičtí pracovníci,
- pracovníci a dobrovolníci v organizacích působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání dětí a mládeže,
- rodiče dětí a žáků,
- děti a žáci.

2. Metodologie

Vstupní analýza byla zpracována formou desk research, analýzou primárních a sekundárních dat. Hlavním podkladem pro její zpracování byla data z výkaznictví za školní roky 2015/2016 - 2020/2021 (zejména S 1-01 Výkaz o mateřské škole, M 3 Výkaz o základní škole, M 8 Výkaz o střední škole a R 13-01 Výkaz o ředitelství), výroční zprávy a webové stránky jednotlivých škol a dalších aktérů v lokalitě.

Veškerá data byla zpracována v souladu se standardy sociálně-vědních výzkumů. Získaná statistická data jsou zpracována do grafů a tabulek a následně interpretována.

3. Základní pojmy

3.1 Sociální vyloučení

Analýza vychází z definice **sociálního vyloučení**, jak je uvedena v *Příručce pro sociální integraci*: „Zjednodušeně řečeno, sociálně vyloučení jsou ti občané, kteří mají ztížený přístup k institucím a službám (tedy k institucionální pomoci), jsou vyloučeni ze společenských sítí a nemají dostatek vertikálních kontaktů mimo sociálně vyloučenou lokalitu. Sociální vyloučení se vyznačuje četnými indikátory či charakteristikami, které se v různých lokalitách vyskytují s různou intenzitou. Mezi obvyklé ukazatele řadíme dlouhodobou nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízkou kvalitu a nejistotu v bydlení, ztížený nebo nemotivovaný přístup ke vzdělávání, vysokou míru zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a zvýšenou míru migrace. Jednotlivé ukazatele samy o sobě sociální vyloučení nezakládají. Je

to teprve jejich kombinace, která zasaženým jedincům či rodinám brání v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti“ (Švec, 2009, s. 7)².

Dopady sociálního vyloučení na oblast vzdělávání jsou komplexní a projevují se v několika rovinách. Obecně lze ale říct, že děti/žáci vyrůstající v prostředí sociálního vyloučení mají menší vzdělanostní šance a jsou častěji předurčeny ke školnímu neúspěchu než jejich vrstevníci. To je dáno různými faktory individuálního a strukturálního charakteru, jakými jsou například ekonomický status rodiny, dosažené vzdělání rodičů, segregace vzdělávacího systému, nedostupnost podpůrných služeb a další. Z hlediska školské legislativy, lze tyto žáky označit za žáky se SVP z důvodu odlišných životních podmínek. V praxi školám a školským poradenským zařízením chybí jednotné a srozumitelné nástroje, které by pomohly tyto žáky bezpečně identifikovat. Jedním z důsledků je skutečnost, že údaje ve školských výkazech často neodpovídají reálné přítomnosti těchto žáků ve třídách.

3.2 Školská legislativa

V této analýze hovoříme o vzdělávání ve školách, které se odehrává dle školního kurikula, je považováno za povinné a je legislativně ukotveno ve sbírce zákonů. Hlavní zákony a vyhlášky, které se týkají školního vzdělávání a souvisejí se společným (inkluzivním) vzděláváním, uvádíme níže:

- Zákon č. 178/2016 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. („školský zákon“),
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů, znění platné od 12. 1. 2016,
- Vyhláška 270/2017 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (novelizující vyhlášku č. 72/2005 Sb.).

V kontextu projektu IKV je pro nás relevantní průběh vzdělávání v mateřských školách, základních školách a středních školách, souhrnně budeme používat termín „škola“. Dle legislativy je v ČR školní docházka povinná 9 let a od školního roku 2017/2018 je navíc povinný jeden rok předškolní přípravy od září následujícího po dosažení věku pěti let. V případě opakování ročníku může žák v ZŠ strávit 10 let, případně může požádat ještě o další rok prodloužení školní docházky. Naopak při opakovaných neúspěších může žák školu opustit předčasně v nižší než deváté třídě³.

² Více viz <http://www.socialni-zaclenovani.cz/co-je-socialni-vyloucení>.

³ Podrobněji o školské legislativě vztahující se ke společnému (inkluzivnímu) vzdělávání lze nalézt na portálu MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/spolecne-vzdelavani-1>, <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlaske-ke-skolskemu-zakonu>.

4. Analytická část

4.1 Popis obce a základní sociodemografické údaje

Město Česká Lípa se nachází v Libereckém kraji, 80 km severně od Prahy. Česká Lípa je obcí s rozšířenou působností a pověřeným obecním úřadem, do jejíhož správního území patří 41 obcí. Město zahrnuje 14 místních částí, kde žije necelých 38 tisíc obyvatel. Novodobý charakter a podobu města ovlivnila průmyslová výroba a blízkost těžby uranu a s ním spojený růst počtu obyvatel; v 70. a 80. letech 20. století kolem města se zachovaným historickým centrem vznikla řada velkých panelových sídlišť.

Liberecký kraj se momentálně řadí na 5. místo mezi kraje v podílu nezaměstnaných obyvatel. Podíl nezaměstnaných v Libereckém kraji byl o 0,21 procentního bodu (p. b.) vyšší (3,89 %) než republikový průměr, který činil v červnu 2020 3,68 % (k 30. 6. 2020, zdroj ČSÚ)⁴. Okres Česká Lípa si s 3,56% podílem drží nejnižší nezaměstnanost v kraji a mezi 77 okresy České republiky obsadil 44. pozici. V současnosti představují největší zaměstnavatele v České Lípě tři společnosti v oblasti automobilového a železničního průmyslu: Bombardier Transportation Czech Republic, Fehrer Bohemia a Johnson Controls.

Počet obyvatel

Česká Lípa je třetím největším městem v Libereckém kraji⁵ a dvacátým sedmým největším městem v ČR. K 31. 12. 2019 činil počet obyvatel České Lípy 37 525.

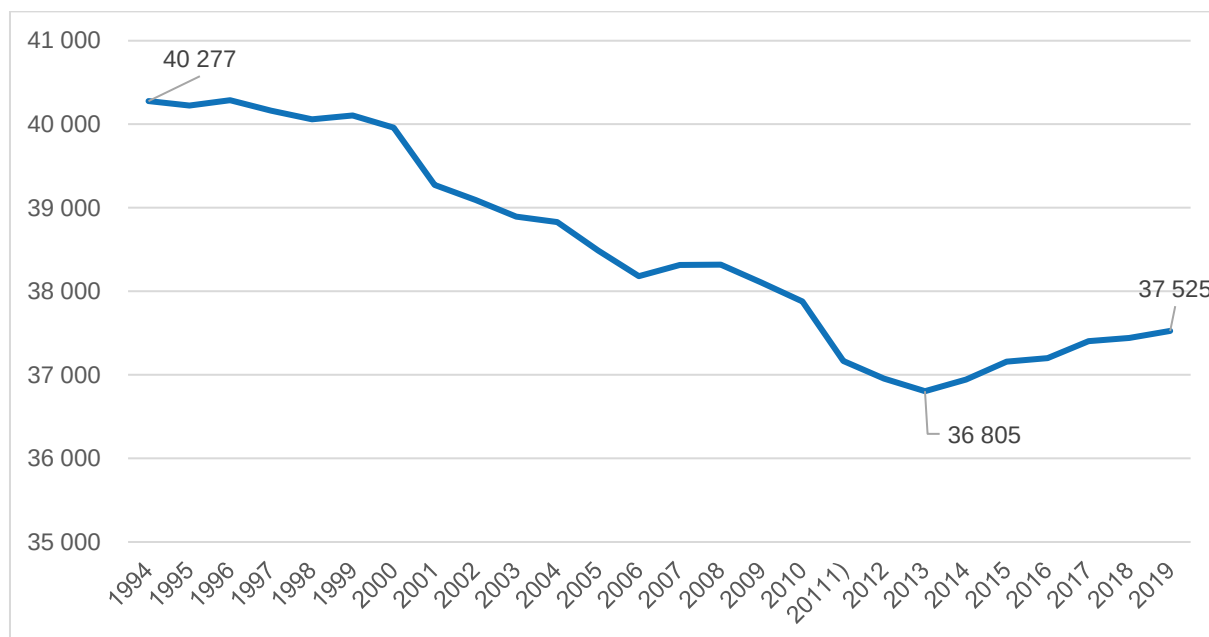
Po velkém růstu počtu obyvatel, kdy se mezi lety 1960 až 1990 jejich počet ztrojnásobil, aby dosáhl v roce 1990 svého maxima 40 985 obyvatel, od devadesátých let počet obyvatel setrvale klesal (až na výjimky v letech 1996, 1999 a 2007, ve kterých došlo k drobnému nárůstu oproti předchozímu roku). V roce 2000 počet obyvatel klesl pod 40tisícovou hranici a klesal až do roku 2013, kdy Česká Lípa čítala 36 805 obyvatel. Od toho roku do současnosti dochází k mírnému, ale stabilnímu nárůstu, viz Graf 1, (ČSÚ, 2020).

⁴ Pro srovnání: nejvyšší nezaměstnanost žen byla zjištěna v Ústeckém kraji (5,67 %), v případě mužů v Moravskoslezském kraji (5,57 %). Více viz <https://www.czso.cz/csu/xl/nezamestnanost-v-libereckem-kraji-k-30-6-2020>

⁵ První je Liberec s 104 802 obyvateli a druhý Jablonec nad Nisou s 45 773 obyvateli (k 31. 12. 2019, ČSÚ).

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel města Česká Lípa v letech 1994–2019

Zdroj: ČSÚ, k 31. 12. příslušného roku

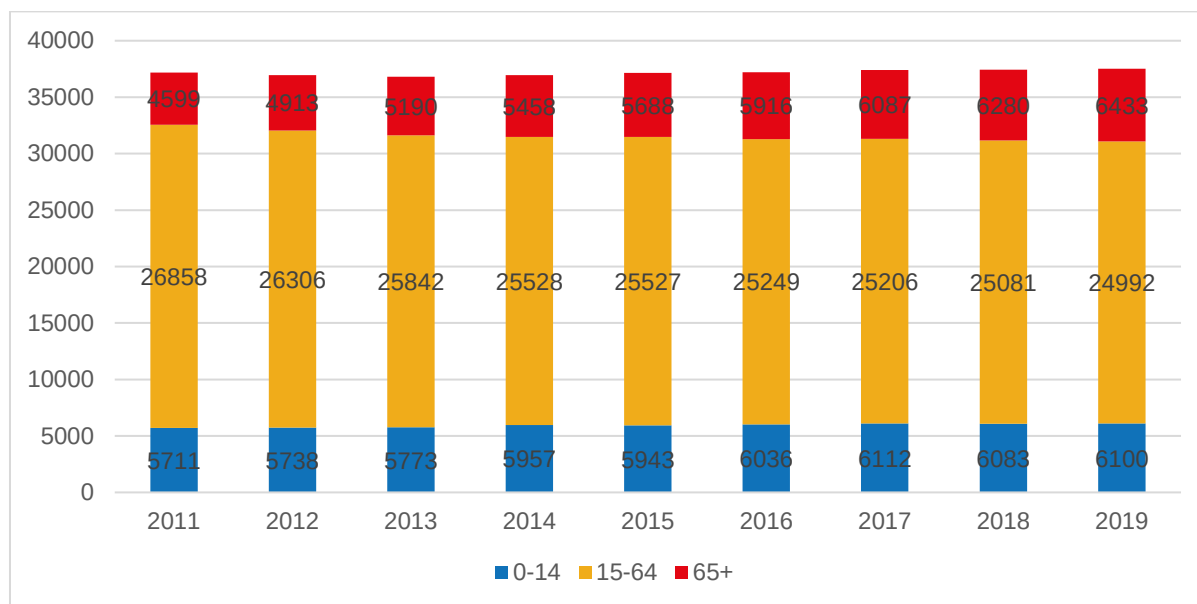
Věková struktura

Mezi lety 2011 a 2019 počet dětí ve věku 0-14 let ve městě Česká Lípa mírně rostl, a to z 5 711 dětí v roce 2011 na 6 100 v roce 2019. Současně mírně vzrostl i jejich podíl, a to o téměř 1 p. b. z 15,4 % v roce 2011 na 16,3 % v roce 2019. Současně ale vzrostl i počet a podíl obyvatel nad 65 a více let, a to mnohem výrazněji, o téměř 5 p. b. tj. z 4 599 v roce 2011 (12,4 %) na 6 433 (17,1 %) v roce 2019. Do roku 2017 byl podíl dětí ve věku 0-14 let vyšší než podíl obyvatel nad 65 let, v roce 2017 se vyrovnaly (16,3 %) a od tohoto roku je podíl obyvatel nad 65 let vyšší než podíl dětí ve věku 0-14 let. Počet i podíl obyvatel ve věku 15-64 let setrvale klesá, z 26 858 v roce 2011 na 24 992 v roce 2019 (více viz Graf 2).

Průměrný věk se v těchto letech zvýšil o dva roky, z 39,1 v roce 2011 na 41,1 v roce 2019 (ČSÚ).

Graf 2 - Věková struktura obyvatel České Lípy v letech 2011–2019

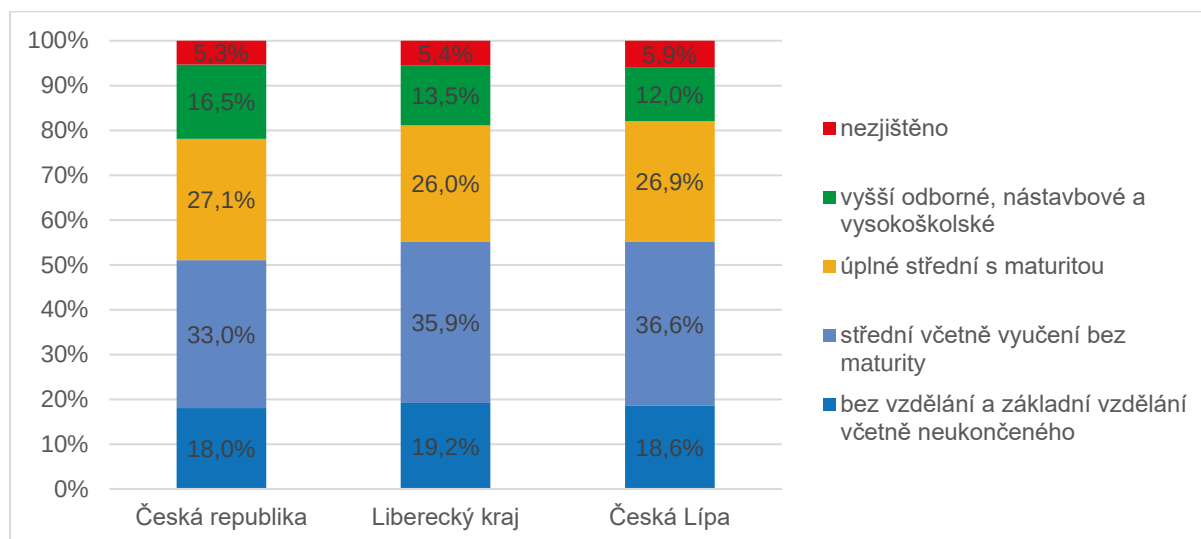
Zdroj: ČSÚ, k 31. 12. příslušného roku

Vzdělanostní struktura

Úroveň vzdělanosti v České Lípě je ve srovnání s celorepublikovým průměrem méně příznivá. V kategorii obyvatel bez vzdělání nebo se vzděláním základním (včetně neukončeného) má sice jen o 0,6 p. b. vyšší podíl, než je celorepublikový průměr (18 %) (v Libereckém kraji jako celku činí tento podíl 19,2 %), ale naopak ve vyšších vzdělanostních kategoriích (vyšší odborné nástavbové a vysokoškolské) je podíl obyvatel České Lípy nižší (12 %) než je celorepublikový průměr (16,5 %), a to o 4,5 p. b., a ve srovnání s Libereckým krajem je nižší o 1,5 p. b. (13,5 %), více viz Graf 3.

Graf 3 Srovnání vzdělanostní struktury České Lípy, Libereckého kraje a ČR

Zdroj: ČSÚ, k 26. 3. 2011

Oddělení školství

Na MÚ Česká Lípa je zřízen Úsek školství, který čítá tři referenty. Úsek školství funguje v rámci Odboru školství, kultury, sportu a cestovního ruchu. Metodicky řídí a dohlíží na činnost 16 škol a jednoho školského zařízení (celkem do českolipských mateřských škol zřizovaných městem docházelo ve školním roce 2019/2020 1 201 dětí a do základních škol 4 094 žáků). V působnosti ORP Česká Lípa se nachází celkem 51 škol a školských zařízení: 18 úplných základních škol (včetně ZŠ speciální), 12 základních škol s výukou prvního stupně nebo malotřídních škol, čtyři základní umělecké školy, dům dětí a mládeže, samostatná školní jídelna a 17 mateřských škol zřizovaných městem a tři soukromé mateřské a základní školy.

Jako nejnaléhavější problémy k řešení v oblasti vzdělávání město vnímá (Dotazník pro obce, 2020, s. 8):

- nezájem některých zákonných zástupců o vzdělávání jejich dětí, zanedbávání povinného předškolního vzdělávání a povinné školní docházky, nedostatečnou či neexistující podporu domácího prostředí pro vzdělávání žáků (domácí příprava, pomůcky...),
- nedostatečné nástroje pro motivaci zákonných zástupců k lepšímu přístupu ke vzdělávání jejich dětí ze strany školy a obce,
- problematické přijímání žáků v průběhu školního roku (stěhování rodiny, změna školy),
- nedostatečnou pobytovou kapacitu středisek výchovné péče pro umístění dětí,
- absenci psychologů a pracovníků primární prevence na školách (nedostatek finančních prostředků),
- problematické obsazování míst asistentů pedagoga,
- problematické začleňování dětí/žáků cizinců s nedostatečnou znalostí českého jazyka vzdělávaných v MŠ/ZŠ,

- nízkou podporu pedagogů při vzdělávání sociálně vyloučených žáků/děti,
- předčasné odchody ze základního vzdělávání.

Město Česká Lípa realizovalo projekt *Podpora integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020* (dotace Ministerstva vnitra České republiky) zaměřený na „zkvalitnění soužití a zlepšování vzájemných vztahů mezi cizinci pobývajícími ve městě Česká Lípa a občany města Česká Lípa, na podporu integrace cizinců do společnosti, k odstranění sociokulturních, komunikačních a adaptačních problémů žáků a dětí cizinců, potlačení xenofobie ve společnosti“ (Česká Lípa, oficiální web města). Projekt reaguje na rostoucí počty cizinců ve městě Česká Lípa (více viz kapitola 4.3 Cizinci v České Lípě) a rostoucí počet dětí/žáků s odlišným mateřským jazykem, kteří dle města představují rostoucí zátěž pro vzdělávací instituce (více viz kapitola 4.4 Základní vzdělávání, oddíl 4.4.4 Žáci se SVP). Do projektu se zapojily čtyři základní školy a dvě mateřské školy zřízené městem Česká Lípa, kde je největší koncentrace dětí a žáků s OMJ (ZŠ Špičák, ZŠ Slovanka, ZŠ Dr. M. Tyrše, ZŠ Šluknovská, MŠ Bratří Čapků, MŠ Špičák) a Českolipská univerzita třetího věku.

4.2 Popis sociálního vyloučení

Dle informací města vycházejících ze Zprávy o stavu romské menšiny v kraji za rok 2018 (Dotazník pro obce, 2020, s. 2) i podle Analýzy sociálně vyloučených lokalit (GAC, 2015) se ve městě nachází celkem čtyři sociálně vyloučené lokality (SVL), ve kterých žije dle kvalifikovaného odhadu 380 obyvatel, romské i neromské etnicity. Dle informací města se jedná se o tyto lokality:

- a) N-centrum (cca 28 osob, z toho 12 dětí),
- b) Dubická ulice „Parlament, Senát“ (cca 274 osob, včetně dětí),
- c) ubytovna Mlékárna (Česká ulice),
- d) Jiráskova ulice (3 domy).

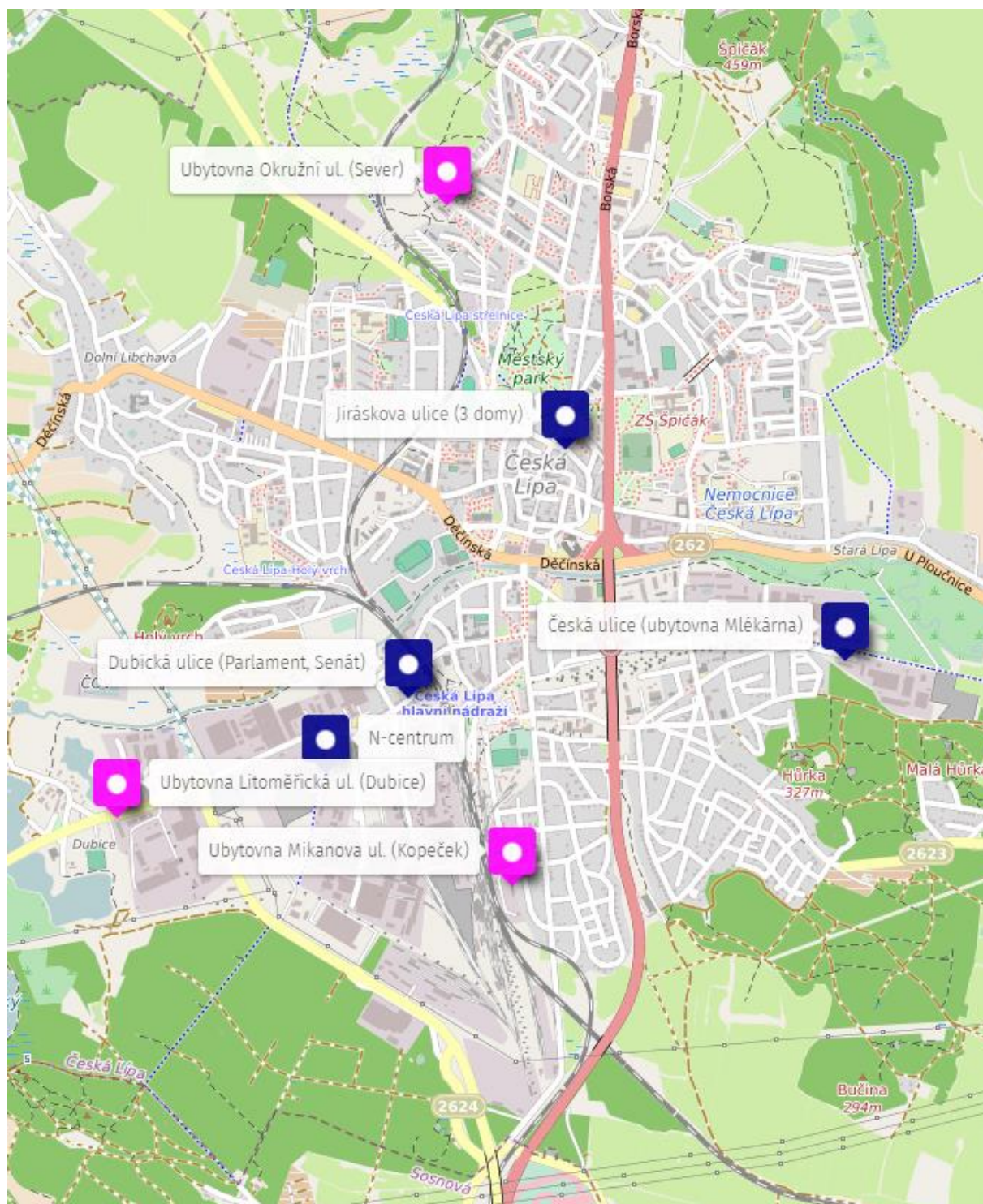
Další ubytovny v České Lípě:

- Litoměřická ulice (Dubice) – senioři, osoby se zdravotním postižením, několik sociálně vyloučených rodin,
- Ubytovny Mikanova (Kopeček) a Okružní (Sever) – kapacita ubytoven je naplněna převážně cizinci, klienty pracovních agentur (Mongolové, Bulhaři). Na Okružní žijí i romské rodiny a lidé s nízkými příjmy.

Rozmístění těchto lokalit a ubytoven ukazuje Obrázek 1. Popisu sociálního vyloučení a SVL ve městě Česká Lípa se detailně věnuje Vstupní analýza Agentury pro sociální začleňování v rámci projektu OP Z (Charvát 2020).

Obrázek 1 - SVL a ubytovny v České Lípě

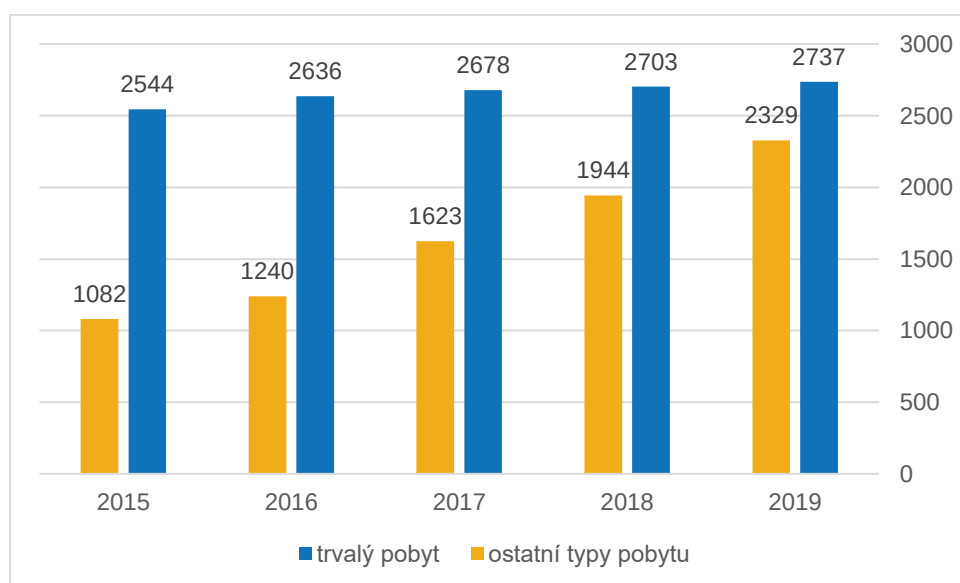
Zdroj: vlastní zpracování v uMap – OpenStreetMap

4.3 Cizinci v České Lípě

K 30. 9. 2020 žilo v okrese Česká Lípa celkem 5 185 cizinců, z toho 2 789 s trvalým pobytem a 2 396 s ostatními typy pobytu. V posledních pěti letech vzrostl počet cizinců v okrese Česká Lípa více než o třetinu: v roce 2015 činil 3 626 osob, koncem roku 2019 čítal 5 066 osob (Ředitelství služby cizinecké policie). Počet cizinců s ostatními typy pobytu rostl rychleji (1082 v roce 2016 a 2329 v roce 2019) než počet cizinců s trvalým pobytem (2544 v roce 2015 a 2737 v roce 2019). Nejpočetnějšími skupinami cizinců jsou dle města Mongolové, Slováci, Vietnamci, Ukrajinci a Poláci (Česká Lípa 2020). Více se tématu věnuje VA OP Z (Charvát 2020).

Graf 4 - Vývoj počtu cizinců dle typu pobytu v okrese Česká Lípa v letech 2015–2019

Zdroj: Předběžné údaje zveřejňované ředitelstvím služby cizinecké policie, k 31. 12. příslušného roku

Vzhledem k tomu, že město definovalo jako jeden z nejnaléhavějších problémů k řešení v oblasti vzdělávání právě „problematické začleňování dětí/žáků cizinců s nedostatečnou znalostí českého jazyka vzdělávaných v MŠ/ZŠ“ (Dotazník pro obce, 2020, s. 2), bude se tato analýza zabývat také otázkou vzdělávání dětí a žáků s OMJ, respektive žáků, které školy vykazují jako žáky cizince⁶ (s jiným než českým státním občanstvím), kde lze předpokládat, že

⁶ Národní ústav pro vzdělávání tuto kategorii žáků definuje následovně: za žáky-cizince jsou označováni žáci, kteří mají jiné občanství než české. Děti cizinců pobývajících v České republice totiž přejímají status cizince podle druhu pobytu svých rodičů (může se jednat o osoby s dlouhodobým pobytem, s trvalým pobytem a žadatele o azyl či azylanty). Škála dětí-cizinců je velmi široká od těch, kteří se v České republice narodili a čeština je pro ně rodným jazykem až po ty, kteří do ČR přijeli v pozdějším věku a s češtinou se setkali poprvé až ve škole. Proto se stále častěji používá obecnější termín děti a žáci s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Bez ohledu na občanství nebo místo narození dítěte je klíčový fakt, že čeština je pro dítě druhým jazykem. Termín žáci s OMJ zahrnuje jak některé děti/žáky-cizince, tak i děti, které mají české státní občanství, ale disponují žádnou nebo omezenou znalostí češtiny. Mohou to být jak děti českých rodičů s českým státním občanstvím, které dlouhodobě pobývaly v zahraničí, tak i děti žijící v České republice, které v rodině a s rodiči komunikují jiným jazykem.

se alespoň částečně překrývají s kategorií žáků s OMJ. Dále pracujeme s kategorií žáků cizinců, protože kategorie žáků s OMJ se ve školních výkazech nepoužívá. Pokud mluvíme o žácích s jiným než českým státním občanstvím, je nutné mít na paměti, že se nemusí nutně jednat o žáky s OMJ a naopak, žáci s českým státním občanstvím mohou být zároveň i žáky s OMJ.

4.4 Předškolní vzdělávání

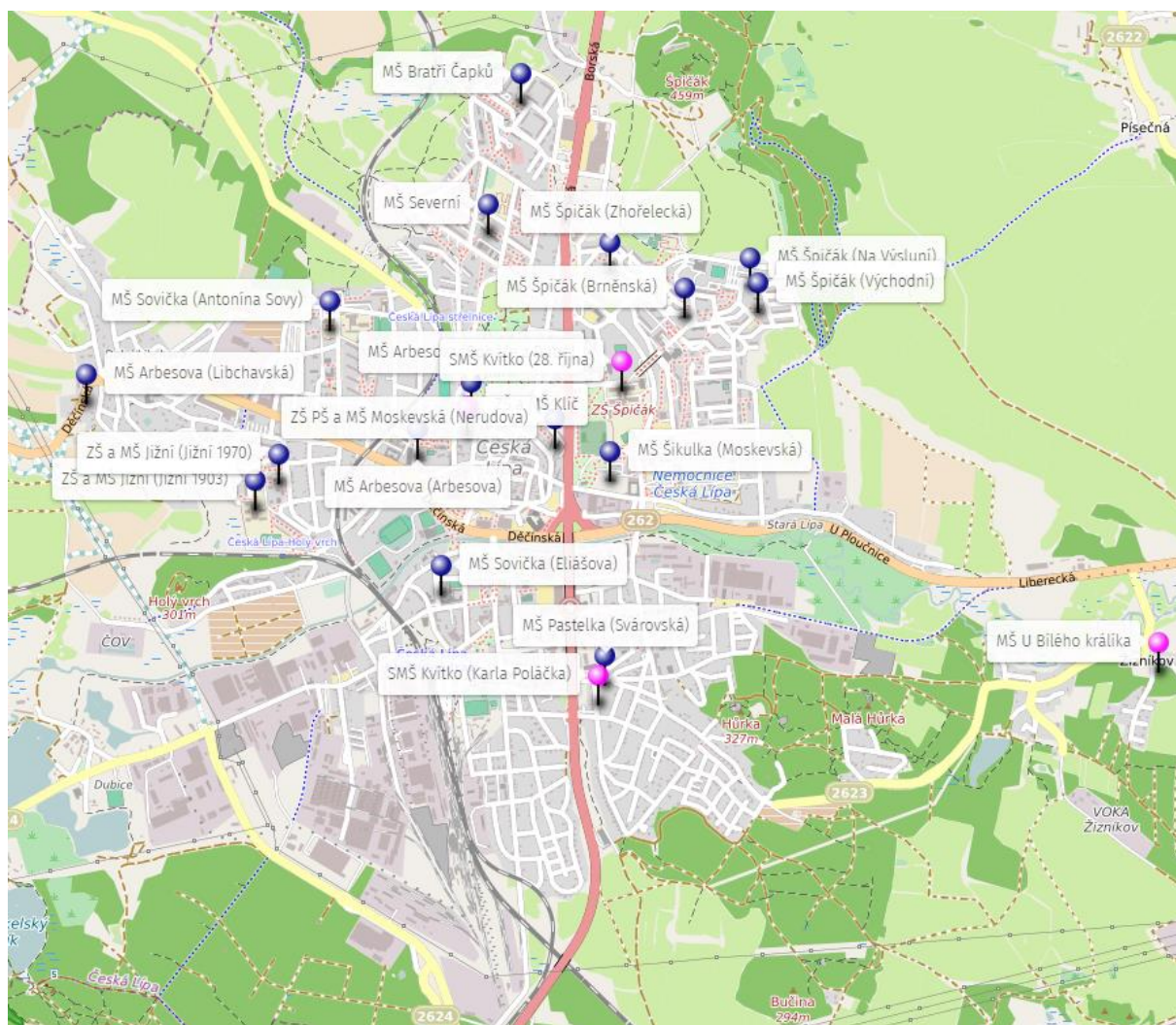
Ve městě Česká Lípa se nachází dvanáct mateřských škol, z nichž devět je zřizováno městem (z toho sedm má samostatnou právní subjektivitu) a dvě fungují společně se základní školou. Další tři mateřské školy jsou školy soukromé, z čehož dvě mají samostatnou právní subjektivitu a jedna funguje společně se základní školou. Dvě mateřské školy poskytují vzdělávání ve speciálních třídách.

V České Lípě se nacházejí tyto mateřské školy:

- Soukromá mateřská škola KVÍTKO, s.r.o. (dále SMŠ KVÍTKO),
- Základní škola a Mateřská škola Klíč s.r.o. (dále ZŠ a MŠ Klíč),
- Mateřská škola Špičák, Česká Lípa, Zhořelecká 2607, příspěvková organizace (dále MŠ Špičák),
- Mateřská škola Sovička, Česká Lípa, Antonína Sovy 1740, příspěvková organizace (dále MŠ Sovička),
- Mateřská škola, Česká Lípa, Arbesova 411, příspěvková organizace (dále MŠ Arbesova),
- Mateřská škola Pastelka, Česká Lípa, Svárovská 3315, příspěvková organizace (dále MŠ Pastelka),
- Mateřská škola, Česká Lípa, Severní 2214, příspěvková organizace (dále MŠ Severní),
- Mateřská škola, Česká Lípa, Bratří Čapků 2864, příspěvková organizace (dále MŠ Bratří Čapků),
- Základní škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Jižní 1903, příspěvková organizace (dále ZŠ a MŠ Jižní),
- Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace (dále ZŠ, PŠ a MŠ Moskevská),
- Mateřská škola Šikulka, Česká Lípa, Moskevská 2434, příspěvková organizace (MŠ Šikulka),
- Mateřská škola U Bílého králíka, s.r.o. (dále MŠ U Bílého králíka).

Obrázek 2 - Rozmístění mateřských škol v České Lípě

Zdroj: vlastní zpracování v uMap – OpenStreetMap, pozn. modrý špendlík – MŠ zřizovaná městem, růžový špendlík – soukromá MŠ

Podle Obecně závazné vyhlášky č. 6/2019⁷ je společným školským obvodem všech mateřských škol zřizovaných městem celé území města Česká Lípa.

Kromě mateřských škol funguje ve městě i několik dětských skupin:

- Dětské centrum Delfínek, z.s. (Havlíčkova 426) – kapacita 12 dětí, poskytovatel spolek Dětské centrum Delfínek, z.s., zahájení provozu: 23. 3. 2015,
- Dětská skupina při MC Pumpkin v České Lípě (Železničářská 2232) – kapacita 12 dětí, poskytovatel: spolek Mateřské centrum Pumpkin, z.s., zahájení provozu: 1. 7. 2016,
- Dětská skupina 2-3 (Libchavská 107) – kapacita 20 dětí, poskytovatel MŠ Arbesova, zahájení provozu: 1. 3. 2018,

⁷ Více viz https://www.mucl.cz/assets/File.ashx?id_org=2138&id_dokumenty=33903

- Dětská skupina 1-2 (Libchavská 107) – kapacita 12 dětí, poskytovatel MŠ Arbesova, zahájení provozu: 1. 3. 2018,
- Dětská skupina Krteček (Hrnčířská 761 - kapacita 20 dětí, poskytovatel Spirála Turnov, z.s., zahájení provozu: 1. 9. 2018,
- Dráček Česká Lípa, z.s. (Bulharská 853) – kapacita 12 dětí, zahájení provozu 2. 1. 2020, poskytovatel: Dráček Česká Lípa, z.s.

Do roku 2019 ve městě fungovala předškolní klubovna v rámci KLUBOVNY PARAMISA (nacházející se v ubytovně N-centrum v okrajové části Dubice), která byla zaměřena na pomoc dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí. Předškolní klubovna byla určena dětem ve věku od 4 do 7 let, které dosud nenavštěvovaly žádné předškolní zařízení, a jejím cílem bylo připravit děti na školní docházku. Dopolední program předškolní klubovny probíhal od 8 do 12 hodin. Dle informací města (Dotazník pro obce, 2020, s. 9) byla činnost předškolní klubovny ukončena po požáru ubytovny v prosinci 2019.

4.4.1 Kapacita a naplněnost mateřských škol

Kapacita mateřských škol sídlících v České Lípě činí 1 556 míst, z toho 1 451 v mateřských školách zřizovaných městem (detailní přehled kapacit jednotlivých mateřských škol viz Tabulka 1). Jedno pracoviště MŠ Pastelka se nachází v nedaleké obci, asi 7 km od České Lípy. Pokud se tedy zaměříme jen na pracoviště v České Lípě, je celková kapacita míst nižší o jednu třídu a 25 míst, tzn., činí 1 531 míst.

K 30. 9. 2019 byly mateřské školy naplněné ze 73 %, respektive 78 % v případě pracovišť nacházejících se přímo v České Lípě (naplněnost jednotlivých MŠ viz Graf 5). V posledních pěti letech počet dětí docházejících do MŠ v České Lípě kolísal kolem 1 300 dětí, nejméně jich bylo 1 245 v letošním školním roce 2020/2021 a nejvíce 1 345 ve školním roce 2016/2017 (viz Graf 6). Poměrně stabilní jsou i počty dětí v jednotlivých MŠ (pro detailnější informace o naplněnosti jednotlivých mateřských škol viz Graf 5), přičemž pokles zaznamenávají zejména větší mateřské školy nad 100 dětí a s vícero pracovišti.

Ve školním roce 2020/2021 byly otevřeny dvě speciální třídy (v MŠ Arbesova – pracoviště Arbesova a v MŠ Bratří Čapků), do kterých docházelo celkem 21 dětí (viz Tabulka 1).

Tabulka 1 - Přehled mateřských škol, jejich kapacita a naplněnost

Škola	Pracoviště	Kapacita	Běžné třídy		Speciální třídy		Počet dětí celkem	Naplněnost
			Počet tříd	Počet dětí	Počet tříd	Počet dětí		
MŠ Špičák	Brněnská 2599		4	91	0	0	91	
	Na Výsluní 2893		2	37	0	0	37	
	Východní 2737		3	70	0	0	70	
	Zhořelecká 2607		4	96	0	0	96	
	Celkem	430	13	294	0	0	294	68 %
MŠ Sovička	Antonína Sovy 1740/17		3	61	0	0	61	
	Eliášova 1527/2		2	46	0	0	46	
	Celkem	174	5	107	0	0	107	61 %
MŠ Arbesova	Arbesova 411/2		5	120	1	10	130	
	Libchavská 107		1	20	0	0	20	
	Roháče z Dubé 2513/3		3	74	0	0	74	
	Celkem	228	9	214	1	10	224	98 %
ZŠ a MŠ Jižní	Jižní 1903		2	49	0	0	49	
	Jižní 1970/29		1	21	0	0	21	
	Celkem	106	3	70	0	0	70	66 %
ZŠ, PŠ a MŠ Moskevská	Nerudova 628/8	25	1	25	0	0	25	100 %
MŠ Pastelka	Dobranov 4 ⁸		1	25	0	0	25	
	Svárovská 3315		3	75	0	0	75	
	Celkem	100	4	100	0	0	100	100 %
MŠ Šikulka	Moskevská 2434	105⁹	4	94	0	0	94	90 %
MŠ Severní	Severní 2214	192	6	134	0	0	134	70 %
MŠ Bratří Čapků	Bratří Čapků 2864	91	3	80	1	11	91	100 %
SMŠ KVÍTKO	28. října 2733		1	15	0	0	15	
	Karla Poláčka 1301/5		2	35	0	0	35	
	Celkem	50	3	50	0	0	50	100 %
ZŠ a MŠ Klíč	Klášteří 2490	40	2	39	0	0	39	98 %
MŠ U Bílého králíka	Žizníkov 38	159	1	15	0	0	15	68 %
Celkem		1556	54	1222	2	21	1243	73 %

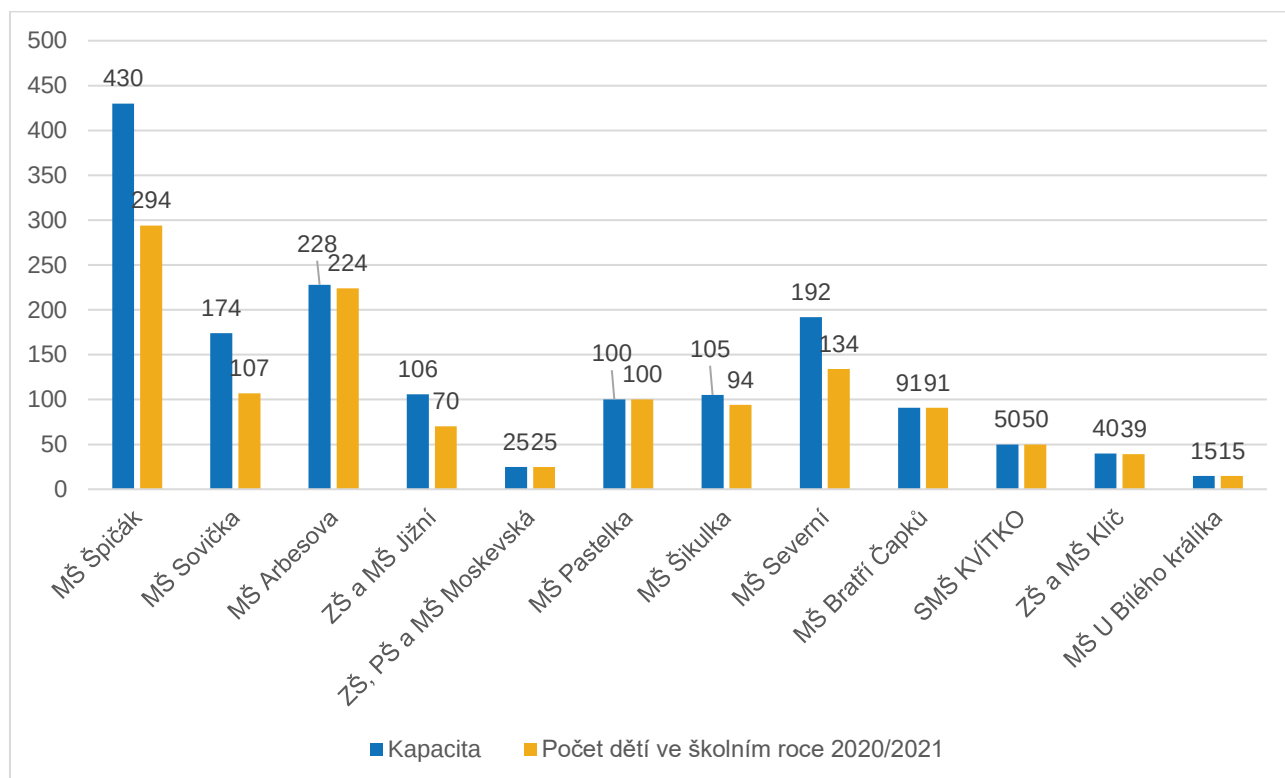
Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2019, Rejstřík škol

⁸ Obec nedaleko České Lípy.

⁹ Celková kapacita školy je 130 dětí, ale 25 připadá na MŠ u ZZ.

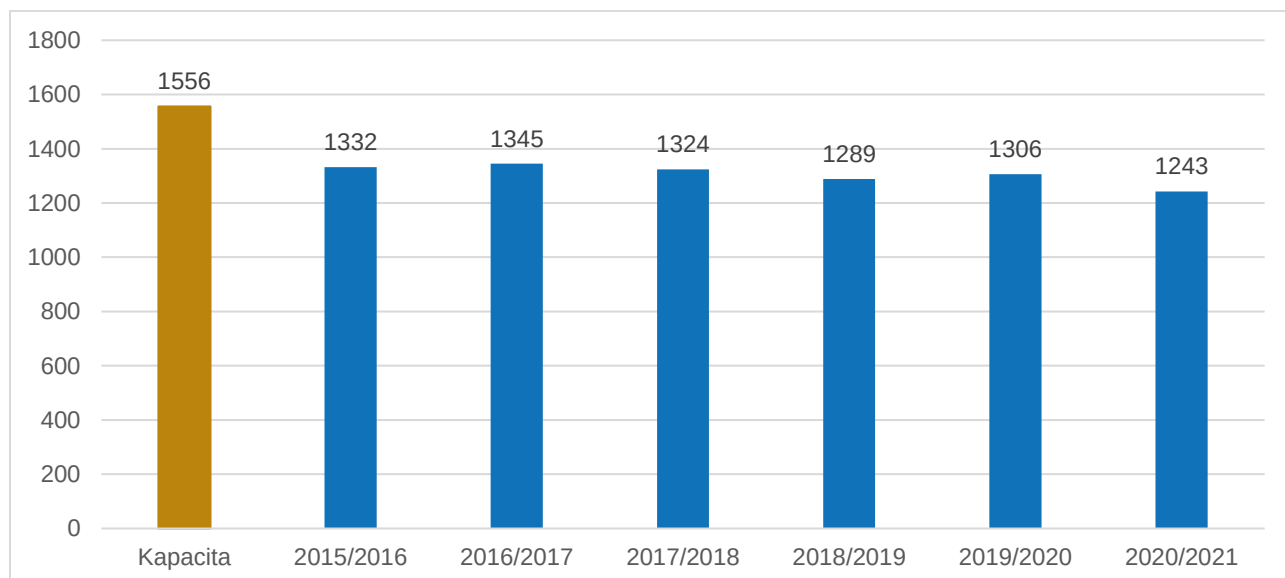

Graf 5 - Kapacita a naplněnost českolipských mateřských škol

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, MŠMT, k 30. 9. 2020

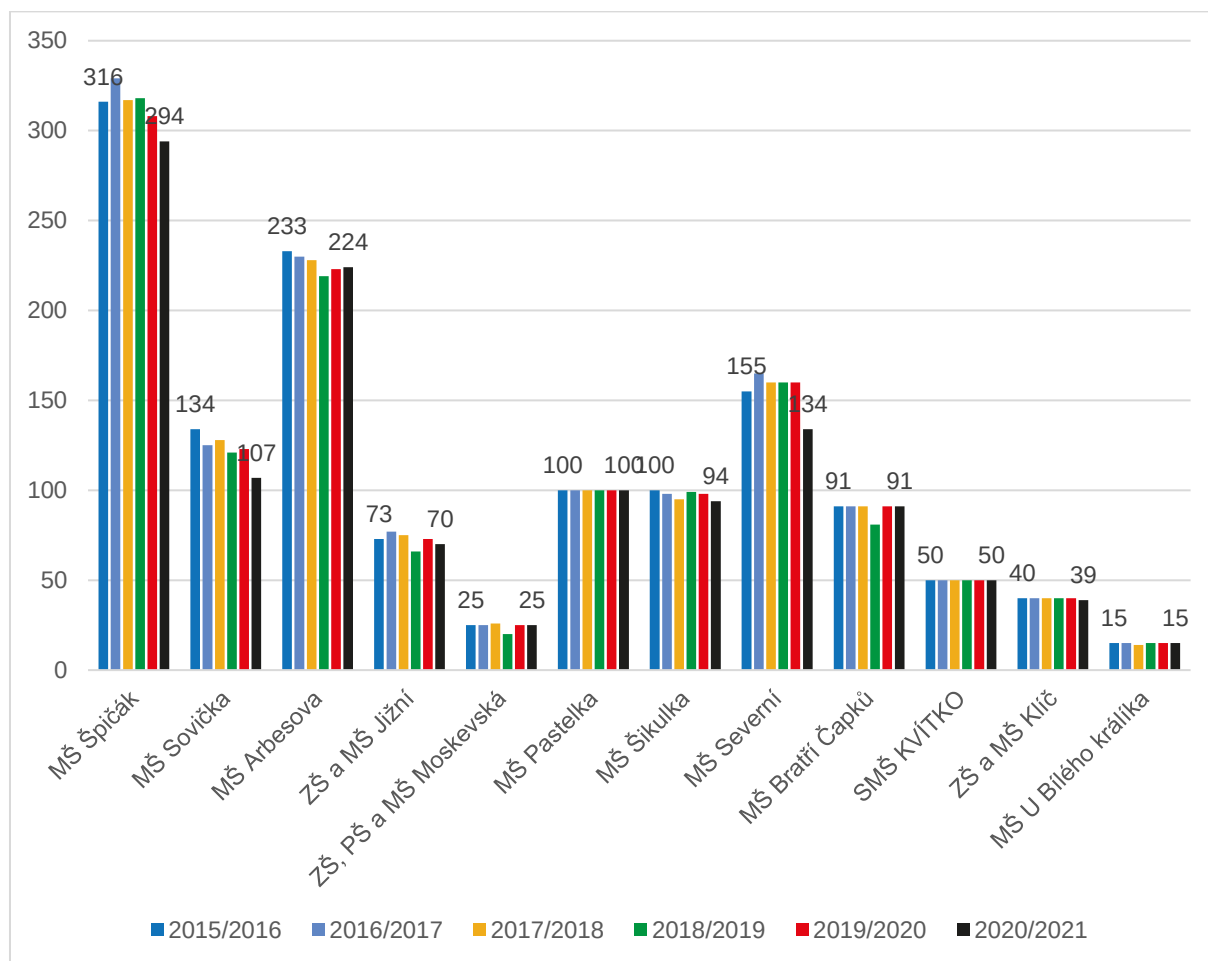
Graf 6 - Vývoj počtu dětí v českolipských MŠ v letech 2015/2016 - 2020/2021

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. příslušného roku

Graf 7 - Vývoj počtu dětí v jednotlivých MŠ v České Lípě ve školních letech 2015/2016 – 2020/2021

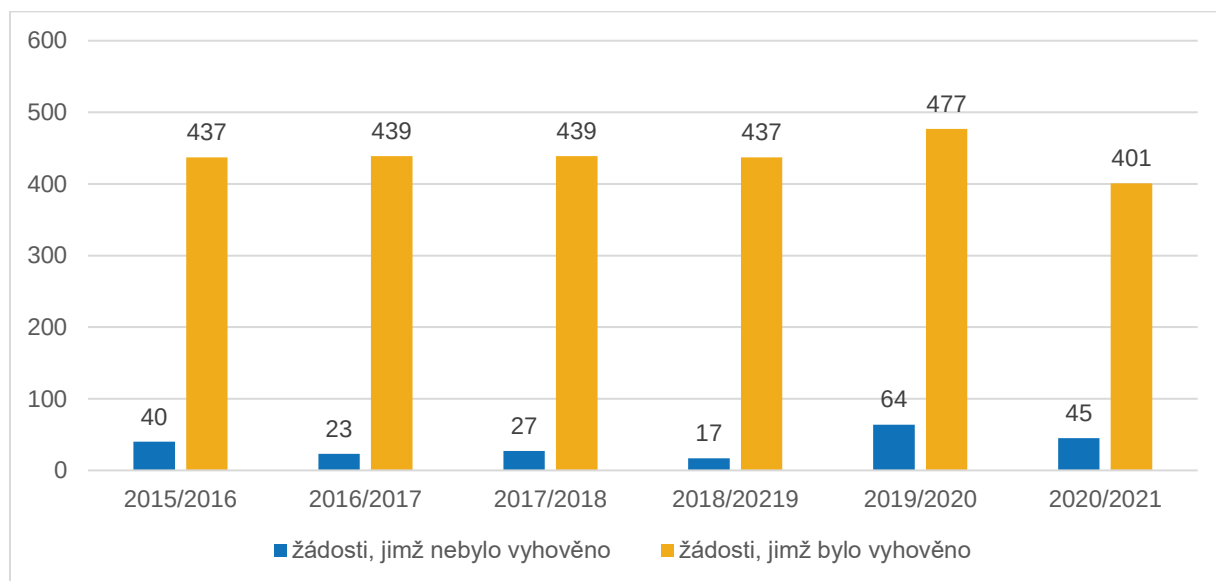

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2019

Přestože se kapacita MŠ v České Lípě jeví dostatečná, počet žádostí o přijetí do MŠ, kterým nebylo vyhověno, v loňském školním roce výrazně vzrostl (navzdory poklesu v předchozích třech letech) a to ze 17 odmítnutých žádostí ve školním roce 2018/2019 (4 % všech žádostí) na 64 (14 %) ve školním roce 2019/2020. Pro letošní školní rok 2020/2021 bylo odmítnutých žádostí 45 (11 %), což je méně než v roce předešlém, ale pořád více než v předchozích letech. A to i navzdory předchozímu stabilnímu poklesu odmítnutých žádostí z 9 % ve školním roce 2015/2016 na 4 % ve školním roce 2018/2019 (viz Graf 8). Mezi školy, které evidují nejvíce odmítnutých žádostí, patří stabilně MŠ Bratří Čapků (16 odmítnutých žádostí pro školní rok 2019/2020 a 10 pro školní rok 2020/2021) a soukromé MŠ. Dále šlo také o MŠ Pastelka, pracoviště Svárovská (4 odmítnuté žádosti), MŠ Severní (3), MŠ Pastelka, pracoviště Moskevská (2) a ZŠ, PŠ a MŠ Moskevská, pracoviště Nerudova (1) Důvod tohoto nárůstu není možné pouze z výkaznictví určit.

Graf 8 - Vývoj počtu žádostí o přijetí do MŠ, a žádostí, kterým nebylo vyhověno

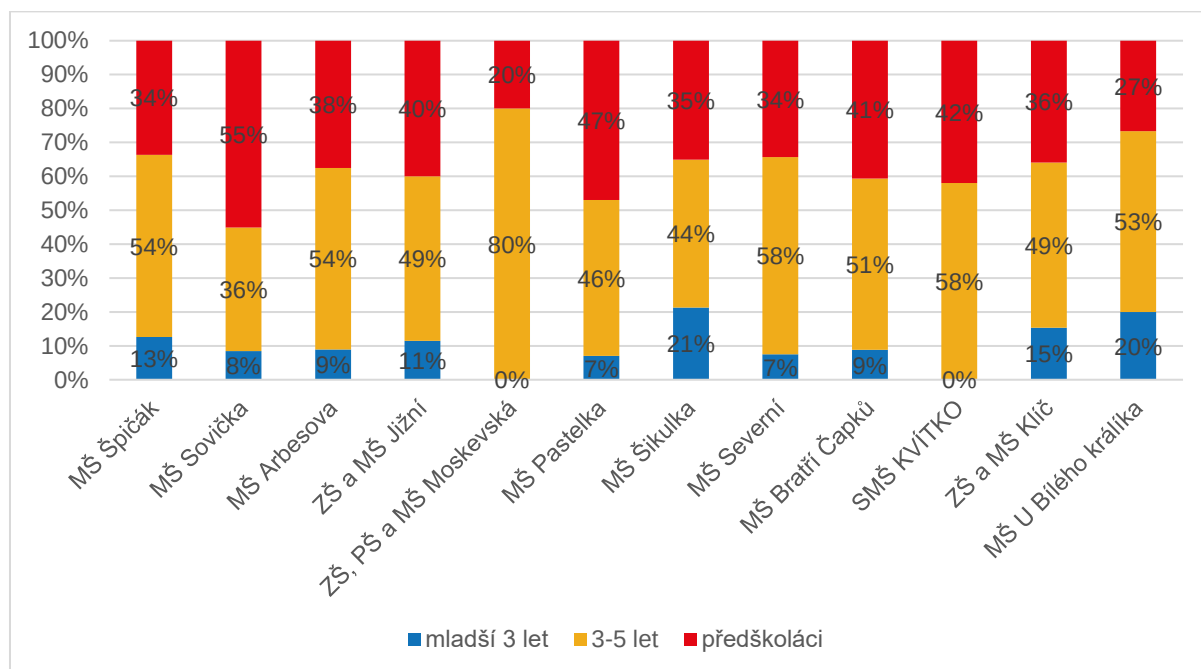
Zdroj: MŠMT, k 30. 9. příslušného roku

Podíl dětí mladších tří let se mezi jednotlivými školami liší a proměňuje se i mezi jednotlivými roky. Ve školním roce 2020/2021 jich největší podíl evidovali v MŠ Šikulka (21 %) a v soukromých ZŠ a MŠ Klíč (20 %). Žádné děti mladší tří let v tomto školním roce neevidovala ZŠ, PŠ a MŠ Moskevská, pracoviště Nerudova a soukromá MŠ Kvítko. Podíl předškoláků se ve školách pohybuje mezi 20–55 %. Celkově v České Lípě k 30. 9. 2020 docházelo do mateřských škol 477 předškoláků, z toho 469 do běžných tříd a 8 do speciálních tříd. Podíly jednotlivých věkových skupin na jednotlivých MŠ viz Graf 9.

Z výkazů o MŠ S1-01 vyplývá, že celkově 61 předškoláků (12,8 % ze všech předškoláků) nově nastoupilo do vykazující mateřské školy. Nejvíce těchto nově nastoupivších předškoláků docházelo v případě MŠ zřizovaných městem do MŠ Sovička 17 (tj. 28,8 % z předškoláků), podobně na obě pracoviště, MŠ Severní 9 (19,6 % z předškoláků) a MŠ Špičák 14 (14 % předškoláků), zejména na pracoviště Zhořelecká. Více viz Graf 10.

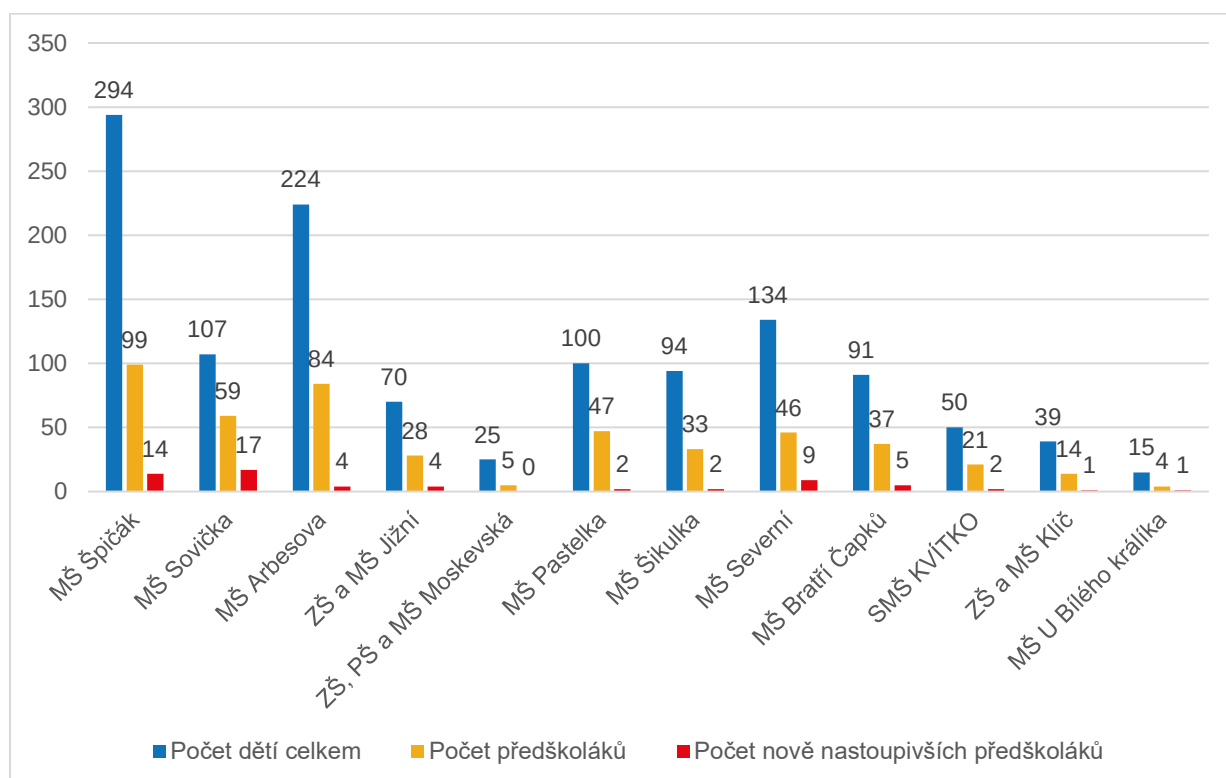

Graf 9 - Podíl předškoláků a dětí mladších tří let v jednotlivých MŠ v České Lípě ve školním roce 2020/2021

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2020

Graf 10 - Počty dětí předškolního věku v jednotlivých MŠ v České Lípě ve školním roce 2020/2021

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2020

4.4.2 Vzdělávání dětí se SVP

K 30. 9. 2020 bylo dle údajů MŠMT (Výkaz o MŠ S1-01) v českolipských mateřských školách zapsáno 83 dětí se SVP¹⁰ (6,7 % ze všech dětí), z toho 31 se zdravotním postižením, jedno s jiným zdravotním znevýhodněním a 47 se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek¹¹, což jsou 3,8 % všech dětí zapsaných v mateřských školách. Děti se SVP a děti se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek jsou vykazovány jen na některých MŠ. Největší podíl jich vykazuje MŠ Bratří Čapků na sídlišti Lada (31 dětí se SVP, tj. 34,1 % z celkového počtu dětí a 17 dětí se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek, tj. 18,7 % z celkového počtu dětí), která má zřízenou i speciální třídu pro 11 dětí, dále MŠ Severní (19 dětí se SVP, tj. 14,2 % a všechny z důvodu odlišného kulturního prostředí) a MŠ Pastelka (10 dětí se SVP, tj. 10 %, z toho 6 dětí se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek, tj. 6 %), více viz Graf 11. MŠ Pastelka se nachází nejbližší třem ze čtyř SVL (N-centrum, Dubická ulice a ubytovna Mlékárna) z mateřských škol. Pět mateřských škol nevykazuje žádné děti se SVP a osm MŠ žádné děti se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek.

Co se týče dětí se SVP vykazovaných z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek, ve školním roce 2020/2021 byly všechny v kategorii K, kde se uvádějí zejména „dětí, jejichž SVP vyplývají zejména z odlišného kulturního prostředí v rodině žáka, malé znalosti kultury české společnosti, omezené znalosti vyučovacího jazyka vč. užívání jiného než vyučovacího jazyka v rodině žáka“ (Výkaz o MŠ). Z porovnání s daty ohledně počtu žáků-cizinců vyplývá, že tyto údaje nejsou úplně spolehlivé a neodrážejí skutečné počty dětí, které potřebují podporu z těchto důvodů a **vypovídají spíše o odlišné praxi vykazování jednotlivých škol** - v České Lípě je vykázáno 47 dětí, tj. 3,8 % ze všech dětí v MŠ v kategorii K – SVP KZV a 134 dětí-cizinců, tj. 10,8 %, z toho nejvíce se jedná o děti z Mongolska, kterých je 104 (8,4 %) - více viz Graf 11 a Tabulka 2). Zatímco MŠ Severní, MŠ Bratří Čapků a MŠ Šikulka reflektuje děti s OMJ jako děti se SVP, v jiných školách to neplatí.

Dle projektu města podpora integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020 (Česká Lípa 2020) se nárůst počtu dětí s OMJ týká zejména sídlištních škol, kde podíl těchto dětí může dosahovat až 20 %. Projekt reaguje na nedostatek metodické podpory vyjádřený ze strany vedení škol vytvořením platformy setkávání pedagogů.

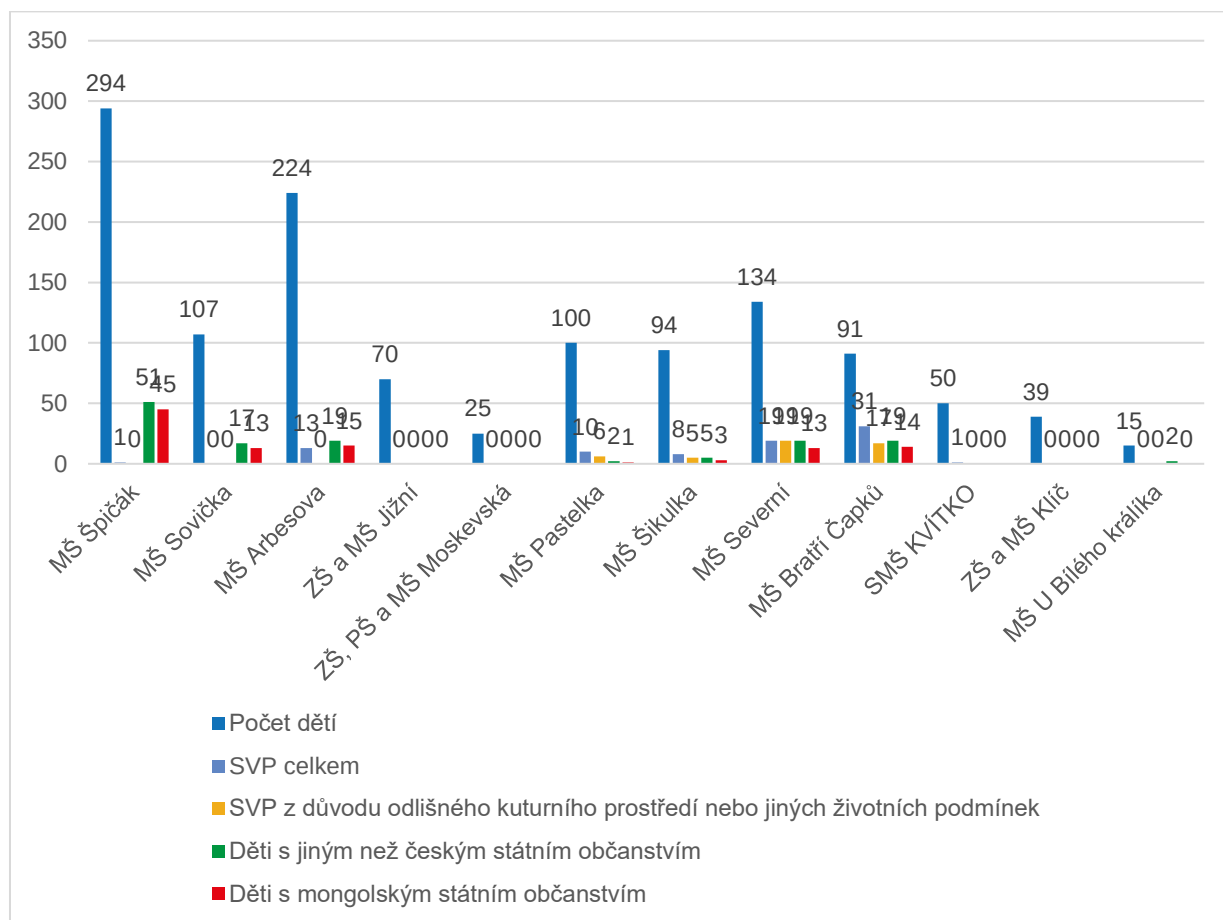
Děti, jejichž SVP vyplývají zejména z jiných životních podmínek v rodině žáka, tzn. např. děti ze SVL, statistiky českolipských škol nereflektují vůbec. V loňském školním roce evidovala 6 těchto dětí MŠ Pastelka.

¹⁰ Do speciálních tříd docházelo 21 dětí.

¹¹ Údaje pocházejí z Výkazu o mateřské škole, podle stavu k 30. 9. 2019. Žák je uveden tolikrát, kolik je druhů příčin jeho SVP.

Graf 12 - Počty dětí s jiným než českým občanstvím v českolipských MŠ ve školním roce 2020/2021

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2020

Tabulka 2 - Počty dětí podle státního občanství v MŠ ve školním roce 2020/2021

Občanství	Počet dětí
ČR	1109
Mongolsko	104
Vietnam	10
Ukrajina	5
Rumunsko	3
Bulharsko	3
Slovensko	2
Velká Británie	2
Rusko	1
Čína	1
Španělsko	1
Portugalsko	1
Itálie	1
Celkem	1243

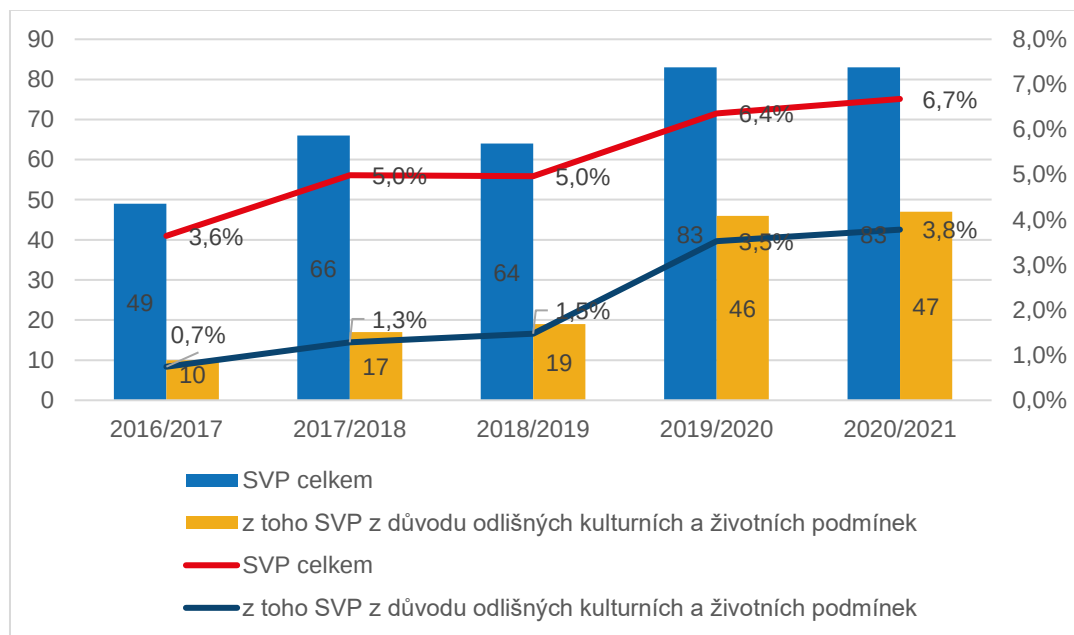
Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2020

Celkově ale počet i podíl vykazovaných dětí se SVP v České Lípě roste, a to z 66 dětí se SVP ve školním roce 2017/2018 (5 %) na 83 (6,7 %) ve školním roce 2020/2021. Ve více než polovině případů se jedná o děti se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek. Jejich podíl vzrostl o něco výrazněji: ze 10 (0,7%) v roce 2016/2017 na 47 (3,8 %) ve školním roce 2020/2021, což je nárůst o cca 3 p. b. (více viz Graf č. 13 a 14¹²). Tento nárůst je výraznější než jaký je průměr za celou ČR – viz Graf 13. Roste i podíl dětí se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek na dětech se SVP celkem.

Přesto lze předpokládat, že **skutečný počet dětí, které potřebují podporu, bude větší**. Vzhledem k tomu, že se jen částečně se překrývají MŠ, které vykazují děti se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí s těmi, které se nacházejí v blízkosti SVL, nebo s těmi, které vykazují děti s jiným než českým státním občanstvím (a tedy i potenciálně děti s OMJ), lze očekávat, že **všechny děti, které vyžadují podporu při vzdělávání v MŠ, se ve statistice MŠMT neobjevují**. Pro přesnější popis situace ohledně žáků, kteří potřebují podporu z důvodu jiného kulturního prostředí, i jiných životních podmínek, a zacílení intervence, bude tedy **potřeba zjistit a analyzovat situaci ve srovnání s kvalifikovanými odhady zástupců jednotlivých škol**.

Graf 13 - Vývoj počtu dětí se SVP v českolipských MŠ v období mezi 2016/2017 - 2020/2021

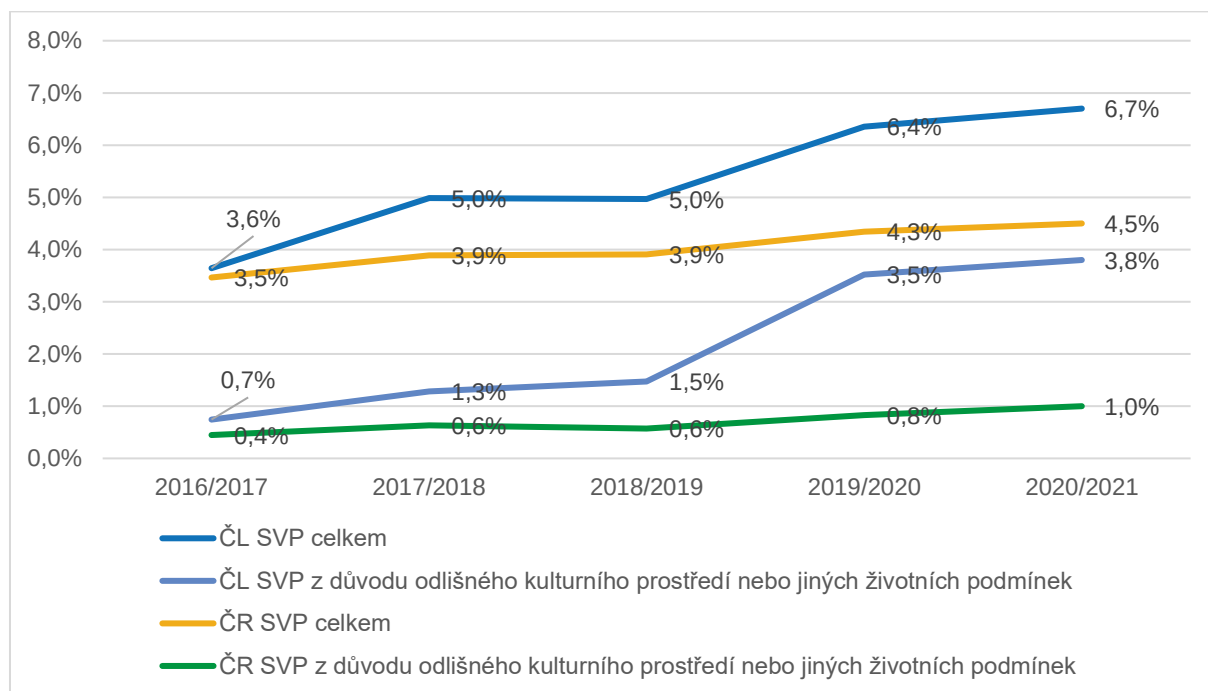
Zdroj: MŠMT, k 30. 9. příslušného roku¹³

¹² Údaje ze školního roku 2016/2017 jsou nepřesné, protože v datech se vyskytla pravděpodobně chyba u údajů jedné MŠ, jejíž údaje neodpovídaly dalšímu vývoji a tato čísla jsou vynechána. Počet i podíl dětí se SVP i SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek tedy bude pravděpodobně o něco vyšší.

¹³ V grafu nejsou uvedeny počty dětí se SVP za MŠ Špičák ve školním roce 2016/2017, protože je zde uvedena několikanásobně větší hodnota a jedná se tedy pravděpodobně o chybu ve výkaznictví.

Graf 14 - Vývoj podílu dětí se SVP v českolípských MŠ v letech 2016/2017 - 2020/2021 ve srovnání s ČR

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. příslušného roku

4.4.3 Pedagogičtí pracovníci

Ve školním roce 2020/2021 v mateřských školách v České Lípě zřizovaných městem působilo celkem 103 učitelů (101,9 přepočtených úvazků), 11 asistentů pedagoga (7,8 přepočtených úvazků)¹⁴. Jeden psycholog působí pouze na soukromé ZŠ a MŠ Klíč (0,2 úvazku), stejně jako tři speciální pedagogové (0,45 přepočtených úvazků). Pro přehled na jednotlivých školách zřizovaných městem viz Tabulku 3.

Tabulka 3 - Pedagogičtí pracovníci v městech zřizovaných MŠ ve školním roce 2020/2021

Škola	Učitelé	Přepočt. úvazky	AP	Přepočt. úvazky	Psycholog	Speciální pedagog
MŠ Špičák	26	26	1	0,5	0	0
MŠ Sovička	10	10	0	0	0	0
MŠ Arbesova	20	20	4	2,5	0	0
ZŠ a MŠ Jižní	6	6	0	0	0	0
ZŠ, PŠ a MŠ Moskevská	2	2	1	0,75	0	0
MŠ Pastelka	8	8	0	0	0	0
MŠ Šikulka	9	9	1	0,75	0	0
MŠ Severní	13	12,7	0	0	0	0
MŠ Bratří Čapků	9	8,2	4	3,3	0	0
Celkem	103	101,9	11	7,8	0	0

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2020

¹⁴ Počty učitelů na soukromých MŠ zde nejsou uvedeny, vzhledem k tomu, že v údajích za dvě soukromé MŠ byly chyby v datech.

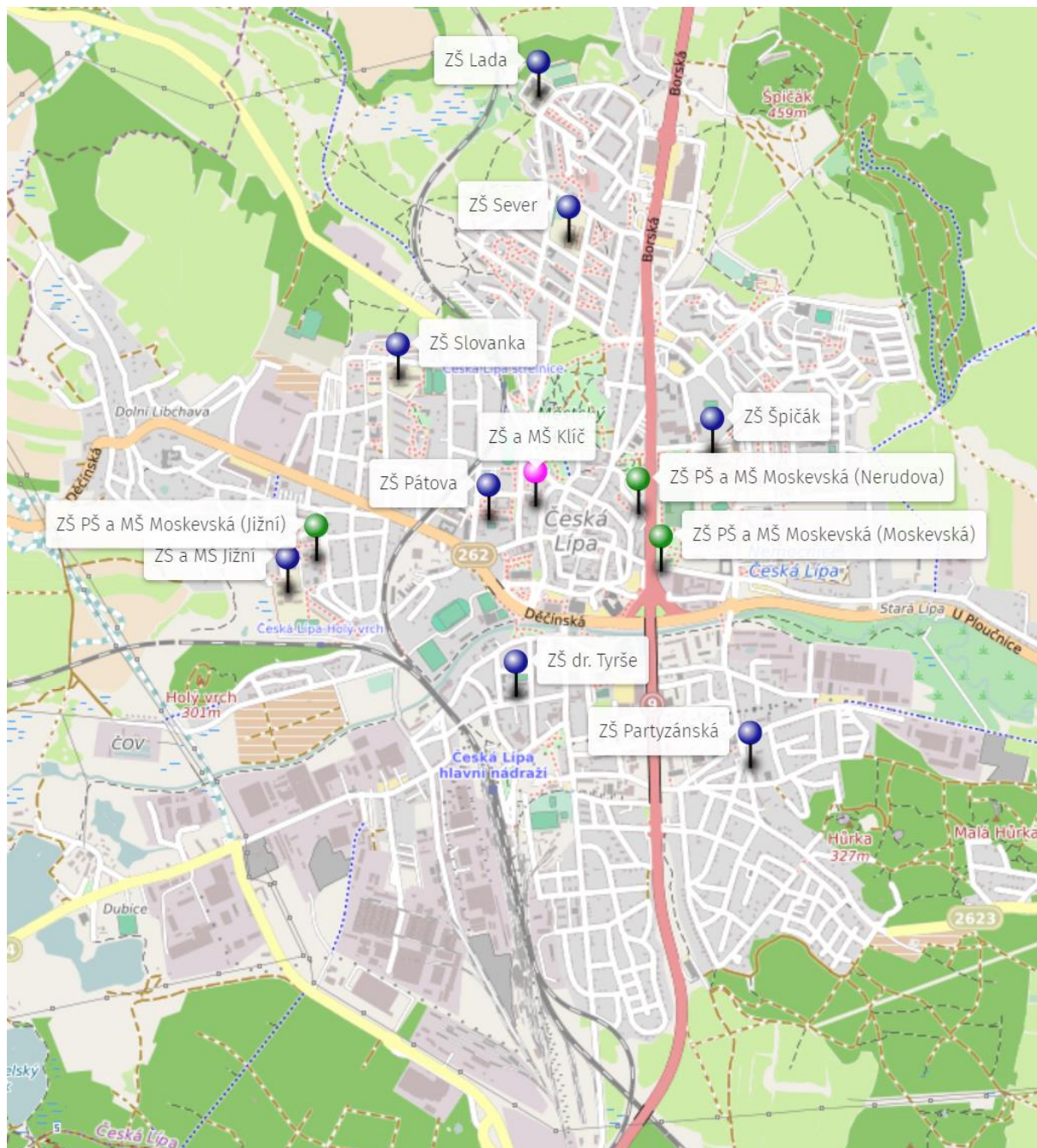
4.5 Základní vzdělávání

V České Lípě se nachází deset základních škol. Devět z nich je zřizováno městem, z čehož sedm má samostatnou právní subjektivitu a dvě fungují společně s mateřskou školou a jednu školu tvoří základní, střední i mateřská škola dohromady. Jedna základní škola je škola soukromá a jedna škola nabízí vzdělávání pouze ve speciálních třídách. Jedná se o tyto školy:

- Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904, příspěvková organizace (dále ZŠ Šluknovská),
- Základní škola Slovanka, Česká Lípa, Antonína Sovy 3056, příspěvková organizace (dále ZŠ Slovanka),
- Základní škola Dr. Miroslava Tyrše, Česká Lípa, Mánesova 1526, příspěvková organizace (dále ZŠ dr. Tyrše),
- Základní škola, Česká Lípa, Partyzánská 1053, příspěvková organizace (dále ZŠ Partyzánská),
- Základní škola, Česká Lípa, Pátova 406, příspěvková organizace (dále ZŠ Pátova),
- Základní škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Jižní 1903, příspěvková organizace (dále ZŠ a MŠ Jižní),
- Základní škola, Česká Lípa, Školní 2520, příspěvková organizace (dále ZŠ Sever)
- Základní škola, Česká Lípa, 28. října 2733, příspěvková organizace (dále ZŠ Špičák),
- Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace (dále ZŠ PŠ a MŠ Moskevská),
- Základní škola a Mateřská škola Klíč s.r.o. (dále ZŠ a MŠ Klíč).

Obrázek 3 - Rozmístění základních škol v České Lípě

Zdroj: uMap – OpenStreetMap, pozn. modrý špendlík – ZŠ zřizovaná městem běžné třídy, zelený špendlík – ZŠ zřizovaná městem speciální třídy, růžový špendlík – soukromá ZŠ

Spádové oblasti stanovuje Obecně závazná vyhláška č. 5/2019, kterou se stanovují školské obvody základních škol zřízených městem Česká Lípa¹⁵. SVL spadají do školských obvodů těchto škol:

- lokalita N-centrum, Dubická ulice a ubytovna v Litoměřické ulici – ZŠ Dr. Tyrše,

¹⁵ Více viz https://www.mucl.cz/assets/File.ashx?id_org=2138&id_dokumenty=33902.

- lokalita ubytovna Mlékárna a ubytovna Kopeček v Mikanově ulici – ZŠ Partyzánská,
- lokalita Jiráskova ulice – ZŠ Pátova,
- ubytovna Okružní (Sever) – ZŠ Sever,
- Městský úřad – adresa Městského úřadu (nám. TGM 1) je vyjmuta ze spádového obvodu ZŠ Pátova a přiřazena do spádového obvodu ZŠ Sever.

4.5.1 Kapacita a naplněnost základních škol

Celková kapacita základních škol činí 6 182 žáků. K 30. 9. 2020 docházelo do škol celkem 4 254 žáků (69% naplněnost), z toho 4 034 do běžných tříd a 220 do speciálních tříd (viz Tabulka 4). Speciální třídy jsou zřizovány pouze na základní škole na ZŠ PŠ a MŠ Moskevská, dříve fungovaly také na ZŠ Slovanka, ale poslední ročníky ve speciálních třídách ukončily docházku ve školním roce 2018/2019. Běžné třídy základních škol zřizovaných městem měly celkovou kapacitu 5 784 žáků a ke stejnému datu tam docházelo 3 883 žáků (67% naplněnost). Nejvíce naplněné byly ZŠ Pátova (98% naplněnost), ZŠ Slovanka (95 %) a ZŠ Partyzánská (94 %). Nejméně má využitou kapacitu ZŠ Lada (54 %), ZŠ Sever (58 %) a ZŠ Špičák (62 %) (více viz Tabulka 4 a Graf 15).

Ve srovnání s předchozími čtyřmi roky celkový počet žáků v českolipských základních školách mírně vzrostl z 3 977 žáků ve školním roce 2015/2016 na 4 254 ve školním roce 2020/2021. Mírný pokles počtu žáků oproti roku 2015/2016 zaznamenala pouze ZŠ Slovanka, naopak počty žáků na většině škol mírně stoupali nejvíce např. na ZŠ Sever, ZŠ Špičák a ZŠ a MŠ Jižní (Graf 16 a 17).

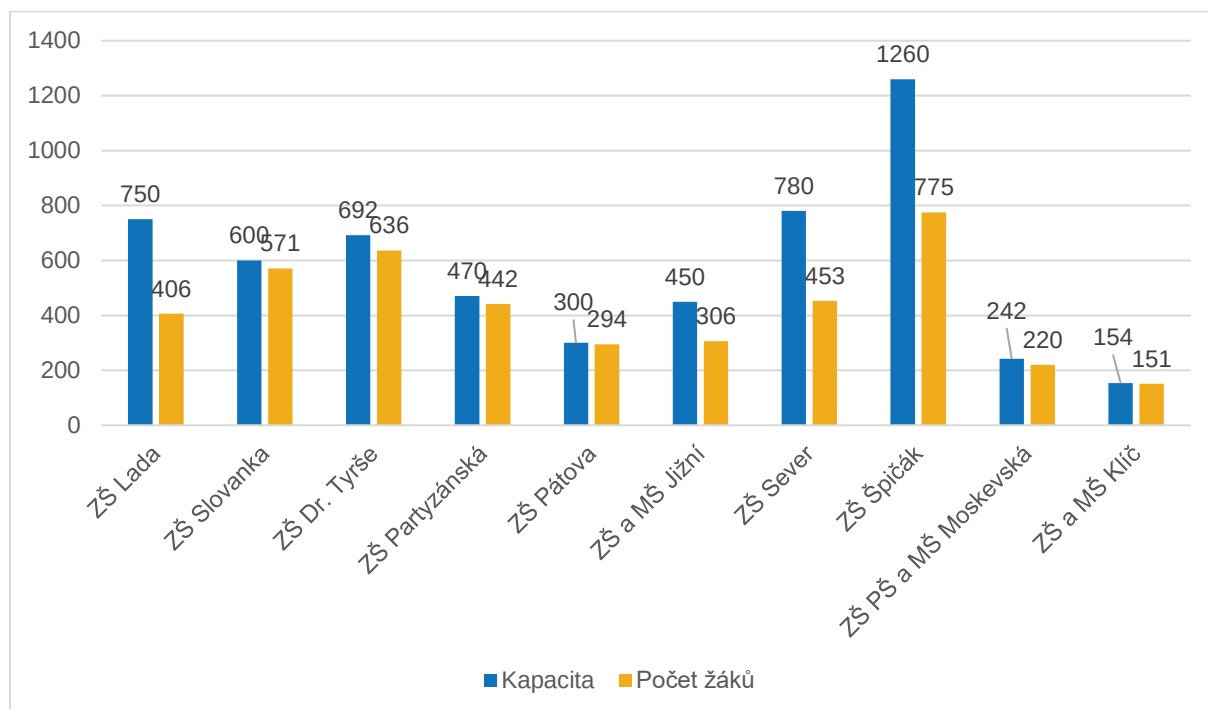
Tabulka 4 - Přehled základních škol, jejich kapacita a naplněnost ve školním roce 2020/2021

Škola	Zřizovatel	Kapacita	Třídy	Počet tříd	Počet žáků	Naplněnost
ZŠ Lada	Město ČL	750	běžné	17	406	54 %
ZŠ Slovanka	Město ČL	600	běžné	25	571	95 %
ZŠ Dr. Tyrše	Město ČL	692	běžné	28	636	92 %
ZŠ Partyzánská	Město ČL	470	běžné	19	442	94 %
ZŠ Pátova	Město ČL	300	běžné	12	294	98 %
ZŠ a MŠ Jižní	Město ČL	450	běžné	16	306	68 %
ZŠ Sever	Město ČL	780	běžné	22	453	58 %
ZŠ Špičák	Město ČL	1260	běžné	34	775	62 %
ZŠ PŠ a MŠ Moskevská	Město ČL	242	speciální	25	220	91 %
ZŠ a MŠ Klíč	soukromý	154	běžné	9	151	98 %
Celkem		6182		207	4254	69 %

Zdroj: Rejstřík škol, MŠMT, k 30. 9. 2020

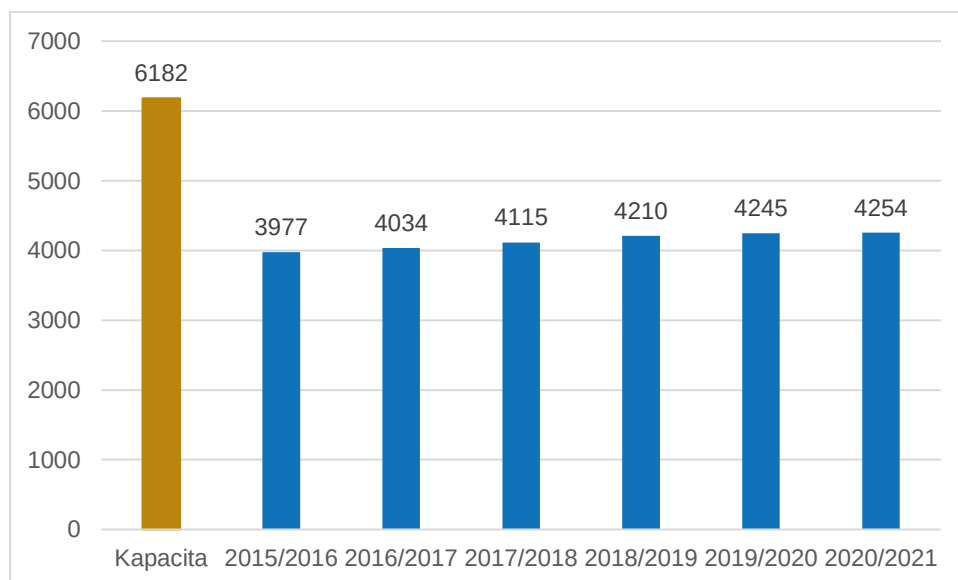

Graf 11 - Naplněnost českolipských základních škol ve školním roce 2020/2021

Zdroj: Rejstřík škol, MŠMT, k 30. 9. 2020

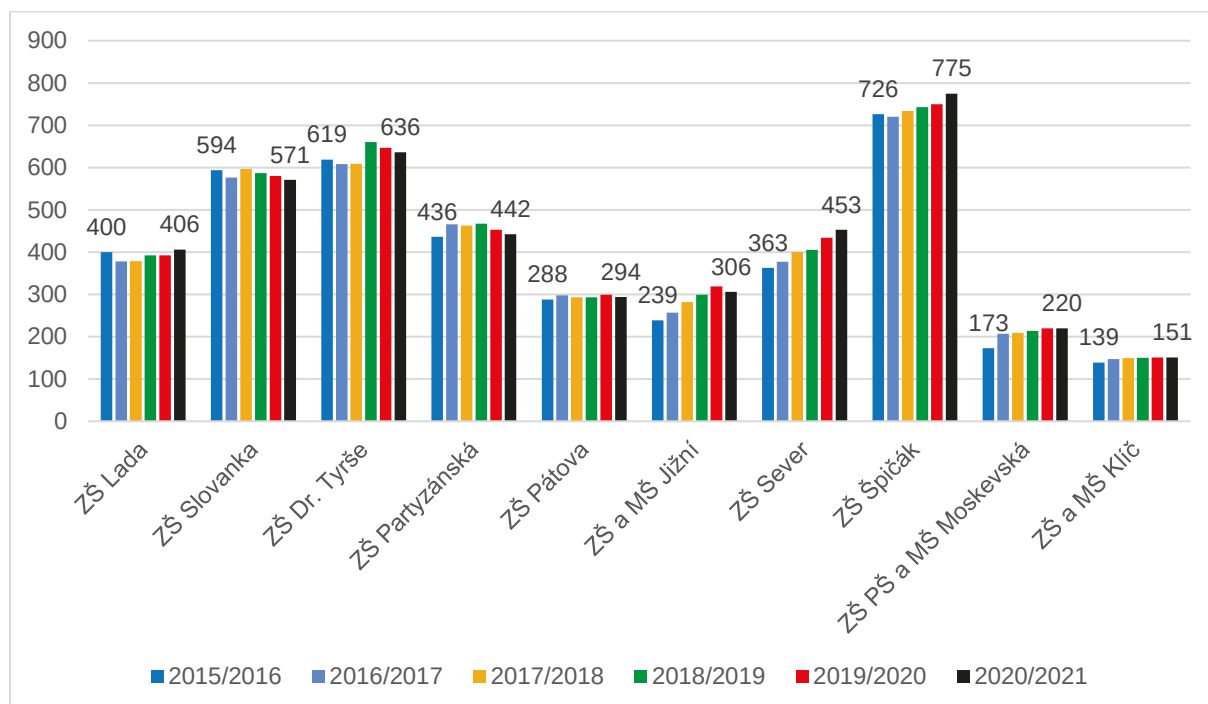
Graf 12 - Vývoj počtu dětí v českolipských ZŠ mezi školními roky 2015/2016 – 2020/2021

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. příslušného roku

Graf 13 – Vývoj počtu žáků v jednotlivých ZŠ v České Lípě ZŠ ve školních letech 2015/2016 – 2020/2021

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. příslušného roku

4.5.2 Vzdělávání žáků se SVP

K 30. 9. 2020 českolipské základní školy vykazovaly ve výkazu o ZŠ M3 celkem 740 žáků se SVP (což je 17,4 % všech žáků ZŠ v České Lípě, v běžných třídách jejich podíl činil 12,9 %). Největší podíl žáků se SVP přirozeně vykazovala škola, kde se žáci vzdělávali ve speciálních třídách (ZŠ PŠ a MŠ Moskevská 100 %). Druhá v pořadí byla ZŠ Špičák s 23,1 % žáků se SVP. Mezi 10-13 % těchto žáků vykazovalo celkem šest škol: ZŠ a MŠ Jižní, ZŠ Slovanek, ZŠ Lada, ZŠ Pátova, ZŠ Sever a ZŠ a MŠ Klíč. Ostatní školy vykazovaly mezi 7 a 8 % těchto žáků. Ostatní dvě školy ZŠ Dr. Tyrše a ZŠ Partyzánská vykazují 8 %, respektive 9,5 % těchto žáků. Kromě ZŠ Špičák byl tedy vykazovaný podíl žáků se SVP v běžných základních školách poměrně vyrovnaný (počty žáků se SVP na jednotlivých školách ve školním roce 2020/2021 viz Graf 18).

Ve stejném školním roce počet žáků vykázaných se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek činil 96, což bylo 2,3 % všech žáků, a oproti předchozím letům došlo ke skokovému nárůstu. I tak je to ale překvapivě nízké číslo i z toho důvodu, že MŠ vykazovaly 3,8 % dětí s těmito SVP (rozdíl více než 2 p. b.), i vzhledem k podílu žáků s jiným státním

občanstvím¹⁶ 6,7 % – a z výročních zpráv lze usuzovat, že ve velkém počtu těchto žáků půjde o žáky s OMJ (zejména v případě žáků přicházejících z Mongolska, celkem 4,7 % žáků). Z toho lze vyvozovat, že celkový počet žáků s potřebou podpory z nezdravotních důvodů **bude ve skutečnosti mnohem vyšší**. Doporučujeme tedy zjistit podíly žáků se SVP, a to zejména žáků se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek formou kvalifikovaných odhadů jednotlivých zástupců škol a zaměřit se přitom na to, zda všichni ti žáci dostávají náležitou podporu.

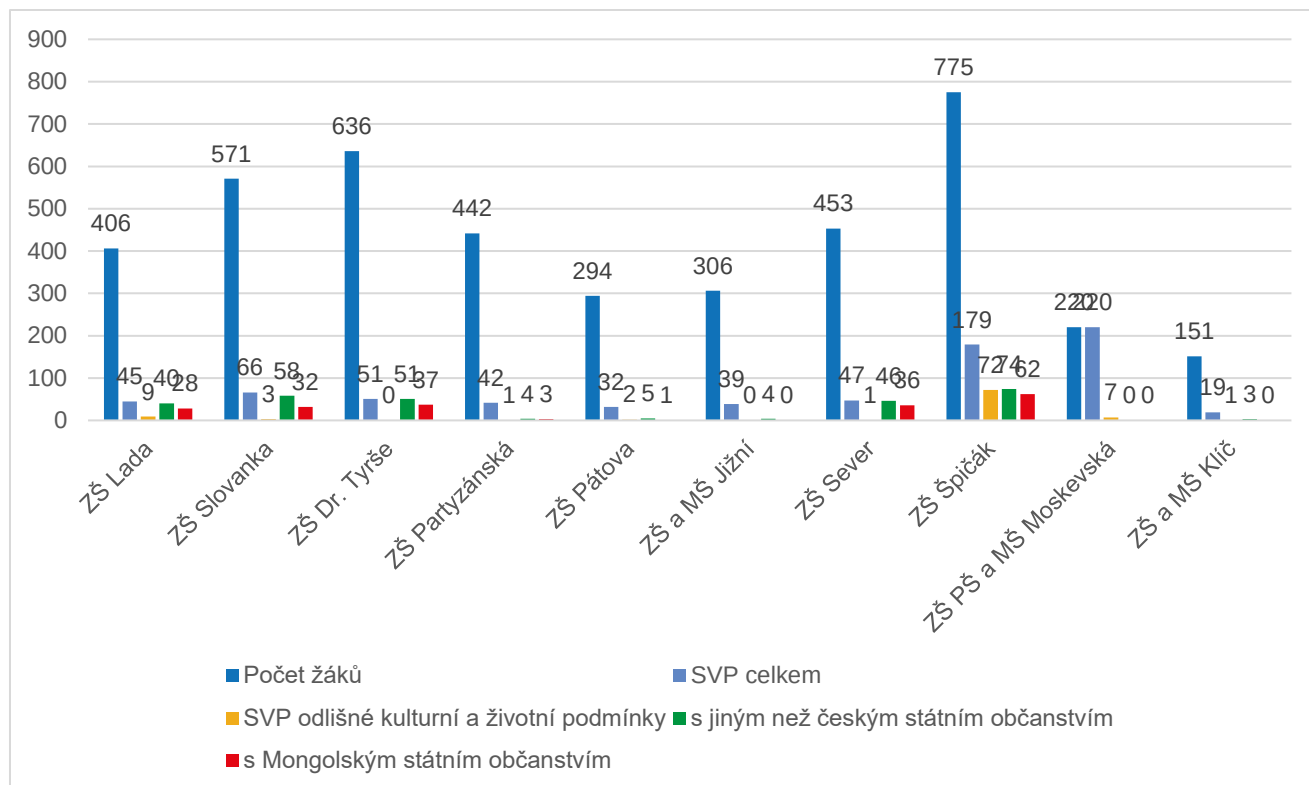
Nejvyšší podíl žáků se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek vykazuje ZŠ Špičák (72 žáků tj. 9,3 % žáků školy, přičemž jejich počet se oproti předchozímu školnímu roku zesedminásobil, ve školním roce 2019/2020 jich škola vykazovala 10). Naprostá většina z nich (56) má SVP v kategorii K, tzn., vyplývají zejména z odlišného kulturního prostředí v rodině žáka, malé znalosti kultury české společnosti, omezené znalosti vyučovacího jazyka vč. užívání jiného než vyučovacího jazyka v rodině žáka. Ostatní školy vykazují těchto žáků mnohem méně: 3,3 % vykazuje ZŠ, PŠ a MŠ Moskevská, 2,2 ZŠ Lada, ostatní školy pod 1 % žáků. Opět, tato čísla ukazují spíše změnu a různost způsobu vykazování v jednotlivých školách, než aby odrážela skutečný počet a podíl žáků se SVP z nezdravotních důvodů.

Počet i podíl žáků jak se SVP, tak i se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek v předchozích pěti letech rostl. Zatímco počet žáků se SVP celkem (i jejich podíl) se od školního roku 2016/2017 zdvojnásobil, v případě žáků se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek byl růst počtu i podílu ještě rychlejší: z 0 v roce 2016/2017 na 96 žáků (2,3 %) v letošním školním roce – nárůst díky ZŠ Špičák, na ostatních školách lze počet těchto žáků očekávat vyšší, než ukazují oficiální statistiky. Více viz Graf č. 18 a 19.

¹⁶ Tato kategorie zahrnuje všechny žáky s jiným státním občanstvím, nejedná se tedy nutně o žáky s OMJ. Mohou být zahrnuti žáci, kteří mají jiné státní občanství, ale čeština jako vzdělávací jazyk pro ně není problém. A naopak žáci, kteří mají české občanství, mohou i tak mít jiný mateřský jazyk.

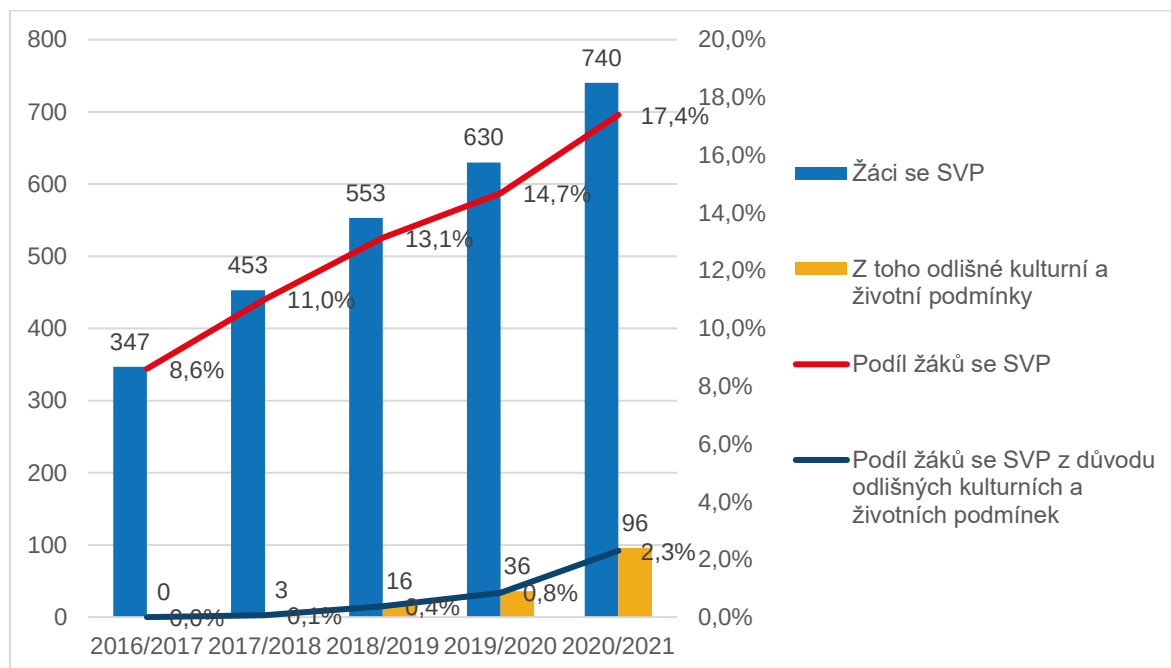

Graf 14 - Počet žáků se SVP a jiným než českým státním občanstvím na jednotlivých ZŠ ve školním roce 2020/2021

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2020

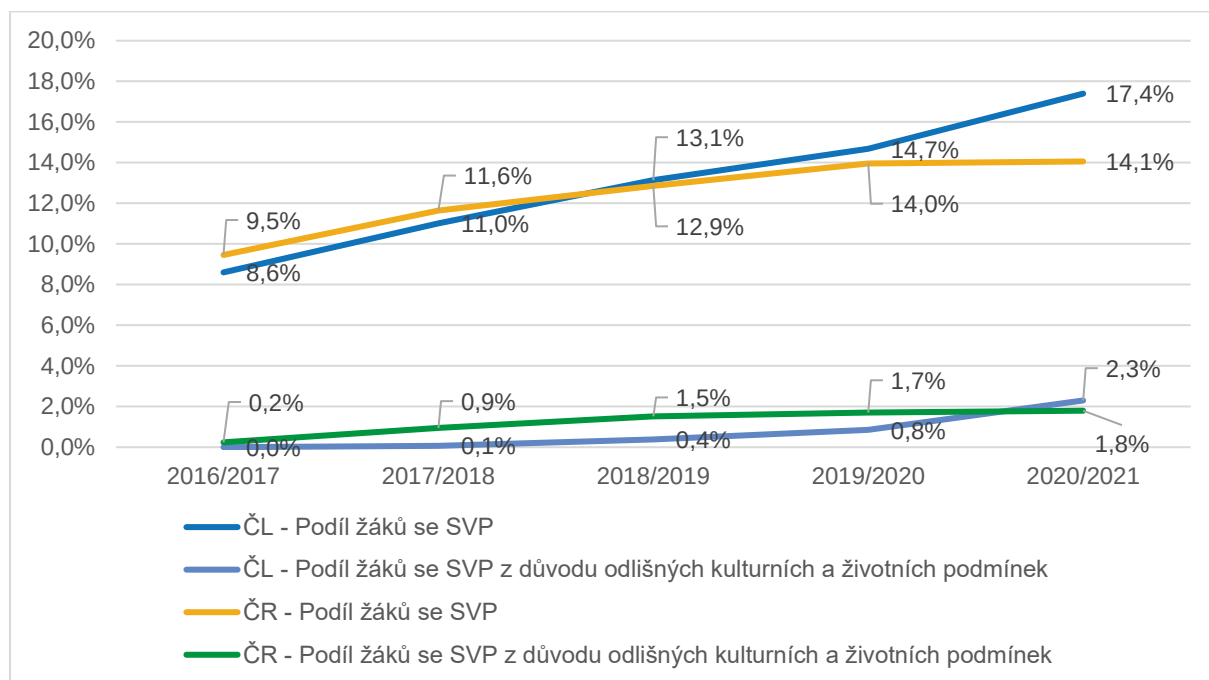
Graf 15 - Vývoj počtu a podílu žáků se SVP v České Lípě ve školních letech 2016/2017 – 2020/2021

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. příslušného roku

Graf 16 - Srovnání vývoje podílu žáků se SVP v České Lípě a v ČR ve školních letech 2016/2017 – 2020/2021

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. příslušného roku

Jak již bylo řečeno výše, v přihlášce i ve výročních zprávách některých škol byla identifikována skupina žáků, kteří potřebují podporu z důvodu OMJ. Výkazy tyto žáky jednoduše neidentifikují, napovědět nám ale mohou počty žáků podle občanství. S jiným, než českým občanstvím, dochází na ZŠ v České Lípě 285 žáků (6,7 % ze všech žáků), z čehož největší skupinu tvoří žáci s mongolským státním občanstvím, kterých ve školním roce 2020/2021 studovalo na ZŠ 199 žáků (4,7 %), více viz Tabulka 5 a Graf 18. Ne všichni nutně musí být žáci s OMJ, nicméně další zdroje napovídají, že významná část z nich se potýká s kulturní a jazykovou bariérou: dle výročních zpráv řada škol realizuje projekty na podporu integrace cizinců a výuku českého jazyka pro cizince (více viz popis jednotlivých škol). Podobně, také podle projektu *Podpora integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020* (Česká Lípa 2020) dochází k nárůstu počtu žáků s OMJ, který je vnímám jako zátěž vzdělávací soustavy v České Lípě. Např. ZŠ Špičák k lednu 2020 evidovala celkem 82 žáků s OMJ (10,4 % žáků školy) s rozdílnou znalostí jazyka, z nich 28 bylo na úrovni A0, což je úplná jazyková bariéra (tamtéž, s. 14). Podobně na ZŠ dr. Tyrše škola v roce 2020 evidovala 48 cizinců, z toho 40 mělo značnou jazykovou bariéru (tamtéž, s. 23).

Tabulka 5 - Počet žáků podle občanství v ZŠ v České Lípě ve školním roce 2020/2021

Občanství	Počet žáků
ČR	3969
Mongolsko	199
Vietnam	23
Slovensko	19
Ukrajina	15
Kazachstán	6
Bělorusko	5
Rusko	5
Bulharsko	5
Rumunsko	2
Severní Makedonie	2
Gruzie	2
Čína	1
Spojené státy	1
Celkem	4254

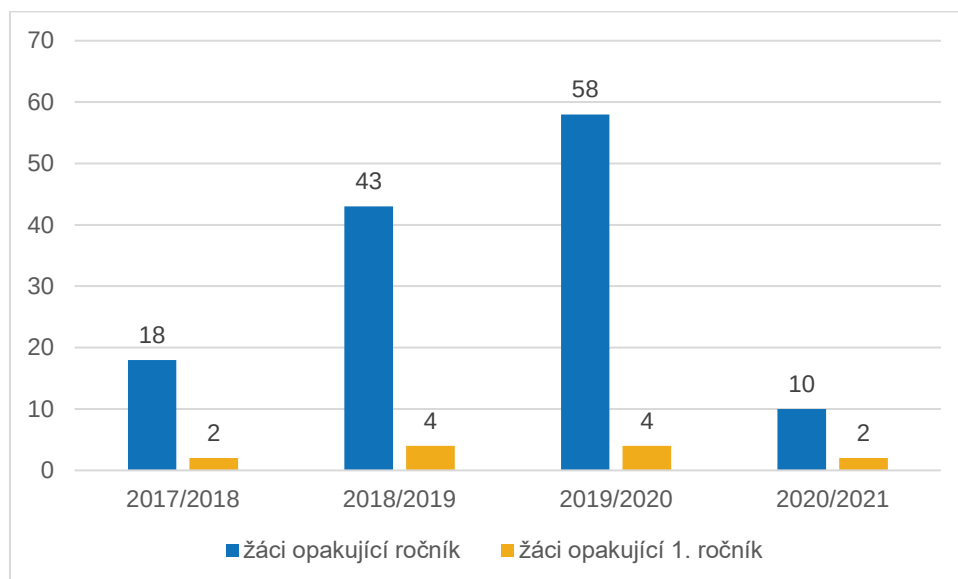
Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2020

4.5.4 Opakování ročníku a ukončení PŠD

V předchozích třech letech se v České Lípě (v běžných třídách) ztrojnásobil počet žáků opakujících ročník. Zatímco v roce 2017/2018 opakovalo ročník celkem 18 žáků, v roce 2019/2020 to bylo již 58 žáků. Toto neplatí pro letošní školní rok 2020/2021, kdy ročník opakuje „pouze“ 10 žáků, což je nejpravděpodobněji důsledek dálkového vzdělávání a jiného hodnocení z důvodu pandemie Covid-19. V předchozích třech letech vzrostl i počet žáků opakujících 1. ročník, ale stále se pohyboval v jednotkách, tzn. v roce 2017/2018 to byli dva žáci, v roce 2018/2019 a 2019/2020 čtyři žáci a v roce 2020/2021 to byli opět dva žáci (viz Graf 22 a Tabulka 6).

Graf 17 - Vývoj počtu žáků opakujících ročníků na ZŠ v ČL ve školních letech 2017/2018 – 2020/2021

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. příslušného roku

Tabulka 6 - Vývoj počtu žáků opakujících ročníků na jednotlivých ZŠ v Č. Lípě v letech 2017/2018 – 2020/2021

Škola	2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
	žáci opakující ročník	žáci opakující 1. ročník	žáci opakující ročník	žáci opakující 1. ročník	žáci opakující ročník	žáci opakující 1. ročník	žáci opakující ročník	žáci opakující 1. ročník
ZŠ Lada	1	0	3	1	2	1	2	0
ZŠ Slovanka	1	0	3	0	8	0	1	0
ZŠ Dr. Tyrše	7	2	8	1	9	1	2	1
ZŠ Partyzánská	3	0	4	1	4	1	1	0
ZŠ Pátova	0	0	1	0	0	0	0	0
ZŠ a MŠ Jižní	0	0	1	0	0	0	1	0
ZŠ Sever	2	0	7	1	16	1	1	0
ZŠ Špičák	4	0	15	0	19	0	2	1
ZŠ a MŠ Klíč	0	0	1	0	0	0	0	0
Celkem	18	2	43	4	58	4	10	2

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. příslušného školního roku

Ve školním roce 2018/2019 ukončilo povinnou školní docházku (PŠD) na základních školách v České Lípě celkem 425 žáků, z toho v běžných třídách 405 žáků a ve speciálních třídách 20 žáků. V běžných třídách 373 žáků ukončilo vzdělávání v 9. ročníku, 24 v 8. ročníku, osm v 7. ročníku (přehled o ukončení PŠD na jednotlivých školách viz Tabulka 7). Ve speciálních třídách 17 žáků ukončilo PŠD v 9. ročníku, dva v 8. ročníku, jeden žák v 7. ročníku. Podíl žáků, kteří předčasně ukončili povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku v běžných třídách činil 7,9 %, což je o celé tři p. b. více než je průměr za ČR, který dosahoval 4,3 %. Ve speciálních třídách ukončili povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku tři žáci z 20 (15 %).

Nejvyšší podíl žáků končících PŠD v 7. a 8. ročníku se nacházel na **ZŠ Sever, kde v loňském školním roce předčasně končila čtvrtina všech žáků ukončujících PŠD**. O rok dříve to bylo dokonce 28 %, a v předchozích letech jejich podíl kolísal, ale stále patřil k těm nejvyšším.

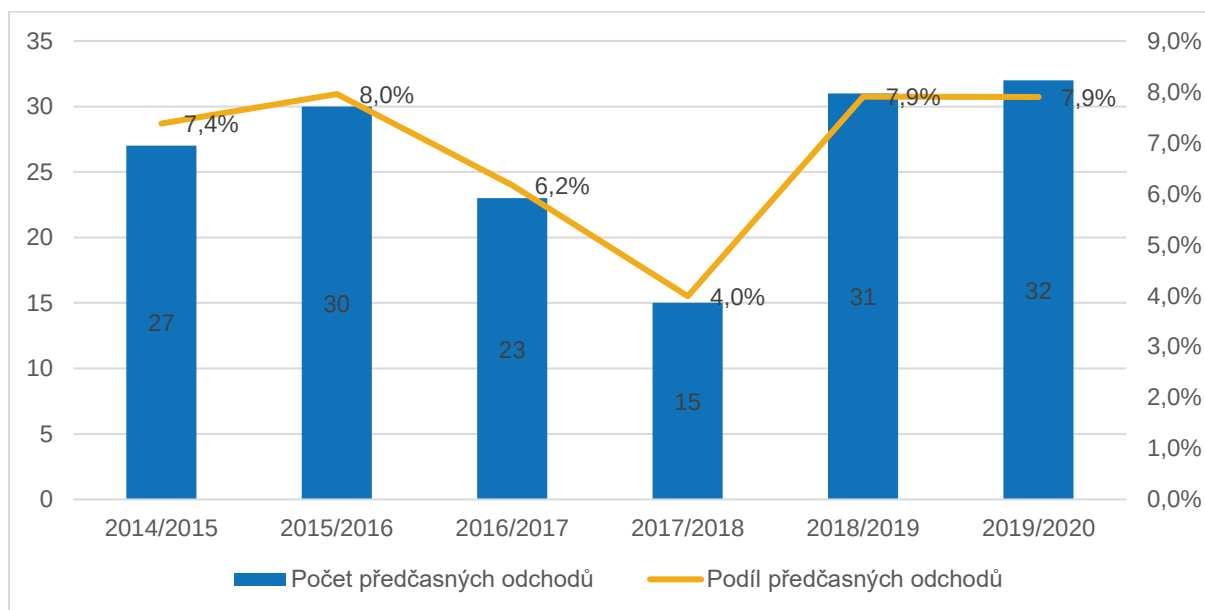
Tabulka 7 - Počty žáků, kteří ve školním roce 2018/2019 ukončili PŠD v běžných třídách

Škola	Žáci, kteří ukončili PŠD	v 7. ročníku	v 8. ročníku	v 9. ročníku	Podíl odchodů v 7. a 8. ročníku
ZŠ Lada	36	0	0	36	0,0 %
ZŠ Slovanka	68	0	1	67	1,5 %
ZŠ Dr. Tyrše	73	1	5	67	8,2 %
ZŠ Partyzánská	50	1	2	47	6,0 %
ZŠ Pátova	30	1	1	28	6,7 %
ZŠ a MŠ Jižní	36	0	1	35	2,8 %
ZŠ Sever	28	3	4	21	25,0 %
ZŠ Špičák	67	2	10	55	17,9 %
ZŠ a MŠ Klíč	17	0	0	17	0,0 %
Celkem	405	8	24	373	7,9 %

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. následujícího školního roku

V posledních šesti letech počet žáků ukončujících povinnou školní docházku v nižším než 9. ročníku kolísal mezi 15 a 32 žáky. Od roku 2015/2016 klesal z 30 žáků (8 %) na 15 žáků ve školním roce 2017/2018 (4 %). Hned následující rok se ale zdvojnásobil na 31 žáků a dosahoval opět téměř 8 %. V loňském školním roce v 7. a 8. ročníku končilo celkem 32 žáků, tento počet žáků předčasně odcházejících ze ZŠ byl v loňském školním roce tedy nejvyšší za posledních šest let. Více viz Graf 23 a Tabulka 8.

Graf 18 - Počet a podíl předčasných odchodů ze ZŠ ve školních letech 2014/2015 – 2019/2020

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. následujícího školního roku

Tabulka 8 - Přehled podílu předčasných odchodů v běžných třídách ZŠ v České Lípě ve školních letech 2014/2015 – 2019/2020

Škola	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
ZŠ Lada	3,7 %	6,5 %	7,3 %	2,2 %	6,1 %	0,0 %
ZŠ Slovanka	10,2 %	7,1 %	5,1 %	3,6 %	4,0 %	1,5 %
ZŠ Dr. Tyrše	17,3 %	2,9 %	5,7 %	4,2 %	6,5 %	8,2 %
ZŠ Partyzánská	2,4 %	18,8 %	9,1 %	0,0 %	2,0 %	6,0 %
ZŠ Pátova	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	4,3 %	6,7 %
ZŠ a MŠ Jižní	0,0 %	0,0 %	3,2 %	0,0 %	4,8 %	2,8 %
ZŠ Sever	11,9 %	26,5 %	13,2 %	10,9 %	28,9 %	25,0 %
ZŠ Špičák	10,4 %	6,1 %	7,1 %	5,4 %	8,6 %	17,9 %
ZŠ a MŠ Klíč	0,0 %	11,1 %	0,0 %	8,3 %	7,7 %	0,0 %
Česká Lípa celkem	7,4 %	8,0 %	6,2 %	4,0 %	7,9 %	7,9 %

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. následujícího školního roku

4.5.5 Pedagogičtí pracovníci

Přehled o počtu pedagogických pracovníků na jednotlivých školách podává následující Tabulka 9. V České Lípě působí na základních školách 399 učitelů, 84 AP (52,86 přepočtených úvazků, nejvíce jich je na ZŠ PS a MŠ Moskevská - 22, dále na ZŠ Špičák – 11 a ZŠ Lada - 10), jeden psycholog (na 0,2 úvazku), a to na soukromé základní škole a tři speciální pedagogové (z toho na 0,4 úvazku na ZŠ Slovanka, 0,5 úvazku ZŠ Špičák a 0,2 úvazku soukromá ZŠ a MŠ Klíč).

Tabulka 9 - Počty pedagogů a ostatních pedagogických pracovníků na ZŠ v České Lípě ve školním roce 2020/2021

Škola	Učitelé	Přepočt. úvazky	AP	Přepočt. úvazky	Psycholog	Přepočt. úvazky	Speciální pedagog	Přepočt. úvazky
ZŠ Lada	40	25,6	7	5,25	0	0	0	0
ZŠ Slovanka	52	35,3	10	5,64	0	0	1	0,4
ZŠ Dr. Tyrše	42	39,2	7	3,63	0	0	0	0
ZŠ Partyzánská	41	30,4	9	6,43	0	0	0	0
ZŠ Pátova	28	18,7	2	1,25	0	0	0	0
ZŠ a MŠ Jižní	31	21,6	6	4,2	0	0	0	0
ZŠ Sever	44	30,7	6	4,16	0	0	0	0
ZŠ Špičák	53	49,9	11	6,5	0	0	0	0
ZŠ PS a MŠ Moskevská	41	32,7	22	13,3	0	0	0	0
ZŠ a MŠ Klíč	27	16,6	4	2,5	1	0,2	2	0,4
Celkem	399	300,7	84	52,86	1	0,2	3	0,8

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2020

4.6 Střední školy

V České Lípě sídlí sedm středních škol a nachází se zde také odloučené pracoviště liberecké střední školy. Jedná se o tyto školy:

- Gymnázium, Česká Lípa, Žitavská 2969, příspěvková organizace (dále Gymnázium Česká Lípa),
- Obchodní akademie, Česká Lípa, náměstí Osvobození 422, příspěvková organizace (dále OA Česká Lípa),
- Střední průmyslová škola, Česká Lípa, Havlíčkova 426, příspěvková organizace (dále SPŠ Česká Lípa),
- Střední škola Klíč s.r.o. (SŠ Klíč),
- Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Česká Lípa, příspěvková organizace (SZŠ a SOŠ Česká Lípa),
- Euroškola Česká Lípa střední odborná škola s.r.o. (Euroškola Česká Lípa),
- Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace (Praktická škola Česká Lípa),
- Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Liberec, Kostelní 9, příspěvková organizace s odloučeným pracovištěm Česká Lípa (dále SZŠ a VOŠ Liberec).

Celková kapacita českolipských středních škol činí 4 152 žáků, pokud k tomu započítáme i odloučené pracoviště SZŠ a VOŠ Liberec, bude ještě o něco vyšší. Ve školním roce 2020/2021 se na všech pracovištích středních škol v České Lípě vzdělávalo 2 516 žáků, v denní formě studia docházelo celkem 2 448 žáků a 68 v ostatních formách vzdělávání, více viz Tabulka 19.

Tabulka 10 - Kapacita a naplněnost středních škol v České Lípě ve školním roce 2020/2021

Škola	Kapacita	Počet žáků denního studia	Počet žáků ostatní formy studia
Gymnázium, Česká Lípa	600	464	0
OA Česká Lípa	480	377	0
SPŠ Česká Lípa	560	367	0
SŠ Klíč	164	50	0
SZŠ a SOŠ Česká Lípa	1464	854	0
Euroškola Česká Lípa	860	223	68
Praktická škola Česká Lípa	24	16	0
SZŠ a VOŠ Liberec		97	0
	4152	2448	68

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2020

K 30. 9. 2019 střední školy v České Lípě vykazovaly celkem 77 žáků se SVP (což je pouhých 3,1 %). Kromě praktické školy, která vzdělávala 100 % žáků se SVP, měla nejvyšší podíl žáků se SVP SPŠ Česká Lípa s 6,8 % žáků se SVP a Euroškola Česká Lípa s 5,8 %. Ke stejnému datu školy vykazovaly pouze čtyři žáky se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek (všechny na SZŠ a SOŠ Česká Lípa). Počty a podíly žáků vykázaných jako žáci se SVP jsou na SŠ nižší než počty a podíly žáků na základních školách, a lze tedy očekávat, že

jejich skutečný počet i podíl bude vyšší. Statistiky nezohledňují žáky, kteří potřebují podporu z nezdravotních důvodů. Pro odhad počtu těchto žáků tedy bude potřeba využít kvalifikované odhady zástupců jednotlivých škol.

Tabulka 11 - Přehled žáků se SVP na SŠ v České Lípě ve školním roce 2020/2021

Škola	Počet žáků denního studia	SVP celkem	Podíl	SVP odlišné kulturní a životní podmínky	Podíl
Gymnázium, Česká Lípa	464	2	0,4%	0	0,0 %
OA Česká Lípa	377	2	0,5%	0	0,0 %
SPŠ Česká Lípa	367	25	6,8%	0	0,0 %
SŠ Klíč	50	0	0,0%	0	0,0 %
SZŠ a SOŠ Česká Lípa	854	16	1,9%	4	0,5 %
Euroškola Česká Lípa	223	13	5,8%	0	0,0 %
Praktická škola Česká Lípa	16	16	100,0%	0	0,0 %
SZŠ a VOŠ Liberec	97	3	3,1%	0	0,0 %
Celkem	2448	77	3,1%	4	0,2 %

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2020

Do středních škol v České Lípě ve školním roce 2020/2021 docházelo celkem 81 žáků (2,9 %) s jiným než českým státním občanstvím, z toho 27 bylo z Mongolska. Největší podíl žáků cizinců vykazovala Euroškola Česká Lípa (4,8 %), kde studovalo 14 žáků cizinců, z toho tři z Mongolska. Stejný počet, 14, jich studovalo na SZŠ a SOŠ Česká Lípa (2,3 %). Největší počet žáků cizinců studovalo na Gymnáziu, 17, což činilo 3,7 % všech žáků. Žádní žáci cizinci se nevzdělávali na PŠ Česká Lípa.

Tabulka 12 - Počty žáků podle státního občanství na SŠ v České Lípě ve školním roce 2019/2020

Státní občanství	Počet žáků
ČR	2715
Mongolsko	27
Vietnam	14
Bělorusko	1
Ukrajina	14
Slovensko	13
Rusko	2
Bulharsko	1
Kazachstán	4
Rumunsko	1
Polsko	2
Moldavsko	2
Celkem	2796

Zdroj: MŠMT, 30. 9. 2020

4.7 Poradenská pracoviště a sociální služby

Pedagogicko-psychologická poradna Česká Lípa

PPP Česká Lípa je školské poradenské zařízení zřizované Libereckým krajem, které má dvě pracoviště – v České Lípě (přízemí Domova mládeže SPŠ Česká Lípa) a Novém Boru. Na pracovišti v České Lípě působí tři psychologové, z toho jeden současně i jako konzultant PPP, a čtyři speciální pedagogové. Přestože došlo k navýšení personálních kapacit v roce 2018 a 2019 díky projektům¹⁷, dle VZ (2018/2019, s. 2) není tento stav stále dostačující. Upozorňují také na nedostatek odborníků v regionu a nedostatečnost sítě poradenských zařízení v okrese – chybí především SPC pro mentálně postižené, jehož činnost PPP zastupuje.

Přitom ve školním roce 2018/2019 stoupl počet nových klientů oproti předchozímu roku z 1 479 na 1 522. Výrazněji ale vzrostl počet poskytnutých individuálních služeb: ve školním roce 2018/2019 4841 o rok dříve 3 585 (nárůst 35 %) - více viz VZ 2018/2019 s. 9. Situaci navíc zhoršuje i „poměrně vysoký počet“ na poslední chvíli zrušených návštěv - rodiče se dle VZ obávají z existenčních důvodů omlouvat v zaměstnání, či se vůbec nedostaví (tamtéž, s. 10). Za specifickou pro Českou Lípou pracovníci poradny považují poptávku škol po pomoci s prací v péči o žáky s OMJ, zejména mongolské národnosti.

Speciálně pedagogické centrum logopedické a surdopedické, příspěvková organizace

Odloučené pracoviště v České Lípě se nachází podobně jako PPP v budově Domova mládeže SPŠ Česká Lípa. Na pracovišti působí jedna pracovnice, která poskytuje speciálně pedagogické poradenství a služby dětem s vadami řeči a jejich rodičům.

Další poradenská zařízení - např. SPC pro děti se tělesným postižením a SPC pro děti se zrakovým postižením - se nacházejí v Liberci, SPC pro mentálně postižené a kombinované vady v Jablonci nad Nisou a SPC pro děti a mládež s autismem a mentálně postižené se nachází v Turnově. Další PPP se nachází také v Liberci.

Farní Charita Česká Lípa

Farní Charita je samostatnou církevní právnickou osobou založenou litoměřickým diecézním biskupem. Spadá pod Diecézní charitu Litoměřice, je členem Charity České republiky a mezinárodní organizace Caritas. V České Lípě poskytuje následující služby:

- Azylový dům Jonáš pro ženy a matky s nezaopatřenými dětmi (Dubická ul.).
- Centrum pro pěstounské rodiny - Centrum pro pěstounské rodiny doprovází v rámci sociálně-právní ochrany dětí pěstounské rodiny z okresů Česká Lípa, Liberec, Děčín a Mladá Boleslav.

¹⁷ Během školního roku 2018/2019 došlo v PPP Česká Lípa ke vzniku nových pozic: v souvislosti s projektem Naplňování krajského akčního plánu rozvoje vzdělanosti Libereckého kraje I (dále jen NAKAP LK) – metodik PPP (nepedagogický pracovník) úvazek 1,0, konzultant PPP (pedagogický pracovník) úvazek 0,2.

- Klub Koule NZDM – poskytuje dětem a mladistvým ve věku od 6 do 26 let možnost odborně a bezpečně trávit volný čas smysluplnými aktivitami. Nachází se v lokalitě Dubice. Dle VZ (2019, s. 18) v roce 2019 pracovníci klubu pracovali se 159 klienty převážně romského původu. V posledních dvou letech došlo k nárůstu počtu klientů ze 77 klientů v roce 2017, na 159 klientů v roce 2019.
- Startér Česká Lípa – SAS, pracovnice SAS pomáhaly klientům s udržení nebo hledáním bydlení, se základním řešením nepříznivé sociální situace rodiny a se snižováním jejího dopadu na vývoj dětí. V roce 2019 byla poskytnuta pomoc 176 rodinám z Českolipska, Novoborska a Cvikovska. Došlo k nárůstu počtu klientů oproti 106 v roce 2017.
- Sociální automobil - svoz zdravotně hendikepovaných dětí každý školní den do školy a ze školy.
- Charitní šatník.
- Sociální podnik.

Nárůst klientů u sociálně aktivizační služby Startér a Klubu Koule NZDM byl dán intenzivnější prací v terénu (VZ 2019, s. 7).

Krok pro všechny organizace, z. s.

Organizace vznikla v roce 2008 jako občanské sdružení na půdě Sboru Jednoty bratrské v České Lípě. Její činnost zahrnuje:

- Podporu ohrožených rodin: cílem je poskytovat pomoc a služby rodinám, které jsou v registru Odboru sociálně-právní ochrany dětí v České Lípě tak, aby byla ochráněna práva dětí a rodiče měli příležitost ke zvyšování svých rodičovských kompetencí. Základní službou projektu je intenzivní doprovázení některých rodin sociálním pracovníkem.
- Podporu pěstounů.
- RC Zahrádka - Rodinné centrum organizuje v průběhu celého roku aktivity pro rodiny: klubík pro maminky s dětmi, mimi klubík, přednášky, aktivity a akce na zahradě. Cena klubíků je 60,- Kč za maminku, děti se neplatí.
- Přednáškovou činnost: ukončili preventivní programy na školách, ale stále se věnují vzdělávací činnosti v rámci pěstounské péče.

Centrum na podporu integrace cizinců pro Liberecký kraj

Kontaktní místo v České Lípě se nachází v blízkosti centra. Centrum je zřízené Správou uprchlických zařízení Ministerstva vnitra v návaznosti na vládní materiál „Koncepce integrace cizinců“¹⁸. Cílem Center je vytvořit prostor pro dlouhodobou a koncepční podporu integrace cizinců do majoritní společnosti. Nabízí následující aktivity pro klienty: sociální poradenství,

¹⁸ V roce 2009 bylo otevřeno 14 center v 10 krajích. V letech 2009 – 2020 byl provoz těchto Center hrazen z rozpočtu EU, konkrétně pak z Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí (2009 – 2015) a z Azylového, migračního a integračního fondu (2015 – 2020). Od 1. 7. 2020 je provoz Center hrazen ze státního rozpočtu, resp. z rozpočtu SUZ MV a to na základě novely zákona 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců.

právní poradenství, kurzy českého jazyka, tlumočnické služby, sociokulturní kurzy, provoz internetového pracoviště a knihovny, vzdělávací, kulturní a společenské akce.

Další sociální služby a neziskové organizace budou popsány ve Vstupní analýze OP Z (Charvát 2020).

4.8 Volný čas

Základní umělecká škola Česká Lípa:

ZUŠ poskytuje základní vzdělávání v hudebním, výtvarném, literárně dramatickém a tanečním oboru. Kapacita školy činí 1000 žáků. Ve školním roce 2019/20 se ve škole vzdělávalo 938 žáků.

ZUŠ Česká Lípa měla ve školním roce 2019/20 celkem 47 zaměstnanců, z toho 37 pedagogů. Ve stejném školním roce absolvovalo 15 učitelů vzdělávání v oblasti inkluze: *Žák s potřebou podpůrných opatření v ZUŠ*.

Škola realizovala/byla zapojena do následujících projektů:

- MŠMT - Okresní a krajská kola Národní soutěže: Dotace ze státního rozpočtu ČR ZUŠ Česká Lípa/KÚ Liberec,
- MŠMT – Šablony II Dotace ze státního rozpočtu ČR/EU ZUŠ Česká Lípa/MŠMT.

Dům dětí a mládeže Libertin, Česká Lípa

DDM sídlí v centru města. Ve školním roce 2018/2019 nabízel DDM 114 zájmových útvarů pro 1 699 členů. Ve školním roce 2020/2021 nabízí 118 kroužků. Kromě zájmových útvarů DDM provozuje následující aktivity:

- příležitostná zájmová činnost: nabídka organizovaných příležitostných nebo cyklických akcí výchovně vzdělávacího nebo rekreačního charakteru. Ve školním roce 2018/2019 zorganizoval DDM LIBERTIN celkem 61 příležitostných akcí pro 17 578 účastníků;
- táborová a pobytová činnost: celkem byly zorganizovány 2 podzimní pobyty pro 99 účastníků, 2 jarní pobytové tábory pro 89 účastníků, 4 letní pobytové tábory pro 219 účastníků a 15 prázdninových příměstských táborů pro 413 účastníků;
- organizace soutěží: DDM je pověřen Odborem školství tělovýchovy a sportu KÚ Libereckého kraje organizací oblastních soutěží a olympiád vyhlašovaných nebo doporučených MŠMT ČR;
- nabídka spontánních aktivit: aktivity probíhají v otevřených dílnách a klubech a jsou nepřímo ovlivňovány organizačně a pedagogicky. Ve školním roce 2018/2019 se spontánních aktivit zúčastnilo 1 865 návštěvníků;
- JOJO Klub, Hernička pro děti a rodiče. Vstupné: 20 Kč / hodina.

Volnočasové aktivity také nabízejí jednotlivé školy, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, sportovní kluby a tělovýchovné jednoty, Junák – český skaut, z.s., Středisko Řetěz, Česká Lípa a další.

5. Shrnutí a doporučení

Vstupní analýza vzdělávání města Česká Lípa vznikala v rámci VDP, byla realizována formou desk research, která zahrnovala zpracování dat především z výkazů MŠMT, materiálů města, webových stránek a výročních zpráv jednotlivých škol. Vstupní analýza je tedy čistě deskriptivní sondou do místní vzdělávací sítě. Zpracovaná data tak mají bez dalšího terénního šetření své limity, které je nutné při jejich interpretaci zohlednit. Během spolupráce ASZ a města Česká Lípa a při strategickém plánování lze doporučit toto vzít v úvahu a na dané oblasti, včetně dalšího sběru dat od zapojených aktérů, se zaměřit.

Jednou z těchto oblastí jsou počty dětí a žáků s potřebou podpory z důvodu sociálního znevýhodnění na jednotlivých školách a jejich rozložení mezi školami v České Lípě. Analýza vychází primárně z dat MŠMT a to počtu vykazovaných dětí a žáků se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek. Mateřské školy ve školním roce 2020/2021 evidují 3,8% podíl těchto dětí, ZŠ již „pouze“ 2,3% podíl těchto žáků a SŠ 0,2% podíl těchto žáků. Přestože počty a podíly vykazovaných dětí/žáků se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek na školách v České Lípě rostou (od školního roku 2016/2017 v MŠ se jejich podíl zvýšil o 3,1 p.b a na ZŠ o 2,3 p.b.), stále nereflktují (jak napovídají i různé podíly mezi jednotlivými stupni vzdělávání) skutečné počty žáků, kteří potřebují podporu z důvodu sociálního znevýhodnění - to zejména na některých školách. Údaje ve výkazech reflektují spíše různou praxi evidování a vykazování dětí se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek.

V České Lípě jsou velkou skupinou, která spadá pod tuto kategorii SVP, žáci z odlišného kulturního prostředí a s OMJ. V kategorii SVP jsou zohledněni jen na některých školách (např. na ZŠ Špičák), lépe ale celkově počet a podíl těchto dětí žáků na školách odráží kategorie žáků cizinců (ač se úplně nepřekrývá – ne všichni žáci cizinci jsou žáci s OMJ, a naopak i žáci s českým státním občanstvím mohou být žáky s OMJ). Ve školním roce 2020/2021 MŠ evidovaly 10,8% podíl dětí s jiným než českým občanstvím, ZŠ 6,7% podíl žáků a SŠ 2,9% podíl žáků cizinců. Počet i podíl žáků s OMJ na školách v České Lípě roste, rostou i nároky na učitele, takže roste i potřeba podpory jak žákům a jejich rodinám, tak i učitelům dalším pedagogickým pracovníkům, kteří tyto žáky vzdělávají. Rostoucí počet žáků s OMJ a i náročnost jejich vzdělávání reflektují školy i ve svých výročních zprávách a odráží se i v projektu *Projekt na podporu integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020*, který realizovalo město se zapojením některých MŠ a ZŠ. Na tyto aktivity bude určitě dobré navázat a nadále se soustředit na zvýšení poskytované podpory těmto dětem/žákům, jejich rodinám i pedagogům a školám.

Naopak žáci ze SVL nebo další žáci „žijící v prostředí, kde [nejsou] dlouhodobě dostatečně [podporováni] ke vzdělávání či přípravě na vzdělávání (například z důvodů nedostatečného materiálního zázemí, nevyhovujících bytových podmínek, časové náročnosti dopravy do školy, nezájmu ze strany zákonných zástupců, konfliktů v rodině)“ (Felcmanová, Habrová et al. 2015, s. 9), nejsou ve výkazech škol reflektováni téměř vůbec (ve výkazech v kategorii Z a V vykazují několik žáků např. ZŠ Špičák, ZŠ, PŠ a MŠ Moskevská – viz i výroční zpráva školy, méně pak ZŠ Lada, ZŠ Slovanka a ZŠ Partyzánská). Tato skupina žáků by tedy také neměla být opominuta. Pro vytvoření strategického plánu lze tedy doporučit zjistit kvalifikované odhady zástupců jednotlivých škol, jaké jsou podíly těchto dětí/žáků na jednotlivých školách, zda nedochází k jejich kumulaci pouze na některých školách a zaměřit pozornost na to, zda dostávají tyto děti a žáci a jejich učitelé náležitou podporu.

Přitom rostoucí počet školně neúspěšných žáků ukazuje, že důraz na podporu těchto žáků bude do budoucna klíčový: např. ročník opakovalo ve školním roce 2017/2018 v České Lípě 18 žáků, v roce 2018/2019 43 žáků a v roce 2019/2020 již 58 žáků¹⁹. Neklesal ani počet žáků předčasně odcházejících, tj. žáků, jež ukončili PŠD v 7. a 8. ročníku, který v loňském školním roce 2019/2020 činil 7,9 % žáků ukončujících PŠD. Na některých školách ve dvou po sobě následujících letech tvořili předčasně odcházející až čtvrtinu žáků ukončujících PŠD v daném školním roce (ZŠ Sever). Ve spolupráci s jednotlivými aktéry bude stěžejní hledat možné příčiny školního neúspěchu, vytvořit doporučení a zajistit opatření na jejich eliminaci. Na školách chybí podpora ze strany psychologů, speciálních pedagogů, ale i sociálních pedagogů nebo koordinátorů inkluze a vyvstává otázka užšího propojení škol s NNO a sociálními službami. Případně podpora pedagogů formou dalšího vzdělávání.

6. Zdroje a seznam literatury:

ČSÚ (přístupné na www.risy.cz a www.czso.cz).

ČSÚ. Předběžné údaje zveřejňované Ředitelstvím služby cizinecké policie. Online. <https://www.czso.cz/csu/cizinci/predbezne-udaje-zverejnovane-rs-cp>

MŠMT. Školní výkazy.

Národní ústav pro vzdělávání. www.nuv.cz

Výroční zprávy škol.

Oficiální webové stránky města Česká Lípa (www.mucl.cz)

¹⁹ V letošním školním roce došlo k poklesu počtu žáků opakujících ročník plošně po celé ČR. Příčinu lze hledat v uzavření škol, dálkové výuce z důvodu pandemie Covid-19 a v jiném hodnocení.

Česká Lípa. (2020a). *Žádost o dotaci ze státního rozpočtu na projekty obcí na podporu integrace cizinců na lokální úrovni v roce 2020.*

Česká Lípa. (2020b). *Dotazník pro obce, záměr prointegračních aktivit.*

Habrová, M. (2015). Definice sociálního znevýhodnění. In Felcmanová, L., Habrová, M., a kol. *Katalog podpůrných opatření: pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sociálního znevýhodnění.* Univerzita Palackého. <http://katalogpo.upol.cz/wp-content/uploads/katalog-szn.pdf>

GAC. (2015) *Analýza sociálně vyloučených lokalit.*

Charvát, P. (2020). *Vstupní analýza města Česká Lípa.* Agentura pro sociální začleňování.

Příloha: Popis jednotlivých škol v České Lípě

Mateřské školy

Mateřská škola Špičák, Česká Lípa, Zhořelecká 2607, příspěvková organizace

Mateřská škola má čtyři pracoviště, všechna se nacházejí na sídlišti Špičák na východním okraji města. Celková kapacita školy činí 430 dětí. K 30. 9. 2020 do školy docházelo celkem 294 dětí a byla tedy zaplněna ze 68 %. V posledních letech počet dětí spíše klesá. Jednotlivá pracoviště a počty dětí jsou následující:

- MŠ Brněnská – k 30. 9. 2019 na pracoviště docházelo 91 dětí,
- MŠ Na Výsluní – k 30. 9. 2019 na pracoviště docházelo 37 dětí,
- MŠ Východní – k 30. 9. 2019 na pracoviště docházelo 70 dětí,
- MŠ Zhořelecká – k 30. 9. na pracoviště docházelo 96 dětí.

K 30. 9. 2019 škola vykazovala jedno dítě se SVP, a to z důvodu zdravotního postižení. Vůči předchozím rokům a oproti celkovému trendu v mateřských školách v České Lípě počet vykazovaných dětí se SVP na této škole klesal: ve školním roce 2019/2020 škola nevykazovala žádné dítě se SVP, ve školním roce 2018/2019 škola vykazovala tři děti se SVP a o rok dříve pět dětí se SVP. Ve školním roce 2018/2019 měly tři děti SVP z důvodu jiných kulturních a životních podmínek. Do školy přitom i ve školním roce 2020/2021 docházela poměrně velká část dětí cizinců 51 dětí (17 %), z toho 45 s mongolským státním občanstvím (o rok dříve to bylo 46 dětí (15 %) z toho 40 s mongolským státním občanstvím. Lze předpokládat, že alespoň u části z nich půjde o děti s odlišným mateřským jazykem (i vzhledem k tomu, že škola je zapojena do projektu na podporu integrace cizinců – viz níže).

Ve školním roce 2020/2021 ve školce působilo 26 učitelů (26 přepočteno na plně zaměstnané) a nově jeden asistent pedagoga (0,5 úvazku).

Škola je zapojena do následujících dotačních programů:

- *Společně krok za krokem* – projekt na zvýšení kvality předškolního vzdělávání profesním rozvojem pedagogického sboru,
- *Personální podpora a vzdělávání pedagogů MŠ Špičák Česká Lípa* – od 1. 9. 2017, Projekt je zaměřen na poskytnutí dočasné personální podpory pedagogům, kteří integrují do dětského kolektivu dvouleté děti, zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ, osobnostně profesní rozvoj pedagogů, spolupráce s rodiči dětí a žáků,
- *Podpora integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020* – projekt je realizován za podpory MV ČR a města Česká Lípa. Cílem projektu je zkvalitnění soužití a zlepšování vzájemných vztahů mezi cizinci pobývajících ve městě Česká Lípa a občany města Česká Lípa, podpora integrace cizinců do společnosti, odstranění sociokulturních, komunikačních a adaptačních problémů žáků a dětí cizinců a potlačení xenofobie ve společnosti. Dotace je poskytována v souladu s usnesením vlády České republiky č.

..

26 ze dne 18. ledna 2016. Do projektu se zapojilo město Česká Lípa spolu s Českolipským klubem třetího věku a několika příspěvkovými organizacemi města Česká Lípa (ZŠ Špičák, ZŠ Slovanka, ZŠ Dr. M. Tyrše, ZŠ Šluknovská, MŠ Bratří Čapků, MŠ Špičák).

Mateřská škola Sovička, Česká Lípa, Antonína Sovy 1740, příspěvková organizace

Mateřská škola, jejímž logem je sova, má dvě pracoviště. První pracoviště se nachází v jednopodlažní budově se třemi třídami na sídlišti Slovanka. Odloučené pracoviště se nachází jižně od centra města v dvoupodlažní budově z roku 1932. Děti jsou vzdělávány ve věkově heterogenních třídách.

Celková kapacita MŠ je 174 dětí. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 107 dětí a byla tedy naplněna z 68 %. V posledních šesti letech převažuje mírně klesající trend. Ke stejnému datu škola nevykazovala žádné děti se SVP, a to ani v předchozích třech školních letech, pouze ve školním roce 2016/2017 vykazovala jedno dítě. Přesto do školy ke stejnému datu docházelo 17 dětí (15,9 %) s jiným státním občanstvím, z toho 13 dětí s mongolským občanstvím (a jejich počet narůstá) a lze předpokládat, že alespoň část těchto dětí budou děti s OMJ.

Ve školním roce 2020/2021 ve škole působilo 10 učitelů (10 přepočteno na plně zaměstnané). Škola realizuje projekt MŠ Sovička - Šablony 2019-2021, jehož cílem je například personální podpora MŠ. Díky projektu škola zaměstnává školního asistenta.

Mateřská škola, Česká Lípa, Arbesova 411, příspěvková organizace

Mateřská škola je tvořena třemi pracovišti s celkem 10 třídami, přičemž dvě se nachází v centru města a jedno v Dolní Libchavě na západním okraji města. Jedna třída je třídou speciální. Součástí jsou i dvě dětské skupiny. Jedná se o tato pracoviště:

- MŠ Arbesova – mateřská škola se šesti třídami, z toho jednou speciální, umístěná ve středu města v historickém dvoupatrovém domě,
- MŠ v Dolní Libchavě má jednu třídu mateřské školy a dvě dětské skupiny, leží na výjezdu z České Lípy směrem na Děčín,
- MŠ Roháče z Dubé - trojtřídní pracoviště se nachází ve středu města ve stejnojmenné ulici.

Celková kapacita mateřské školy činí 228 dětí. K 30. 9. 2020 do školy docházelo celkem 224 dětí a byla tedy zaplněna z 98 %. Ke stejnému datu škola vykazovala 13 dětí se SVP, všechny z důvodu zdravotního postižení (§ 16). Vůči třem předchozím rokům počet dětí se SVP mírně vzrostl (ze šesti ve školním roce 2016/2017 na devět v 2017/2018, 10 v 2018/2019 a 12 v 2019/2020). Další 19 dětí (8,5 %) jsou děti cizinci, z toho 15 s mongolským státním občanstvím, a jejich počet i podíl narůstá. Školní statistika je nezohledňuje jako děti se SVP, ale i tak lze předpokládat, že částečně půjde o děti s OMJ.

Ve školním roce 2020/2021 ve škole působilo 20 učitelů (20 přepočtených úvazků) a čtyři asistenti pedagoga (2,5 přepočteno na plně zaměstnané).

Dle výroční zprávy 2018/2019 ve školním roce 2018 – 2019 škola čerpala dotační prostředky z OP VVV – Šablony pro mateřské školy.

MŠ Libchava dále realizovala následující projekty:

- IROP - Městské zařízení péče o děti do tří let - vznik dvou dětských skupin. V rámci projektu byla provedena rekonstrukce objektu mateřské školy, který je bezbariérový, a ve kterém vzniklo zázemí pro dvě dětské skupiny: první s kapacitou 12 míst je určena pro děti ve věku 1–2 roky a druhá skupina s kapacitou 20 míst pro děti ve věku 2–3 roky. Zbývající kapacitu plní třída mateřské školy, tj. třída určená pro děti ve věku 3–6 let.
- OP Z: Provoz dětské skupiny pro děti ve věku 1–2 roky a provoz dětské skupiny pro děti ve věku 2–3 roky. Cílem projektu je snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce. Harmonogram projektu: DS pro děti ve věku 1–2 roky - fáze provozu 1. 4. 2018 - 31. 3. 2020, DS pro děti ve věku 2–3 roky - fáze provozu 1. 4. 2018–31. 3. 2020. Kapacita: Dětská skupina pro děti 1–2 roky - 12 dětí, Dětská skupina pro děti 2–3 roky - 20 dětí.

Mateřská škola Pastelka, Česká Lípa, Svárovská 3315, příspěvková organizace

Mateřská škola se dvěma pracovišti a čtyřmi běžnými třídami:

- Trojtřídní mateřská škola v České Lípě, nacházející se v části Svárov, má kapacitu 75 dětí. Děti se vzdělávají ve třech věkově homogenních třídách.
- Jednotřídní mateřská škola v obci Dobranov, vzdálené cca 7 km od České Lípy, nacházející se v dvoupodlažním domě (bývalé faře) s kapacitou 25 dětí.

Celková kapacita mateřské školy činí 100 dětí. K 30. 9. 2020 docházelo do školy 100 dětí a kapacita mateřské školy byla zaplněna na 100 %. Počet dětí docházejících do MŠ se v posledních 5 letech nezměnil a škola je zcela naplněna.

Ke stejnému datu škola vykazovala 10 žáků se SVP, z toho 6 z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek, z toho tři na pracovišti v Dobranově a tři na pracovišti Svárovská, pravděpodobně se tedy bude jednat o děti pocházející ze sociálně znevýhodněného prostředí. Oproti dvěma předchozím školním letům počet vykazovaných dětí se SVP mírně poklesl (17 ve školním roce 2017/2018, 15 ve školním roce 2018/2019 a 10 ve školním roce 2019/2020), počet dětí se SVP z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek se výrazně neměnil (7 ve školním roce 2019/2020 a 6 v předchozích dvou letech). Škola ke stejnému datu evidovala dva žáky s jiným státním občanstvím, z toho jedno dítě z Mongolska.

Ve školním roce 2020/2021 ve škole působilo 8 učitelů (8 přepočtených úvazků) a jeden školní asistent. Dle výroční zprávy 2018/2019 (s. 14) školní asistent pracoval s dětmi ohroženými školním neúspěchem, kterých bylo v daném školním roce 13 (6, 3 a 4 v jednotlivých třídách). Jedním z problémů, které škola řeší, je nepravidelná docházka.

Škola realizovala následující projekty:

³ Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, reg. č. projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586.
Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

- OP VVV Personální podpora a vzdělávání MŠ Pastelka MŠ PASTELKA / EU, Evropské strukturální a investiční fondy (do roku 2019) – viz školní asistent výše,
- MAP Putování za ježkem Bodlinkou MŠ PASTELKA / LAG Podralsko.

Mateřská škola, Česká Lípa, Severní 2214, příspěvková organizace

Mateřská škola se nachází přímo v centru sídliště Sever. Skládá se ze čtyř pavilonů, ve kterých je umístěno sedm tříd. Celková kapacita školy činí 192 dětí. K 30. 9. 2020 bylo ve škole otevřeno šest tříd, do kterých docházelo 134 dětí. Škola tedy byla naplněna z 70 %.

Ke stejnému datu škola vykazovala 19 dětí se SVP, ve všech případech šlo o děti se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí. Děti se SVP škola začala vykazovat v loňském školním roce, kdy jich bylo 21. V letošním školním roce škola eviduje 19 dětí s jiným státním občanstvím, z toho 13 s mongolským státním občanstvím.

Ve školním roce 2019/2020 ve škole působilo 13 učitelů (12,7 přepočtených úvazků). Ve škole působí školní asistent.

Mateřská škola, Česká Lípa, Bratří Čapků 2864, příspěvková organizace

Mateřská škola se nachází na sídlišti Lada. Z tohoto důvodu je škola známa pod názvem „školka Lada“. Škola se skládá ze tří běžných tříd a jedné třídy speciální - pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami s kapacitou 12 dětí. V běžných třídách probíhá integrace individuální.

Kapacita školy činí 91 dětí. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 91 dětí a byla tedy naplněna ze 100 %, což platí i pro předchozí roky. Ke stejnému datu škola vykazovala 31 dětí se SVP (34 % všech dětí), z toho 14 se zdravotním postižením a 17 se SVP z důvodu jiných kulturních nebo životních podmínek (18,7 %), všichni v kategorii K. Škola přitom evidovala 19 dětí s jiným státním občanstvím, 14 z nich z Mongolska. Zatímco počet dětí se SVP v posledních čtyřech letech klesá (39 ve školním roce 2016/2017, a 32 a 33 v následujících letech a 31 v loňském školním roce), tak počet dětí se SVP z důvodu jiných kulturních a životních podmínek mírně roste (10 ve šk. roce 2016/17 a 2017/2018, 13 v 2018/2019 a 15 v 2019/2020).

Ve školním roce 2019/2020 ve škole působilo 9 učitelů (8,2 přepočtených úvazků) a 4 asistenti pedagoga (3,3 přepočtených úvazků). Dle webových stránek ve škole působí také školní asistent.

MŠ byla zapojena do následujících projektů:

- *Za jeden provaz:* projekt zaměřený na podporu škol v oblasti mentoringu, sdílení zkušeností, vybavení škol interaktivními pomůckami. Realizace projektu: 1. 11. 2016 - 31. 10. 2019. Do projektu je zapojeno 20 mateřských škol v Libereckém kraji.
- Realizace lokálních sítí mateřských škol v gramotnostech: zvýšení kvality předškolního vzdělávání a profesního rozvoje učitelů MŠ v oblasti polytechnického vzdělávání

vedoucímu k usnadnění přechodu dětí na ZŠ. Realizace projektu: 1. 1. 2017 - 31. 12. 2019. V rámci projektu vznikla centra kolegiální podpory ve 14 krajích ČR.

- Šablony I. *Personální podpora a vzdělávání MŠ Bratří Čapků, Česká Lípa*: Realizace projektu: září 2017 – červenec 2019. Cíle projektu:
 - personální podpora - vytvoření pracovního místa pro školního asistenta,
 - DVPP - specifická práce s dvouletými dětmi v MŠ,
 - tematická setkávání s rodiči,
 - Šablony II. *Personální podpora a vzdělávání MŠ Bratří Čapků, Česká Lípa*. Realizace projektu: srpen 2019 – červenec 2021. Cílem projektu je personální podpora - vytvoření pracovního místa pro školního asistenta.
- MAP Českolipsko a Novoborsko II²⁰. Zapojení do řídicího a finančního výboru a pracovních skupin. Rozvoj spolupráce mezi zapojenými školami a partnery:
 - finanční podpora na realizaci akcí,
 - prezentace MŠ na veřejnosti.

Základní škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Jižní 1903, příspěvková organizace

Nachází se na sídlišti v okrajové části města Holý Vrch. MŠ Jižní tvoří dvě pracoviště, jedno s dvěma třídami se nachází ve společné budově se základní školou a jedna třída se nachází na samostatném pracovišti v nedalekém pavilonu. Třídy jsou věkově homogenní.

Celková kapacita mateřské školy činí 106 dětí. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 70 dětí a byla tedy naplněna ze 66 %. Ke stejnému datu, ani v předchozích třech letech, škola nevykazovala žádné děti se SVP. Škola ve stejném školním roce neevidovala žádné dítě s jiným než českým státním občanstvím.

Ve školním roce 2019/2020 ve škole působilo 6 učitelů (6 přepočteno na plně zaměstnané).

Škola byla zapojena do projektu: Šablony I pro ZŠ a MŠ Jižní Česká Lípa, v rámci něhož na škole působil školní asistent. Dále škola mohla zajistit proškolení pedagogů ZŠ i MŠ v oblasti čtenářské gramotnosti a inkluze a nové pomůcky pro výuku.

Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace

Mateřská škola je součástí Základní školy, praktické školy a mateřské školy, Česká Lípa, Moskevská. Nachází se ale nedaleko v samostatném pracovišti na adrese Nerudova 628, v blízkosti centra města. Jedná se o jednu věkově heterogenní běžnou třídu s celkovou

²⁰ MAP Českolipsko a Novoborsko II „Neučíme se pro školu, ale pro život“: MAP je prioritně zaměřen na rozvoj kvalitního inkluzivního vzdělávání dětí a žáků. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání i zájmového a neformálního vzdělávání. Hlavním cílem MAP je zlepšit kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání, to znamená společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro následné společné řešení místně specifických problémů a potřeb a vyhodnocování přínosů spolupráce. Více viz <http://map-cl-nb.cz/>

kapacitou 25 dětí. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 25 dětí a byla tedy ze 100% naplněná. Kromě předloňského školního roku panovala stejná situace i v předchozích pěti letech.

Ke stejnému datu škola nevykazovala žádné děti se SVP. Stejná situace byla i v předchozích dvou letech. Ve školním roce 2016/2017 škola vykazovala dvě děti se SVP.

Ve školním roce 2020/2021 ve škole působili dva učitelé (2 přepočteno na plně zaměstnané) a jeden asistent pedagoga (0,75 úvazku). Dle VZ 2018/2019 ve škole působila také chůva. Mateřská škola zajišťuje logopedickou péči ve spolupráci se speciální pedagožkou.

Škola realizovala projekt v rámci Šablon I, který je zaměřen na personální podporu MŠ (viz chůva výše). V rámci projektu probíhala též výměna zkušeností pedagogů (návštěvy na MŠ Arbesova) a odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči dětí v MŠ.

Mateřská škola Šikulka, Česká Lípa, Moskevská 2434, příspěvková organizace

Škola se nachází v dvoupodlažní budově v klidné zóně nedaleko centra. Skládá se ze čtyř věkově homogenních tříd. Ke škole patří také odloučené pracoviště – MŠ při ZZ v České Lípě (dětská nemocnice), kde působí 1 učitelka.

Celková kapacita školy je dle školského rejstříku 130 dětí. Kapacita odloučeného pracoviště činí 25 dětí, tzn., že kapacita pracoviště v Moskevské ulici činí 105 dětí. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 94 dětí a byla tedy naplněna z 90 %. I v předchozích letech byl počet dětí stabilní a držel se těsně pod hranicí 100 dětí. Ke stejnému datu škola vykazovala 8 dětí se SVP (8,5 %), z toho tři se zdravotním postižením a pět se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí. V loňském školním roce škola vykazovala 6 dětí se SVP, v předchozích letech škola žádné děti se SVP nevykazovala. K 30. 9. 2020 školu navštěvovalo pět dětí s jiným státním občanstvím, z toho tři s mongolským občanstvím.

Ve školním roce 2020/2021 ve škole působilo devět učitelů (9 přepočtených úvazků) a jeden asistent pedagoga (0,75 přepočtených úvazků).

Soukromá mateřská škola KVÍTKO, s.r.o.

Jde o soukromou mateřskou školu se dvěma pracovišti. Jedno pracoviště s jednou věkově heterogenní třídou se nachází v budově ZŠ Špičák. Druhé pracoviště se dvěma třídami se nachází ve vile jižně od centra města. Celková kapacita školy činí 50 dětí. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 50 dětí a byla tedy naplněna na 100 %. Plně naplněná byla i v předchozích čtyřech letech.

Ke stejnému datu škola vykazovala jedno dítě se SVP (2 %), šlo o dítě s jiným zdravotním znevýhodněním. Žádné dítě s jiným státním občanstvím škola nevykazovala.

Základní škola a Mateřská škola Klíč s.r.o.

Základní škola a Mateřská škola Klíč s.r.o. je soukromou základní a mateřskou školou, která byla založena před 28 lety. Mateřská škola Klíč se nachází v centru České Lípy v jedné společné budově s prvním stupněm základní školy. Vzdělávání probíhá podle programu „Začít spolu“²¹.

Ve škole fungují dvě třídy s celkovou kapacitou 40 dětí. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 39 dětí a byla tedy téměř plně naplněna, stejně jako v předchozích čtyřech letech. Ke stejnému datu škola nevykazovala žádné dítě se SVP.

Ve školním roce 2020/2021 ve škole působili čtyři učitelé (4 přepočteno na plně zaměstnané) a jeden psycholog (0,2) a dva speciální pedagogové (0,4).

Mateřská škola U Bílého králíka, s.r.o.

Škola sídlí v historické budově na okraji České Lípy v Žizníkově. Škola pracuje podle prvků Montessori pedagogiky a integruje i metody práce nebo náměty z waldorfské pedagogiky. Škola je zapojena do programu Skutečně zdravá škola.

Škola otvírá jednu věkově heterogenní třídu s kapacitou 15 dětí. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 15 dětí a škola tedy byla naplněna na 100 %. Podobně i v předchozích letech. Ke stejnému datu škola nevykazovala žádné dítě se SVP, podobně i v minulých čtyřech letech, kromě roku 2018/2019, kdy vykazovala jedno dítě se SVP. Do školy ke stejnému datu docházely dvě děti s jiným než českým státním občanstvím.

Základní školy

Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904, příspěvková organizace

ZŠ Lada je úplnou základní školou, která se nachází na sídlišti Lada na severu České Lípy. Je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem. Škola získala značku Rodiče vítáni, což je značka škol otevřených rodičům²². Škola je registrována v systému „Nenech to být“, což je internetový systém a mobilní aplikace bojující proti šikaně a vylučování z kolektivu na školách s podporou MŠMT a za spolupráce s PPP Brno a Linkou bezpečí²³. Na škole také působí peer aktivisté²⁴. Na 1. stupni pedagogové

²¹ Více viz <https://www.zacitspolu.eu/>

²² Více k této značce zde <https://www.rodicevitani.cz/>

²³ Na webových stránkách školy se nachází odkaz <https://nntb.cz>. Během školního roku 2019/2020 došlo ke dvěma nahlášením rizikového chování, které škola prošetřovala (VZ 2019/2020 s. 25) Více k projektu zde <https://www.skoly.nntb.cz/>.

²⁴ Ve škole pracují peer aktivisté již od roku 1995. Deset až patnáct peer aktivistů ze sedmých až devátých ročníků předává své znalosti mladším spolužákům od prvních do devátých tříd. Peer aktivisté se scházejí v odpoledních hodinách. Tato setkávání jsou koncipována jako zájmový kroužek. Ve škole vychází také časopis peer aktivistů, který slouží jako informační materiál pro žáky a pedagogy. Informuje

zkoušejí zavádět vyučování podle projektu činnostního učení - Tvořivá škola²⁵, na 2. stupni využívají prvky činnostního učení v některých předmětech (VZ 2019/2020, s. 33). Součástí školy je školní družina (kapacita 120 žáků) a školní jídelna. Při škole funguje žákovský parlament a Spolek přátel ZŠ Lada.

Kapacita školy činí 750 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 406 žáků (54% naplněnost). Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o ZŠ M3) 45 žáků se SVP (11,1% podíl), z toho 37 se zdravotním postižením, jeden s jiným zdravotním znevýhodněním a devět z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek (2,2% podíl)²⁶ – jeden v kategorii Z a osm v kategorii V. Skutečný počet žáků se SVP bude pravděpodobně vyšší, protože např. ve Výroční zprávě z roku 2019/2020 se uvádí, že na škole je „evidováno 61 žáků, kteří byli vyšetřeni v PPP podle pravidel platných od 1. září 2016. (...) Další žáci mají vytvořeny PIPP, postupně přecházejí do PPP, nebo zůstávají v 1. PO.“ (VZ 2019/2020, s. 21). Ve stejném školním roce se ve škole vzdělávalo také 40 žáků s jiným státním občanstvím (9,9 %), z toho 28 z Mongolska, je pravděpodobné, že alespoň u části z nich půjde o žáky s OMJ. Škola také vykazovala jednoho nadaného žáka.

V loňském školním roce ročník opakovali dva žáci, o rok dříve dva žáci (z toho jeden v prvním ročníku), ve školním roce 2018/2019 tři žáci, z toho jeden v prvním ročníku a ve školním roce 2017/2018 jeden žák. Průměrný počet zameškaných omluvených hodin na jednoho žáka činil v loňském školním roce 2019/2020 66,75 a neomluvených 0,52. Ve dvou případech byla neomluvená absence nahlášena na policii ČR (VZ 2019/2020, s. 18). Dle výroční zprávy škola nabízí logopedickou péči žákům, kteří potřebují pomoci s nápravou řeči. Školsky neúspěšným žákům nabízí doučování. Žáci s OMJ docházejí 1x týdně na doučování, které je hrazeno z projektu *Výuka cizinců ze 3. země*. Cizinci mají navíc 2 hodiny týdně pedagogické intervence, která jim byla poskytnuta doporučením z PPP Česká Lípa (tamtéž, s. 22).

Ve škole působí celkem 40 učitelů (25,6 přepočtených úvazků) a sedm asistentů pedagoga (5,25 přepočtených úvazků) (Výkaz o ředitelství škol R13-01, k 30. 9. 2020). Dle VZ se pedagogičtí pracovníci vzdělávají mimo jiné v oblasti výuky žáků cizinců.

Co se týče ukončení PŠD dle dat MŠMT, ve školním roce 2019/2020 ukončilo PŠD 36 žáků, z toho všichni v 9. ročníku. Oproti předchozím letům podíl předčasně odcházejících žáků poklesl (je otázkou, zda to může souviset s jiným hodnocením v důsledku dálkového vzdělávání), ve školním roce 2018/2019 předčasně ukončilo vzdělávání v 7. nebo 8. ročníku 6,1 % žáků. Největší podíl tvořil 7,3 % ve školním roce 2016/2017.

Škola realizuje/je zapojena do následujících projektů:

o činnosti členů kroužku peer aktivistů a kroužku zdravotnického. Přináší nejnovější poznatky z oblasti prevence sociálně patologických jevů.

²⁵ Více viz <https://www.tvorivaskola.cz/>.

²⁶ Údaje pochází z Výkazu o základní škole, podle stavu k 30. 9. 2019. Žák je uveden tolikrát, kolik je druhů příčin jeho SVP.

- *Šablony pro ZŠ Lada II* – zaměřené na osobnostně profesní rozvoj pedagogů, rozvíjení klíčových kompetencí, usnadnění přechodu dětí z MŠ do ZŠ, podpora extrakurikulárních aktivit, které pomohou se zařazením žáků se SVP do hlavního vzdělávacího proudu (doučování).
- *Partnerská škola Českého volejbalového svazu* (dále ČVS) - Projekt vytvořený pro větší sítě ČVS a základních škol, které upřednostňují ve svém programu pro sportovní vyžití svých žáků a žákyň volejbal²⁷.
- *Podpora vzdělávání cizinců ve školách* – vyučování probíhá 1 x týdně ve třech skupinách – podle věku dětí. Týkalo se těchto dětí:
 - za 2019 podle jednotlivých státních příslušností: Ukrajina 2, Bělorusko 1, Vietnam 4, Mongolsko 11,
 - za 2018 podle jednotlivých státních příslušností: Bělorusko 1, Ukrajina 2, Mongolsko 11, Vietnam 3.
- *Učíme se učit spolu* - dotační titul OP VVV, doba realizace: 1. 1. 2018 – 30. 6. 2020, spoluúčast UJEP: 5 %. Projekt řeší problematiku zkvalitnění pregraduální přípravy studentů – budoucích učitelů na PF Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Aktivity projektu jsou zaměřeny na vytváření podmínek pro kvalitní přípravu budoucích učitelů ve všech jejích oblastech s akcentem na inovované reflektované praxe v rámci i nad rámec jejich studijních povinností, na zvyšování kompetencí studentů, na zvyšování kompetencí akademických pracovníků a na oblasti propojování teoretické a praktické přípravy.
- *MAP Českolipsko a Novoborsko II*: Hlavním cílem MAP je zlepšit kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání, to znamená společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro následné společné řešení místně specifických problémů a potřeb a vyhodnocování přínosů spolupráce. V projektu MAP II je hlavní cíl naplňován realizací těchto aktivit:
 - rozvoj a aktualizace MAP (v návaznosti na realizované projekty MAP Českolipsko a MAP Novoborsko),
 - evaluace a monitoring MAP,
 - implementace MAP²⁸.
- *Projekt na podporu integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020*: cílem projektu je zkvalitnění soužití a zlepšování vzájemných vztahů mezi cizinci pobývajícími ve městě Česká Lípa a občany města Česká Lípa, podpora integrace cizinců do společnosti, odstranění sociokulturních, komunikačních a adaptačních problémů žáků a dětí cizinců a potlačení xenofobie ve společnosti. Realizace od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020.
- Mléko do škol, Ovoce do škol.

²⁷ Cílem ČVS je ocenit základní školy, které úzce spolupracují s volejbalovými oddíly, oficiálně uznat a ocenit jejich úlohu v přípravě volejbalové mládeže. Udělením titulu „Partnerská škola ČVS“, uznává ČVS kvalitu tréninkového procesu na základní škole a v neposlední řadě i oceňuje přínos vedení základní školy, ředitele školy, ale i řadových učitelů k rozvoji mládežnického volejbalu.

²⁸ více <https://www.zslada.cz/domains/zslada.cz/map-%C4%8Deskolipsko-novoborsko-ii>

Základní škola Slovanka, Česká Lípa, Antonína Sovy 3056, příspěvková organizace

ZŠ Slovanka je úplnou základní školou. Nachází se na sídlišti Slovanka v západní části České Lípy. Škola se zaměřuje na vzdělávání žáků s SPU. Škola se dle výročních zpráv zaměřuje „proinkluzivně a promigrantsky (vzdělávání cizinců). V poslední době škola rozvíjí i péči o žáky mimořádně nadané“ (výroční zpráva 2018/2019, s. 80). Od školního roku 2000/2001 škola poskytovala péči pro žáky s vývojovou poruchou učení, pro které zřizovala do školního roku 2018/2019 dyslektické třídy. Od školního roku 2019/2020 tyto specializované dyslektické třídy neotevřela a žáci z posledního 9. ročníku (v počtu 7) byli integrováni do dvou paralelních devátých tříd (výroční zpráva 2019/2020). Škola získala značku Rodiče vítáni (více viz ZŠ Lada). Škola vyučuje písmu Comenia script a matematice dle prof. Hejného.

Škola je bezbariérová. Součástí školy je školní družina (kapacita 143), školní klub (kapacita 90) a školní jídelna (kapacita 800). Dle výroční zprávy je kapacita školní družiny dlouhodobě nevyhovující, ale díky grantu z prostředků EU na vytvoření péče o žáky prvního stupně a za podpory zřizovatele města Česká Lípa začaly na škole fungovat školní dětské kluby (poplatek 280 Kč měsíčně), které fungují i během dnů školních prázdnin, v brzkých ranních a pozdních večerních hodinách a na doprovod dětí na kroužky a z kroužku zpět do kmenové školy.

Kapacita školy činí 600 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 571 žáků (95% naplněnost). Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o ZŠ M3) 66 žáků se SVP (11,6% podíl), z toho 66 se zdravotním postižením, šest s jiným zdravotním znevýhodněním a tři z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek (0,5% podíl)²⁹ – jeden v kategorii K, jeden v kategorii Z a jeden v kategorii V. Lze ale předpokládat, že počet žáků se SVP z důvodu jiného kulturního nebo životního prostředí bude vyšší. Ve VZ (2018/2019 s. 13) se uvádí, že škola eviduje zvýšený zájem o studium žáků–cizinců. Ve stejném školním roce se dle dat MŠMT ve škole vzdělávalo 58 žáků s jiným státním občanstvím, z toho 32 z Mongolska. Dle informací v projektu *Podpora integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020* (Česká Lípa 2020) hodiny češtiny pro cizince navštěvovalo v roce 2020 37 žáků. Škola je pověřena KÚ v Liberci poskytovat těmto žákům bezplatnou výuku českého jazyka a dle VZ je „plně připravena vytvořit kontaktní a metodické středisko, sloužící ke vzdělávání cizinců v oblasti Českolipska. Přípravné kroky a jednání již byla učiněna, ale stále se hledá cesta financování a formy fungování pro ostatní školy v našem regionu.“ (VZ 2018/2019, s. 13).

Ve stejném školním roce škola vykazovala jednoho nadaného žáka (o rok dříve jich bylo sedm).

V letošním školním roce ročník opakuje ročník jeden žák (o rok dříve jich bylo osm a jejich počet v předchozích třech letech stoupal: ve školním roce 2018/2019 to byli tři žáci, o rok dříve jeden). Průměrný počet zameškaných omluvených hodin na jednoho žáka činil v loňském

²⁹ Údaje pocházejí z Výkazu o základní škole, podle stavu k 30. 9. 2019. Žák je uveden tolikrát, kolik je druhů příčin jeho SVP.

školním roce v 1. pololetí 44,32 a v 2. pololetí 54,49 a neomluvených v 1. pololetí 1,02 a v 2. pololetí 0,15. Jeden případ byl řešen jako trestní oznámení.

Ve škole působí celkem 52 učitelů (35,3 přepočtených úvazků), 10 asistentů pedagoga (5,64 přepočtených úvazků) a jeden speciální pedagog (0,4 úvazku) (Výkaz o ředitelství škol R13-01, k 30. 9. 2020). Škola by měla zájem o psychologa a sociálního pracovníka. Dle VZ (2019/2020, s. 32) byl školní psycholog „na škole již jednou ustanoven, ale v rámci přidělených finančních prostředků nemohl být pro tento školní rok zařazen do školního pedagogického centra“. I přestože na škole působí vystudovaný pedagog, který je oprávněn poskytovat výuku pro cizince v českém jazyce, tak škola při vzdělávání žáků s OMJ dle VZ naráží na nedostatek odborných a personálních kapacit. V rámci DVPP se zaměřovali mimo jiné i na oblast inkluze, konkrétně na výuku žáků cizinců (Šablony). V současné době se škola dle VZ snaží pedagogy proškolenat „nejenom v oblastech jejich odbornosti, ale i v oblastech pro školu profilačních a stěžejních – kritické myšlení, mediální sdělení, etika, inkluzivní metody, prof. Hejný, psychologický a pedagogický výcvik v duchu 21. století“. Škola plánuje vytvořit koučink a mentoring na škole s účastí lektorů mimo školu jako součást DVPP pro učitele. Organizují výměnné pobyty pro pedagogy se zahraničními školami ze Slovenska a Polska (výroční zpráva 2018/2019 s. 61).

Co se týče ukončení PŠD dle dat MŠMT, ve školním roce 2018/2019 ukončilo PŠD 68 žáků, z toho 67 v 9. ročníku a jeden v 8 ročníku (což činí 1,5 % předčasně odcházejících). Jejich podíl v posledních šesti letech na škole postupně klesal, a to z 10,4 % ve školním roce 2014/2015. Ve školním roce 2019/2020 činil 1,5 %, což bylo nejméně v posledních šesti letech.

Škola realizuje/je zapojena do následujících projektů:

- *Inkluzivní vzdělávání na Slovanke*: Cílem projektu je rozšířit formy individualizované práce s žáky se SVP, zvýšit odborné kompetence pedagogů a nabídnout jim příklady dobré praxe v inkluzivním vzdělávání. Projekt je financován z prostředků ESF.
- *Podpora rodičů v péči o děti 1. stupně v České Lípě 2*: OP Z, doba realizace projektu: 1. 7. 2018 – 30. 6. 2021. Při ZŠ Slovanka bude vytvořena kapacita dostupné a kvalitní péče o děti během školního roku i prázdnin dle zjištěných potřeb. O děti bude postaráno skrze příměstské tábory o prázdninách, dětský klub v době školní družiny (vyšší kapacita), dětský klub mimo dobu školní družiny³⁰.
- *Podpora vzdělávání cizinců ve školách* – v roce 2018 ve škole působili 4 pedagogové pro jazykovou přípravu. Žáci byli rozdělováni do skupin podle znalostí českého jazyka. Žákům bylo nabízeno zájmové vzdělávání ve školní družině. Do školní družiny docházejí především žáci–cizinci 1. a 3. tříd – asi 9 žáků v průměru za rok 2018. Zajistili výukové materiály pro žáky cizince. V roce 2018 prošlo výukou ČJ 27 žáků.
- *Podpora integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020* za finanční podpory Ministerstva vnitra ČR: škola zapojena jako partner. Projekt na podporu integrace

³⁰ Více zde: <https://www.zsslovanka.cz/storage/static/28/Podpora-rodicu-v-peci-o-deti-1.-stupne-v-Ceske-Lipe-2.pdf>

cizinců do společnosti, k odstranění sociokulturních, komunikačních a adaptačních problémů žáků a dětí cizinců, potlačení xenofobie ve společnosti.

- *Škola jinak 2*, OP VVV, 1. 2. 2019 – 31. 1. 2021. Projekt je zaměřen na kombinaci následujících témat: personální podpora, osobnostně profesní rozvoj pedagogů, společné vzdělávání dětí/žáků/účastníků, spolupráce s veřejností. V rámci projektu jsou realizovány následující aktivity: školní speciální pedagog, tandemová výuka na ZŠ, profesní rozvoj pedagogů prostřednictvím supervize, mentoringu, koučinku, Klub pro žáky ZŠ, ŠD, ŠK: čtenářský klub, klub zábavné logiky a deskových her, doučování žáků ohrožených školními neúspěchem, projektový den ve škole, projektový den mimo školu, projektový den v ŠD/ŠK, projektový den mimo S/ŠK, využití ICT ve vzdělávání.
- Potravinová pomoc WOMEN FOR WOMEN – obědy zdarma.
- Educa – doprava žáků na burzu škol v Liberci Liberecký kraj.
- Zapojení do projektů Zdravá škola, Ekoškola, Školní mléko, Ovoce do škol.
- Partnerství se školou v německé Hartavě.

Základní škola Dr. Miroslava Tyrše, Česká Lípa, Mánesova 1526, příspěvková organizace

ZŠ Dr. Tyrše je úplná základní škola, která se nachází v širším centru města. Škola se zaměřuje na výuku cizích jazyků, především pak anglického a německého. Třídy s rozšířenou výukou jazyků mají upravený učební plán. Pro žáky těchto tříd se každý rok uskutečňují poznávací i výměnné pobytové zájezdy do německy mluvících zemí. Jednou za dva roky škola organizuje studijní pobyt v zahraničí. Součástí školy je školní družina (kapacita 150 žáků), školní klub (kapacita 60 žáků) a školní jídelna. U školy funguje Spolek přátel Tyršovky a školní parlament, který tvoří zástupci z 5.–9. tříd.

Kapacita školy činí 692 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 636 žáků (92% naplněnost). Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o ZŠ M3) 51 žáků se SVP (8% podíl), z toho 50 se zdravotním postižením, dva s jiným zdravotním znevýhodněním a žádné žáky z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek. Ve stejném školním roce škola vykazovala dva nadané žáky. Podobně jako na ostatních školách, i sem docházela skupina žáků cizinců, jednalo se o 51 žáků, z toho 37 původem z Mongolska. Dle informací v projektu *Podpora integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020* (česká Lípa 2020) bylo v roce 2020 z 48 žáků cizinců 40 s jazykovými problémy.

V letošním školním roce opakují ročník dva žáci, z toho jeden v 1. ročníku. Ve školním roce 2019/2020 ročník opakovalo devět žáků, z toho jeden v prvním ročníku. I v předchozích třech letech jejich počet spíše rostl: ve školním roce 2018/2019 to bylo osm žáků, z toho jeden v prvním ročníku a o rok dříve sedm žáků a z toho dva v prvním ročníku. Průměrný počet zameškaných omluvených hodin na jednoho žáka činil v loňském školním roce v 1. pololetí 39,85 a v 2. pololetí 49,61 a neomluvených v 1. pololetí 0,03 a v 2. pololetí 0,47.

Ve škole působí celkem 42 učitelů (39,2 přepočtených úvazků) a sedm asistentů pedagoga (3,63 přepočtených úvazků) (Výkaz o ředitelství škol R13-01, k 30. 9. 2018).

Co se týče ukončení PŠD dle dat MŠMT, ve školním roce 2019/2020 ukončilo PŠD 73 žáků, z toho 67 v 9. ročníku, pět v 8. ročníku a jeden v 7. ročníku (což činí 8,2 % předčasně odcházejících). Jejich podíl ale v posledních pěti letech na škole kolísá, nejméně činil 2,9 % ve školním roce 2015/2016, nejvíce 17,3 % o rok dříve.

Škola realizuje/je zapojena do následujících projektů:

- *Erasmus+ School Exchange Partnerships project.*
- *Podpora integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020:* dotace Ministerstva vnitra České republiky ke zkvalitnění soužití a zlepšování vzájemných vztahů mezi cizinci pobývajícími ve městě Česká Lípa a občany města Česká Lípa, na podporu integrace cizinců do společnosti, k odstranění sociokulturních, komunikačních a adaptačních problémů žáků a dětí cizinců, potlačení xenofobie ve společnosti.
- Doprava žáků na veletrh *EDUCA MY JOB* Liberec.
- *Šablony II* - z projektu se např. pro využití ICT ve výuce se podařilo škole nakoupit 40 ks Apple iPad.

Základní škola, Česká Lípa, Partyzánská 1053, příspěvková organizace

ZŠ Partyzánská je úplnou základní školou, která se nachází v centru českolipské čtvrti Svárov. Součástí školy je školní družina (kapacita 120 žáků) a školní jídelna. Při škole působí spolek Naše Partyzánka.

Kapacita školy činí 470 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 442 žáků (94% naplněnost). Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o ZŠ M3) 42 žáků se SVP (9,5% podíl), z toho 41 se zdravotním postižením, jeden s jiným zdravotním znevýhodněním a jeden žák z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek (0,2 %), v kategorii Z. Ve stejném školním roce škola vykazovala čtyři nadané žáky. Ve stejném roce se ve škole vzdělávali čtyři žáci s odlišným státním občanstvím, z toho tři z Mongolska. Počet těchto žáků je tedy mnohem nižší než na předchozích třech školách.

V letošním školním roce opakuje ročník jeden žák, o rok dříve ročník opakovali čtyři žáci, z toho jeden v prvním ročníku a podobně i v předchozích letech, jejich počet tedy neklesá.

Škola navázala spolupráci s PPP v České Lípě, díky jejichž asistenci provedli úvodní prediagnostiku všech žáků 1. ročníků, což využili při tvorbě „nových třídních kolektivů, přípravě podpůrných opatření i realizace koncepce pro práci s nadanými a talentovanými žáky“ (VZ 2019/2020, s. 12-13).

Pro žáky ohrožené školním neúspěchem škola zavedla opatření v podobě tzv. „Odpolední školy“. Ve škole fungují i doučovací kluby, které jsou realizovány v rámci čerpání Šablony I. Jako pozitivní v tomto ohledu škola vnímá i pozice asistentů pedagoga. Ve VZ škola zdůrazňuje, že „dlouhodobě připravuje systém podpory nadaných a talentovaných žáků, případně žáků s výborným prospěchem“ (tamtéž, s. 15).

Ve škole působí celkem 41 učitelů (30,4 přepočtených úvazků) a devět asistentů pedagoga (6,43 přepočtených úvazků) (Výkaz o ředitelství škol R13-01, k 30. 9. 2020). Na škole působí koordinátor inkluze (zároveň na část úvazku i VP, metodik prevence, sociální pedagog a kariérový poradce), který spolupracuje s pedagogy na identifikaci dětí s potřebou podpory, spolupracuje s žáky, pedagogy a rodiči při tvorbě plánu pedagogické podpory a IVP. Tato pozice byla původně vázána na realizaci personální šablony (v rámci projektu Šablony I), ale vzhledem k jejímu přínosu škola pokračuje v nastaveném modelu i po ukončení projektu (tamtéž, s. 30).

Co se týče ukončení PŠD, dle dat MŠMT ve školním roce 2019/2020 ukončilo PŠD 51 žáků, z toho 47 v 9. ročníku a jeden v 7. ročníku a dva v 8. ročníku (což činí 6 % předčasně odcházejících). Jejich podíl v posledních šesti letech na škole kolísal, v roce 2017/2018 předčasně neskončil žádný žák, ale v roce 2015/16 to bylo celých 18,8 % odcházejících žáků.

Škola realizovala/byla zapojena do následujících projektů:

- *Schools of equality: Rovnost začíná ve škole (Budování kapacit pro rozvoj škol II)*: projekt je zaměřený na podporu participace studujících v rozhodovacích procesech o podobě a charakteru prostředí, ve kterém se vzdělávají. Žáci plánují vlastní nápady, realizují průzkum ve školním prostředí nebo navrhují řešení pro možné změny spojené s prezentací vyučujícím i vedení školy a města.
- *Zlepšování práce školy v rámci formativního hodnocení*: projekt, jehož žadatelem jsou Služby a školení MB, reaguje na problém současného hodnocení výkonu žáků v ZŠ Středočeského, Libereckého a Ústeckého kraje. Projekt s využitím analýzy současného stavu formativního hodnocení v uvedených regionech bude využívat poznatky k podpoře učení v souvislostech, zda se žák učí, jak přemýšlí, čemu nerozumí a jak učení ovlivňuje jeho poznání.
- *Učitelem moderně a odborně - podpora učitelského vzdělávání na FP TUL*: období realizace: 1. 1. 2018 - 30. 6. 2020. Projekt se zaměřuje na řešení vybraných otázek inovace učitelského vzdělávání na FP TUL, zejména pedagogických praxí, a otázek rozvoje klíčových kompetencí studentů s ohledem na jejich přípravu na výuku. Projekt dále zahrnuje podporu aktivit vedoucích k zvyšování kvality vysokoškolských učitelů připravujících budoucí pedagogické pracovníky. Projekt zahrnuje i výzkum realizovaný budoucími pedagogy (studenty učitelství) v rámci vybraného tématu na daných základních školách Liberecka.
- *Vzdělávání a inspirace na ZŠ Partyzánská - Šablony I*: 3. 2. 2017 - 2. 2. 2019. Cílem projektu je zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích a posílení vzdělávání pedagogických pracovníků. Aktivity jsou realizovány prostřednictvím čtenářských klubů, klubů zábavné logiky a doučovacích aktivit. Součástí projektu je vytvoření pozice sociálního pedagoga.
- *Šablony II*: od 1.9.2019. Pokračování Šablon I, zaměřený na realizaci různorodých vzdělávacích aktivit pro žáky a vzdělávání pedagogů, včetně prohloubení jejich spolupráce.
- *Edison*: mezinárodní projekt, v jehož rámci má škola po dobu jednoho týdne roli hostitele zahraničních studentů, kteří mají pro žáky připravené prezentace a workshopy

o své zemi, kultuře, tradicích apod. V tomto školním roce ZŠ Partyzánská hostila stážisty z Číny, Indie, Kolumbie, Jordánu, Turecka, Ruska a Gruzie.

- *Nadání k (po)hledání:* Krajský úřad Liberecký kraj (dále KULK) - zlepšení podmínek pro práci s nadanými dětmi.
- *100 let vzájemnosti a odlišnosti:* projekt podpořený finančními prostředky Visegradského fondu, který vymyslela ZŠ Partyzánská – který má propojit žáky ze základních škol partnerských měst.
- *Adelline – jsme v tom už 10 let společně:* KULK, Zkvalitnění podmínek na volnočasové aktivity dětí a mládeže.
- Příspěvek na obědy od WOMEN FOR WOMEN.

Základní škola, Česká Lípa, Pátova 406, příspěvková organizace

ZŠ Pátova je úplná základní škola, která sídlí v historické budově v centru města. Součástí školy je i školní družina (tři oddělení), školní klub (jedno oddělení) a školní jídelna. Ve škole funguje žákovská samospráva složená ze zástupců tříd 3.–9. ročníku. Při škole působí Spolek rodičů a přátel Základní školy, Česká Lípa, Pátova (SRPŠ).

Kapacita školy činí 300 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 294 žáků (98% naplněnost). Škola byla téměř plně naplněna i v předchozích pěti letech. Ve VZ 2018/2019 se uvádí, že škola nemohla přijmout všechny žadatele o přijetí, byly tedy přijaty děti dle kritérií 1 a 2 (spádovost a sourozenec ve škole) a stav třídy byl doplněn na základě veřejného losování (VZ 2018/2019, s. 18). Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o ZŠ M3) 32 žáků se SVP (10,9% podíl), z toho 32 se zdravotním postižením, jeden s jiným zdravotním znevýhodněním a dva z důvodu odlišného kulturního prostředí. Ve stejném školním roce škola nevykazovala žádné nadané žáky, o rok dříve dva. Ve stejném roce se ve škole vzdělávalo pět žáků s odlišným státním občanstvím, z toho jeden z Mongolska.

V letošním školním roce žádný žák neopakoval ročník, podobně i v předchozích letech. Žákům ohroženým školním neúspěchem škola nabízí doučování, které je financováno od 1. 2. 2019 projektem OP VVV Šablony pro MŠ a ZŠ II. Kromě doučování na škole fungují kluby zábavné logiky a komunikace v cizím jazyce. Nadaní žáci se připravují na olympiády a další soutěže.

Ve škole působí celkem 28 učitelů (18,7 přepočtených úvazků) a dva AP (1,25 přepočtených úvazků) (Výkaz o ředitelství škol R13-01, k 30. 9. 2020). Výchovná poradkyně je též koordinátorkou inkluze. V rámci DVPP se učitelé vzdělávají také v oblasti inkluze (4 kroky k inkluzi).

Co se týče ukončení PŠD, dle dat MŠMT ve školním roce 2019/2020 ukončilo PŠD 30 žáků, z toho 28 v 9. ročníku, jeden v 7. ročníku a jeden v 8 ročníku (což činí 6,7 % předčasně odcházejících). O rok dříve zde předčasně končilo 4,3 % odcházejících žáků, což je nárůst oproti předchozím čtyřem letům, kdy žádný žák nekončil na této škole předčasně.

Škola realizovala/byla zapojena do následujících projektů:

- *Základní škola Pátova – Šablony I*, 2017–2019 – projekt ukončen k 31. 1. 2019
- *Základní škola Pátova – Šablony II*, 1. 2. 2019–31. 1. 2021 – v rámci projektu škola nabízí pomoc i rozvoj žákům v oblasti doučování, v klubech komunikace v cizím jazyce, klubech zábavné logiky a deskových her i podporu školní asistentky. Zaměření projektu: personální podpora ZŠ, osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů ZŠ, extrakurikulární rozvojové aktivity ZŠ, zájmové a rozvojové aktivity ŠD/ŠK, osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů ŠD/ŠK
- *Doprava žáků na veletrh EDUCA*, 2018 – dotace z rozpočtu Libereckého kraje.
- *Mimoškolní aktivity* – z příspěvku města Česká Lípa.
- *Zdravé zuby, Ovoce do škol, Školní mléko, Hasík*.
- Realizace společného vzdělávání probíhá s využitím částečné podpory Akčního plánu inkluzivního vzdělávání APIV, díky němuž pedagogičtí pracovníci získávali nejen znalosti v průběhu vzdělávacích kurzů, ale i expertní služby.
- Zapojení do aktivit Místního akčního plánu Českolipsko a Novoborsko MAP I, resp. MAP II.

Základní škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Jižní 1903, příspěvková organizace

ZŠ Jižní je úplná základní škola, která se nachází na kraji města na sídlišti Holý vrch. Součástí školy je i mateřská škola (více viz výše), školní družina (kapacita 75 žáků), školní jídelna MŠ a školní jídelna ZŠ.

Kapacita školy činí 450 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 306 žáků (68% naplněnost). Navzdory poklesu vůči předchozímu roku naplněnost školy v předchozích pěti letech rostla, ve školním roce 2015/2016 do školy docházelo pouze 239 žáků. K 30. 9. 2020 škola vykazovala (Výkaz o ZŠ M3) 39 žáků se SVP (12,7% podíl), z toho 33 se zdravotním postižením a čtyři s jiným zdravotním znevýhodněním. Ve stejném školním roce škola nevykazovala žádné žáky se SVP z důvodu jiných kulturních nebo životních podmínek, ani žádné nadané žáky. Ve stejném roce se ve škole vzdělávali čtyři žáci s odlišným státním občanstvím, žádný z Mongolska, což je výrazně méně než na jiných českolipských školách.

V letošním školním roce ročník opakuje jeden žák, v předchozím roce žádný a podobná situace panovala i v předchozích letech. Průměrný počet zameškaných omluvených hodin na jednoho žáka činil v loňském školním roce v 1. pololetí 35,37 a v 2. pololetí 44,17 a neomluvených v 1. pololetí 1,64 a v 2. pololetí 0 hodin. Co se týče ukončení PŠD, dle dat MŠMT ve školním roce 2019/2020 ukončilo PŠD 36 žáků, z toho 35 v 9. ročníku a jeden v 8 ročníku (což činí 2,8 % předčasně odcházejících).

Ve škole působí celkem 31 učitelů (21,6 přepočtených úvazků) a šest (4,2 přepočtených úvazků) asistentů pedagoga. (Výkaz o ředitelství škol R13-01, k 30. 9. 2020). Na škole působil školní asistent (Šablony).

Škola realizovala/byla zapojena do následujících projektů:

- *Šablony I pro ZŠ a MŠ Jižní Česká Lípa*: projekt umožňuje škole zaměstnat školního asistenta MŠ a ZŠ, dále vytvořit aktivity doučování, deskových her a kluby čtenáře, zajistit proškolení pedagogů ZŠ i MŠ v oblasti čtenářské gramotnosti a inkluze. V neposlední řadě zajistili nové pomůcky pro výuku.
- *Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi ČR*: projekt realizuje Národní institut pro další vzdělávání. Škola zapojením získala: koučink a mentoring v oblasti profesního rozvoje pro vybrané pedagogy a vedení školy, služby odborných poradců (např. školního psychologa, speciálního pedagoga, metodika pro školské poradenské zařízení, metodika DVPP apod.), kurz pro vedení školy určený řediteli a jeho zástupci, příspěvek pro vybraného pedagoga, který je garantem zavádění této podpory na škole, kurz základní přípravy zaměřený na praktické informace z oblasti inkluzivního vzdělávání, vyhodnocování inkluzivních podmínek a procesů ve škole, podporu při nastavení služeb v rámci školního poradenského pracoviště. Škola se stane součástí krajské sítě podpořených škol a školských zařízení, se kterými naváže užší spolupráci prostřednictvím výměny zkušeností a příkladů dobré praxe, například formou odborných stáží.
- *Za jeden provaz* – partnerem v projektu.
- Podpora rodičů v péči o děti 1. stupně v době mimo vyučování a o prázdninách v České Lípě.
- Pokračování projektu s občanským sdružením „Naše Město“, který se zaměřuje na všeobecnou primární prevenci.
- Projekt „COMDI – profesní diagnostika“ - pro vycházející žáky a žáky 8. ročníků.
- Projekt zkvalitňování výuky: „Aktivní škola“.
- Projekt: „Doprava žáků na veletrh Educa 2018 My Job Liberec“ – financovaný z dotace rozpočtu Libereckého kraje 2018, resortu školství a zdravotnictví.
- Projekt: „Primární prevence“ – financovaný z dotace rozpočtu Libereckého kraje 2018 resortu školství a zdravotnictví.
- *Ovoce do škol, Zdravé zuby, Hasík*.

Základní škola, Česká Lípa, Školní 2520, příspěvková organizace

ZŠ Sever je úplná základní škola, která se nachází na sídlišti Sever na severním okraji města. Škola se zaměřuje na výuku plavání. Škola získala titul „Aktivní škola“ a „Škola v pohybu“. Škola spolupracuje s Mensou České republiky. Součástí školy je školní družina (kapacita 130 žáků) a školní jídelna. V budově se nachází bazén. Při škole funguje Sdružení rodičů při ZŠ Česká Lípa. Ve škole je ustaven také školní parlament, ale dle VZ 2019/2020 dobře nepracoval a škola zkouší více podpořit jeho činnost.

Kapacita školy činí 780 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 453 žáků (58% naplněnost). Naplněnost školy v posledních pěti letech ale rostla, ve školním roce 2015/2016 do školy docházelo pouze 363 žáků. K 30. 9. 2020 škola vykazovala (Výkaz o ZŠ M3) 47 žáků se SVP

(10,4% podíl), z toho 45 se zdravotním postižením, tři s jiným zdravotním znevýhodněním a jeden se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí. Ve stejném školním roce škola nevykazovala žádné nadané žáky. Do školy ve školním roce 2020/2021 docházelo 46 žáků s jiným než českým státním občanstvím a 36 z nich z Mongolska – pravděpodobně částečně se bude jednat o žáky s OMJ. K velkému přírůstku žáků cizinců došlo dle VZ v roce 2018.

Pro žáky s OMJ škola otevírá integrační kroužek, kde se žáci zdokonalují v českém jazyce a seznamují se s českými tradicemi a svátky. Nejčastěji se na integračním kroužku, který je zaměřen na výuku českého jazyka pro cizince, objevují žáci 1.–4. třídy. Docházka žáků na tento kroužek je podmíněna písemným souhlasem jejich zákonných zástupců. Na druhém stupni byli žáci v první polovině roku rozděleni na dvě skupiny – pokročilí a začátečníci. Znalosti pokročilých žáků, kteří již dobře ovládají český jazyk, byly průběžně sledovány a dle potřeby jim byly poskytovány individuální konzultace v oblasti komunikace a gramatiky v českém jazyce v předem dohodnutý čas. Žáci začátečníci (bez znalosti slovní zásoby a základních gramatických pravidel českého jazyka) byli vyučováni dvakrát týdně. Ve škole působí i školní asistent, který žákům z cizojazyčného prostředí pomáhá s osvojením si českého jazyka a orientací ve škole.

Na škole působí také Severáčkův klub nadaných dětí a jejich rodičů Heuréka, který má čtyři sekce: matematicko-přírodovědnou, uměleckou, sportovní, herní klub deskových her. Škola také spolupracuje s Centrem nadání a s dětskou Mensou, s jejichž pomocí vyhledávají nadané žáky. Na škole například probíhá pravidelné testování různých oblastí inteligence.

V letošním školním roce opakuje ročník jeden žák, ale o rok dříve to bylo celých 16 žáků, což byl druhý nejvyšší počet ze všech základních škol v České Lípě (z toho jeden žák v 1. ročníku). Jejich počet se zvýšil i proti předchozím rokům. Průměrný počet zameškaných omluvených hodin na jednoho žáka činil v loňském školním roce 99,3 a neomluvených 1,3 hodin.

Ve škole působí celkem 44 učitelů (30,7 přepočtených úvazků) a šest (4,16 přepočtených úvazků) asistentů pedagoga (Výkaz o ředitelství škol R13-01, k 30. 9. 2020). Ve škole působí školní asistent, jehož úkolem je pomoci dětem překonat překážky, které by mohly vést ke školnímu neúspěchu. Kromě žáků s OMJ věnuje podporu i dlouhodobě nemocným žákům. V rámci DVPP se pedagogové zaměřují mimo jiné na problematiku nadaných dětí.

Co se týče ukončení PŠD dle dat MŠMT ve školním roce 2018/2019 ukončilo PŠD 28 žáků, z toho 21 v 9. ročníku a tři v 7. ročníku a čtyři v 8 ročníku (což činí 25 % předčasně odcházejících). Jedná se o nejvyšší podíl ze základních škol v České Lípě, který o rok dříve dosahoval dokonce celých 28 % a vysoký byl i v předchozích letech.

Škola realizuje/je zapojena do následujících projektů:

- Rozvojový program MŠMT „Podpora vzdělávání cizinců ve školách“,
- Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi,
- EDUCA dotace z rozpočtu Libereckého kraje,

- Školský grant od Města Česká Lípa na projekty: Podpora v oblasti životního prostředí, Severská pětka, Den jazyků, Pěvecký sbor, Severáčkova mototrophy, Školní akademie, Heuréka, Strašidelná škola, Den otevřených dveří,
- potravinová pomoc dotace OP VK,
- WOMEN FOR WOMEN - obědy dětem,
- Maják – OP VVV - *Budování kapacit pro rozvoj škol I*,
- Ovoce do škol, Školní mléko, Projekt na podporu zdravé výživy dětí „BOVÝSEK“, projekt: „Recyklohraní“.

Základní škola, Česká Lípa, 28. října 2733, příspěvková organizace

ZŠ Špičák je úplná základní škola, která se nachází u sídliště Špičák nedaleko centra města. Vysoký podíl žáků dojíždí z okolí České Lípy, z celkového počtu přibližně 30 %. Škola také otevírá přípravný ročník. Součástí školy je školní družina (kapacita 215 žáků) a školní klub (kapacita 30 žáků). Při škole působí Spolek rodičů a přátel dětí a školy při ZŠ Špičák, a na škole funguje žákovský parlament.

Kapacita školy činí 1260 žáků. K 30. 9. 2019 do školy docházelo 775 žáků (62% naplněnost) a počet žáků v posledních šesti letech roste. Dle VZ je demografická situace spádové oblasti školy – sídliště Špičák stabilizovaná, v nejbližším časovém horizontu je očekáván růst počtu žáků školy, zejména na 2. stupni. Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o ZŠ M3) 179 žáků se SVP (23,1% podíl), z toho 44 se zdravotním postižením, čtyři s jiným zdravotním znevýhodněním a 72 se SVP z důvodu odlišného kulturního nebo jiných životních podmínek (56 v kategorii K, 4 v kategorii Z a 12 v kategorii V). Oproti loňskému roku tak došlo ke skokovému nárůstu vykazovaných žáků se SVP, kdy jich evidovali 36. Lze se ale domnívat, že je to způsobeno zejména změnou ve vykazování, a to zejména v kategorii SVP z nezdravotních důvodů, který momentálně může odrážet reálný stav. Ve stejném školním roce škola vykazovala jednoho nadaného žáka. Ve škole se vzdělávalo 74 žáků s odlišným státním občanstvím, z toho 42 z Mongolska, což je nejvyšší počet ze všech českolipských základních škol. Dle informací v projektu *Podpora integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020* (Česká Lípa 2020) škola v tomto roce evidovala děti/žáků s OMJ. Na vysoký počet žáků s OMJ upozorňuje i VZ (2019/2020, s. 24). Pro žáky s OMJ škola nabízí výuku češtiny pro cizince – individuální vzdělávání, kroužky a doučování.

V letošním školním roce ročník opakuje dva žáci, z toho jeden v 1. ročníku. V loňském školním roce 19 žáků opakovalo ročník, což bylo nejvíce ze všech českolipských základních škol. Vysoký počet byl i v předchozích dvou letech: 15 ve školním roce 2018/2019 a čtyři v 2017/2018.

Ve škole působí celkem 53 učitelů (49,9 přepočtených úvazků), 11 AP (6,5 přepočtených úvazků). V předchozím roce zde působil též jeden speciální pedagog (0,5 úvazek) (Výkaz o ředitelství škol R13-01, k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020).

Co se týče ukončení PŠD, dle dat MŠMT ve školním roce 2019/2020 ukončilo PŠD 67 žáků, z toho 55 v 9. ročníku, dva v 7. ročníku a 10 v 8. ročníku (což činí 17,9 % předčasně odcházejících) Jedná se o poměrně velký nárůst oproti předchozím rokům: v předchozích pěti letech se předčasné odchody pohybovaly v rozmezí 5,4 % a 10,4%.

Škola realizuje/je zapojena do následujících projektů:

- *Výuka českého jazyka pro cizince* – finanční prostředky od MŠMT a MV ČR na projekty zaměřené na výuku češtiny pro cizince.
- Od Libereckého kraje škola získala dotace na ekovýchovu, sportovní aktivity dětí a prevenci kriminality (*Excelence, Sportovní aktivity, Prevence kriminality*, přednášky primární prevence, sportovní akce na vybavení a konání sportovních aktivit školy, EVVO environmentální výchova na škole, doprava na veletrh práce EDUCA MYJOB).
- Škola dokončila projekt *Šablony II* a zapojila se do čerpání grantů EU *Šablony III*, získala prostředky na čtenářské dílny, doučování žáků, kroužek logiky a deskových her, vzdělávání CLIL.
- Od zřizovatele – města Česká Lípa čerpala prostředky na mimoškolní aktivity dětí a mládeže, ekologické projekty a vzdělávání žáků.
- *Podpora integrace cizinců města Česká Lípa v roce 2020*: dotace Ministerstva vnitra České republiky ke zkvalitnění soužití a zlepšování vzájemných vztahů mezi cizinci pobývajícími ve městě Česká Lípa a občany města Česká Lípa, na podporu integrace cizinců do společnosti, k odstranění sociokulturních, komunikačních a adaptačních problémů žáků a dětí cizinců, potlačení xenofobie ve společnosti.
- Škola pokračovala v realizaci aktivit spojených s projektem *ERASMUS+*.

Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace

ZŠ, PŠ a MŠ Moskevská je úplná základní škola zřízená dle § 16 odst. 9 ŠZ, která vyučuje dle oboru vzdělávání 79-01-C/01 ZŠ i dle oboru vzdělávání 79-01-B/01 ZŠ speciální, která vzdělává žáky se všemi stupni mentálního postižení, žáky s kombinovanými vadami a žáky s autismem. Základní škola má tři pracoviště. Součástí školy je přípravný stupeň základní školy speciální, mateřská škola, školní družina (2 oddělení ŠD jsou určena základní škole speciální a působí na odloučeném pracovišti Jižní 1970; jedno oddělení ŠD je určeno základní škole „praktické“ a působí na odloučeném pracovišti Nerudova 627), školní klub a školní jídelna.

Celková kapacita školy se v roce 2018 zvýšila z 210 žáků (140 ZŠ a 70 ZŠ speciální) na 242 žáků (152 ZŠ a 90 ZŠ speciální). Dle výroční zprávy se v posledních letech počet žáků v základní škole „praktické“ (obor vzdělávání 79-01-C/01 ZŠ) mírně navyšoval. Škola eviduje zvýšený počet zájemců o nástup do školy. I ZŠ speciální dosáhla ve školním roce 2016/2017 i 2017/2018 maxima kapacity (70 žáků).

Přípravný stupeň základní školy speciální měl ve školním roce 2016/2017 12 dětí ve dvou

třídách, ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 bylo 17 dětí ve třech třídách, což dle školy bylo způsobeno přeplněností speciálních tříd MŠ. Ve školním roce 2019/2020 byly otevřeny dvě třídy s počtem 13 dětí z důvodu demolice a výstavby nového pavilonu.

Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o ZŠ M3) 220 žáků se SVP (100% podíl), z toho 220 se zdravotním postižením, 38 s jiným zdravotním znevýhodněním a sedm se SVP z důvodu odlišného kulturního nebo jiných životních podmínek (pět v kategorii Z a dva v kategorii V).

Průměrný počet zameškaných omluvených hodin na jednoho žáka činil v loňském školním roce 2018/2019 154 a neomluvených 8 hodin. Dle VZ je záškoláctví a skryté záškoláctví největším problémem při práci se žáky (včetně žáků z DD). Spolupráce s OSPOD MěÚ Česká Lípa nefunguje, škola tedy na rodiče záškoláků s větším počtem neomluvených hodin podala trestní oznámení.

Škole se nedaří ani spolupráce s rodiči: „Rodiče problémových žáků se školou nespolupracují vůbec, resp. problémy svalují na školu, ostatní žáky, resp. jejich rodiče a příbuzné. Někteří rodiče spatřují školu jako nepřítele, který brání jejich dětem v seberealizaci“ (VZ 2019/2020. s. 23) Škola hodnotí spolupráci s rodiči odlišně na ZŠ „praktické“ (obor vzdělávání 79-01-C/01 ZŠ), kde dle školy rodiče nespolupracují a ZŠ speciální, kde rodiče spolupracují a pomáhají škole i sponzorsky (VZ 2018/2019, s. 38).

Jako velmi dobrou hodnotí spolupráci s Policií a Městskou policií Česká Lípa, jako zhoršující se s OSPOD Česká Lípa, mírně se dle školy podařilo zlepšit spolupráci s DD Deštná-Dubá. Škola dále spolupracuje s organizací ADRA ČR, Farní charitou (svoz těžce postižených žáků) a Centrem zdravotně postižených.

Škola realizovala/byla zapojena do následujících projektů:

- OP VVV – Šablony pro MŠ a ZŠ,
- Primární prevence – dotace KÚ,
- Systémová podpora – dotace KÚ.

Základní škola a Mateřská škola Klíč s.r.o.

Jde o soukromou úplnou základní školu s jednou třídou v každém ročníku, která se zaměřuje na výuku anglického jazyka. Škola získala značku Rodiče vítání a Škola v pohybu. Součástí školy je i mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Školné ve školním roce 2020/2021 činilo 1 600 Kč / měsíc (16 000 Kč/ rok).

Kapacita školy je 154 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 151 žáků a byla tedy naplněna z 98 %. Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o ZŠ M3) 19 žáků se SVP (12,6% podíl), z toho 17 se zdravotním postižením, 4 s jiným zdravotním a jeden žák se SVP z důvodu

odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek. Škola evidovala dva nadané žáky. Ke stejnému datu se na škole vzdělávali tři žáci s jiným než českým státním občanstvím.

V loňském školním roce žádný z žáků neopakoval ročník, ani žádný žák neukončil PŠD předčasně v 7. nebo 8. ročníku.

Ve škole působí celkem 27 učitelů (16,6 přepočtených úvazků), čtyři asistenti pedagoga (2,5 přepočtených úvazků), jeden psycholog a jeden speciální pedagog (vždy na 0,2 úvazku) (Výkaz o ředitelství škol R13-01, k 30. 9. 2020).

Škola realizuje/je zapojena do následujících projektů:

- *Česko-japonská spolupráce*: spolupráce s partnerskou školou v Japonsku.
- *Erasmus+ - Energytech Journey*: dvouletý mezinárodní projekt se zapojením partnerů ze Španělska (Zeberio), Kypru (Nicosia) a Lotyšska (Saldus). Projekt je určen pro děti 3. - 6. ročníku. Součástí celého projektu jsou návštěvy ve školách všech partnerů.
- *eTwinning*
- *Lanterna Futuri (Maják budoucnosti)*: škola je už od roku 2008 zapojena v projektu trojstranné přeshraniční spolupráce s názvem Lanterna Futuri (Maják budoucnosti). V jeho rámci se žáci setkávají se svými vrstevníky z Polska a Německa na kreativních dílnách.
- *Centra vzdělávání pro udržitelnou budoucnost*: zahájení projektu: 1. 1. 2017. Doba realizace projektu: 39 měsíců. Projekt se zaměřuje na kolegiální podporu pedagogů. Jeho cílem je vzájemné sdílení zkušeností formou prezenčních setkání, prostřednictvím on-line webinářů a účasti na pravidelných projektových odpoledních. Projekt si klade za cíl vytvořit funkční centra kolegiální podpory (CKP), ve kterých budou zapojení pedagogové pravidelně sdílet zkušenosti a prezentovat příklady dobré praxe z oblasti přírodovědné gramotnosti a badatelsky orientované výuky v učebnách školních objektu i ve venkovním terénu.
- *Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi*: pětiletý projekt, který realizuje Národní institut pro další vzdělávání. Škola získá: koučink a mentoring v oblasti profesního rozvoje pro vybrané pedagogy a vedení školy, služby odborných poradců (např. školního psychologa, speciálního pedagoga, metodika pro školské poradenské zařízení, metodika DVPP apod.), kurz pro vedení školy, příplatek pro vybraného pedagoga, který je garantem zavádění této podpory na naší škole, kurz základní přípravy zaměřený na praktické informace z oblasti inkluzivního vzdělávání, vyhodnocování inkluzivních podmínek a procesů ve škole, podporu při nastavení služeb v rámci školního poradenského pracoviště, odborné stáže.
- *Naplňování krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje*: 1. 7. 2018 - 31. 8. 2020. Cílem projektu je podpora některých intervencí z Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje I. Škola se zapojila do klíčové aktivity zvýšení čtenářské a matematické gramotnosti v rámci Pilotního projektu na podporu čtenářské a matematické gramotnosti.
- Šablony II - Klíč k inovacím ve vzdělávání.

Střední školy

Gymnázium, Česká Lípa, Žitavská 2969, příspěvková organizace

Gymnázium se nachází na sídlišti Špičák a nabízí vzdělávání v čtyřletém a osmiletém studijním oboru. Škola je zahrnuta do vzdělávacího programu organizace SRN „Bundesverwaltungsamt – Zentralstelle für das Schulwesen“ a je jediným gymnáziem v Libereckém kraji, které získalo v roce 2008 statut tzv. Sprachdiplomschule. Zájemci z řad studentů mohou v posledním ročníku studia bezplatně vykonat mezinárodně uznávanou zkoušku z německého jazyka Sprachdiplom Deutsches. Při škole funguje Občanské sdružení rodičů a přátel Gymnázia Česká Lípa.

Kapacita školy činí 600 žáků. Z rozhodnutí zřizovatele byla od 1. 9. 2012 snížena kapacita osmiletého oboru, cílový počet tříd je 8, tj. 240 žáků, a naopak od 1. 9. 2015 byla navýšena kapacita oboru čtyřletého, ze 4 na 8. K 30. 9. 2020 do školy docházelo celkem 464 žáků, z toho 122 plnilo PŠD. Ke stejnému datu škola vykazovala dva žáky se SVP (0,4% podíl), oba se zdravotním postižením (Výkaz o SŠ M8). Ve škole se vzdělávalo 17 žáků cizinců, z toho šest z Mongolska.

Škola realizuje/je zapojena do následujících projektů:

- *Lanterna Futuri*: ESF, Interreg – česko-polsko-německá přeshraniční spolupráce. Cílem je formou společných setkání mladých lidí přispět k vybudování pozitivních vztahů mezi těmito sousedními národy.
- Projekt *Excellence SŠ 2018*: MŠMT – v rámci programu vyhlášeného MŠMT „Hodnocení žáků a škol podle výsledků v soutěžích v roce 2018 – Excellence středních škol 2018“ byly hodnoceny úspěchy žáků v soutěžích vyhlášených MŠMT.
- *Excellence ZŠ 2018*: MŠMT
- *Škola a učitelé 21. století*: Erasmus+ – projektové období od 1. 8. 2018 – 30. 6. 2020 – navazuje na předchozí projekt – cílem je pokračovat v procesu rozvíjení a prohlubování kompetencí pedagogů. Od září 2018 proběhlo celkem 16 kurzů pedagogů v zahraničí.
- *Vzdělávání pedagogů Gymnázia Česká Lípa*: ESF – od 1. 2. 2018 - 31. 1. 2020. Většina aktivit proběhla ve školním roce 2018-2019. – vzdělávací kurzy, sdílení zkušeností s pedagogy na jiných školách, stáž u zaměstnavatele (Vysoká škola), kariérové poradenství.
- Hudební klub – vybavení učebny hudebního klubu – Fond Rady města Česká Lípa.
- *Šablony pro SŠ II*: 1. 2. 2020 – 31. 1. 2022. obsahem projektu jsou aktivity směřující k rozvoji kompetencí pedagogů, a to v těchto oblastech:
 - o vzdělávací kurzy,
 - o sdílení zkušeností s pedagogy na jiných školách,
 - o stáž u zaměstnavatele,
 - o kariérové poradenství,
 - o projektové dny ve škole,
 - o projektové dny mimo školu,

- školní klub – badatelský,
- školní klub – komunikace v cizím jazyce,
- CLIL ve výuce SŠ.

Škola nabízí i kurzy pro veřejnost, ale podle VZ není o tyto placené kurzy velký zájem – jedinou výjimkou jsou kurzy pro uchazeče o čtyřleté studium na škole.

Obchodní akademie, Česká Lípa, náměstí Osvobození 422, příspěvková organizace

Obchodní akademie sídlí v nově zrekonstruované budově na náměstí Osvobození nedaleko centra. Při škole funguje občanské sdružení rodičů. Škola nabízí vzdělávání v následujících studijních oborech: obchodní akademie, ekonomické lyceum a veřejnosprávní činnost – všechny čtyřleté zakončené maturitní zkouškou.

Kapacita školy činí 480 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo celkem 377 žáků a byla tedy naplněna ze 79 %. Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o SŠ M8) dva žáky se SVP (10,5% podíl). Naproti tomu ale VZ (2019/2020, s. 20) uvádí, že „v péči výchovných poradců bylo 18 žáků se specifickými vzdělávacími potřebami“ a dva nadaní žáci. Ve škole se vzdělávalo 13 žáků cizinců, z toho pět z Mongolska.

Škola realizovala/byla zapojena do následujících projektů:

- *Excellence středních škol 2019* účelová neinvestiční dotace MŠMT,
- *Šablony* – OP VVV,
- *NAKAP LK I* operační program, výzkum a vývoj a vzdělávání,
- byl ukončen dvouletý program Školní kariérový poradce – personální podpora SŠ.

Střední průmyslová škola, Česká Lípa, Havlíčkova 426, příspěvková organizace

Škola, jejímž zřizovatelem je Liberecký kraj, sídlí v centru města a nabízí technické vzdělání. Nabízí čtyřleté maturitní obory: Informační technologie (M), Strojírenství (M), Elektrotechnika (M), Technické lyceum (M). Od 1. 1. 2010 byla v rámci optimalizace škol sloučena s domovem mládeže. Nově tak nabízí od roku 2010 ubytování v domově mládeže a stravování pro žáky všech škol. V současné době tedy vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny.

Díky projektu *Absolvent s praxí* (2012–2015) škola navázala spolupráci s řadou partnerů a klade důraz na propojení školní výuky s praxí. Ve školním roce 2018/2019 byl již ve všech oborech nasazen nový model odborné firemní praxe, který vzešel z daného projektu. Žáci 3. ročníku v rámci samostatného předmětu praxe absolvují po celý rok 1 den v týdnu odbornou praxi ve firemních provozech (VZ 2018/2019, s. 10).

Kapacita školy činí 560 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo celkem 367 žáků a byla tedy naplněna ze 66 %. Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o SŠ M8) 25 žáků se SVP (6,8% podíl), z toho všichni se zdravotním postižením. Ve škole se vzdělávali dva žáci cizinci, z toho jeden z Mongolska. Dle VZ (2018/2019, s. 13) „školu navštěvují žáci z různých

sociálních vrstev. (...) Díky mimoškolním aktivitám, jako jsou adaptační kurzy apod., se (...) daří začleňovat do třídních kolektivů žáky romského původu.“

Škola realizovala/byla zapojena do následujících projektů:

- *Centrum odborného vzdělávání Libereckého kraje strojírenství a informatiky –* Integrovaný regionální operační program
- *Šablony SPŠ-CL II –* Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání - 1. 1. 2020–31. 12. 2021. Projekt je zaměřen na kvalitnější podporu žáků v prostředí střední školy a domova mládeže, zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích a osobnostně profesní rozvoj pedagogických pracovníků včetně vedoucích pedagogických pracovníků. Cílem projektu je podpořit osobnostně profesní rozvoj pedagogů prostřednictvím prohloubení spolupráce pedagogů středních škol v oblasti podpory společného vzdělávání v rámci tandemové výuky a vzájemné spolupráce v odborně ale i mezioborově zaměřené skupině, prohloubení spolupráce pedagogických pracovníků středních škol a pedagogických pracovníků domovů mládeže s odborníky z praxe v rámci jejich zapojení do výuky, podpory získání odborných znalostí a dovedností pro svůj profesní růst u možných budoucích zaměstnavatelů v rámci stáže, podpora realizace čtenářského klubu a klubu zábavné logiky a deskových her jak pro žáky SŠ, tak i DM a v neposlední řadě podpora žáků ohrožených školním neúspěchem prostřednictvím možnosti doučování jak pro žáky SŠ, tak i DM.
- *Naplňování krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje I –* Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Střední škola Klíč s.r.o.

Škola sídlí na sídlišti Lada. Nabízí denní čtyřleté studium ukončené maturitní zkouškou v oboru Ekonomika a podnikání (M), ve kterém je možné studovat dva školní vzdělávací programy: Personalistika – Řízení lidských zdrojů a 3D grafika a počítačové hry. Škola klade důraz na výuku anglického jazyka. Školné denního studia činí 16 400 Kč za školní rok (10 měsíců). Škola nabízí prospěchová stipendia podle průměru známek, až ve výši 700 Kč měsíčně.

Kapacita školy činí 164 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo 50 žáků. Ke stejnému datu škola nevykazovala (Výkaz o SŠ M8) žádné žáky se SVP. Ve škole se vzdělával jeden žák cizinec.

Škola realizuje/je zapojena do následujících projektů:

- *Modernizace odborného vzdělání:* realizaci zajišťuje Národní ústav pro vzdělávání. V rámci projektu jsou vytvářeny vzdělávací moduly a komplexní úlohy, které budou modernizovat školní vzdělávací programy (ŠVP) středních odborných škol v rámci České republiky. Projekt se také zabývá propojením počátečního odborného vzdělávání s profesními kvalifikacemi Národní soustavy kvalifikací a podporou realizace praktické výuky ve spolupráci se zaměstnavateli.

- *Šablony pro střední školy:* Aktivita jsou zaměřeny na osobnostně profesní rozvoj pedagogů prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného setkávání a sdílení zkušeností pedagogů a odborníků z praxe. Dále jsou podporovány aktivity spolupráce škol a zaměstnavatelů, kariérové poradenství žáků, projektové dny a aktivity rozvíjející metody výuky s využitím ICT a doučování žáků ohrožených školním neúspěchem.

Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Česká Lípa, příspěvková organizace

Škola dříve nesla název Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, 28. října 2707, Česká Lípa a vznikla 1. 1. 1998 sloučením tří českolipských středních škol:

- Střední odborné učiliště, Česká Lípa, 28. října 2707,
- Integrovaná střední škola technických řemesel a Učiliště Česká Lípa, Tovární 2713,
- Integrovaná střední škola, Česká Lípa, Svojsíkova 2945.

Dále byla škola v roce 2004 sloučena s SOU oděvním ve Cvikově, v roce 2007 se SOU Palackého nám. v České Lípě a v roce 2011 se SOŠ Lužická, Česká Lípa. V současnosti probíhá vzdělávání žáků na čtyřech odloučených pracovištích: Svojsíkova stezka 2945, Lužická ulice 588, Palackého náměstí 545 a Doksy. Ve školním roce 2019/2020 škola získala souhlas zřizovatele školy a MŠMT ČR k tomu, aby mohla ve školním roce 2020/2021 otevřít nové zdravotnické obory.

Přehled oborů vyučovaných ve školním roce 2019/2020:

- 4letý (L) Mechanik elektrotechnik,
- 4letý (M) Hotelnictví,
- 4letý (M) Ekologie a životní prostředí,
- 3letý (H) Cukrář,
- 3letý (H) Pekař,
- 3letý (H) Instalatér,
- 3letý (H) Zemědělec-farmář,
- 3letý (H) Elektrikář a elektrikář-silnoproud,
- 3letý (H) Kuchař-číšník,
- 3letý (H) Truhlář,
- 3letý (H) Strojní mechanik,
- 3letý (H) Obráběč kovů,
- 3letý (H) Mechanik opravář silničních motor. vozidel,
- 3letý (H) Kadeřník,
- 2letý (E) Práce ve stravování,
- 2letý (E) Lesnické práce,
- NS (L) Denní nást.- podnikání.

V současné době je SOŠ a SOU Česká Lípa největší školou v Libereckém kraji. Kapacita školy činí 1 464 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo celkem 854 žáků (58 % naplněnost). Navzdory mírnému růstu počtu žáků oproti předchozímu roku dle VZ 2019/2020 počet žáků školy postupně klesá³¹. Ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o SŠ M8) 16 žáků se SVP (1,9% podíl), z toho 11 se zdravotním postižením a čtyři z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek. Ve škole se vzdělávalo 14 žáků cizinců, z toho dva z Mongolska.

V oborech se stipendijní podporou mohou žáci za 3 roky studia získat až 27.000 Kč. Výše motivačního stipendijního příspěvku činí měsíčně: a) 1. ročník 500 Kč, b) 2. ročník 500 Kč, c) 3. ročník 500 Kč. Výše prospěchového pololetního stipendijního příspěvku: a) 1. ročník 1000 Kč, b) 2. ročník 2000 Kč, c) 3. ročník 3000 Kč. Škola dle VZ také vyhledává nadané žáky, jedná se především o sportovně nadané žáky.

Škola realizuje/je zapojena do následujících projektů:

- *Šablony pro SŠ a VOŠ II.:* od 1. 9. 2020. Hlavním cílem školy je využít možnosti vzájemných hospitací a to tak, aby měli možnost vidět mezi sebou svoji výuku učitelé odborného výcviku a učitelé teoretického vyučování.
- *NAKAP LK:* projekt realizuje Liberecký kraj. Škola se zapojila do těchto aktivit: projektové dny pro žáky ZŠ, čtenářská a finanční gramotnost, výukové programy v IQ Landii v Liberci.
- *Centrum odborné přípravy:* dotační program Ministerstva zemědělství ČR. Škola byla zařazena do „Národního dotačního programu Ministerstva zemědělství ČR“ a získala jmenování „Centra odborné přípravy, a to pro obory zemědělec-farmář a lesnické práce.

Škola dále spolupracuje se dvěma německými školami: se školou Fachschule für Landwirtschaft Zwickau při Saském zemském úřadu ve Zwickau a se školou „Berufliches Schulzentrum für Ernährung und Hauswirtschaft“ v Budyšině.

Euroškola Česká Lípa střední odborná škola s.r.o.

Škola, jejímž zřizovatelem je ESO Euroškola s.r.o., se nachází na sídlišti Slovanka. Ve škole funguje Studentská rada. Škola poskytuje vzdělávání v těchto oborech:

- Ekonomika a podnikání (M): ŠVP Bezpečnostní služby, ŠVP Marketing a reklama – 4 roky, denní forma studia,
- Hotelnictví (M): ŠVP Hotelnictví a cestovní ruch – 4 roky, denní forma studia,
- Podnikání (L) ŠVP Podnikání – 2 roky, kombinované nástavbové.

Celková kapacita školy činí 860 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo celkem 291 žáků. Dle výkazů MŠMT ke stejnému datu škola vykazovala (Výkaz o SŠ M8) 13 žáků se SVP (5,8%

³¹ Ve školním roce 2014/2015 do školy docházelo 1136 žáků. (VZ 2019/2020, s. 9).

podíl), z toho 12 se zdravotním postižením. Ve škole se vzdělávalo 14 žáků cizinců, z toho tři z Mongolska.

Škola nabízí žákům motivační stipendia: v případě výborného prospěchu je jim v následném klasifikačním období odpuštěno školné. Slevami na školném jsou bonifikovány rovněž úspěchy talentovaných žáků v mezinárodních soutěžích. Sleva školného ve výši 50 % je poskytována i nově přijatým žákům na základě výsledků z předchozího vzdělávání.

Škola realizuje/je zapojena do následujících projektů:

- *Za odbornými kompetencemi do Londýna II - For the professional competences to London II:* 1. 11. 2018 - 31. 01. 2020. Partnerská organizace: ADC Technology Training Ltd, London, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. Cílem projektu je doplnit odborné kompetence žáků školy a to formou stáží v podnicích ve Velké Británii.
- *Zaber a naber nový směr Erasmus+:* 1. 8. 2019 – 31. 3. 2022 – EU/DZS Praha.
- *Euroškola s přidanou hodnotou:* MŠMT/ OP VVV – 1. 11. 2019 – 31. 10. 2021.
- *Digitální vzdělávání pedagogů SŠ pro efektivní výuku:* Centrum Informační Společnosti, s.r.o., Praha projekt realizuje, 1. 12. 2019 – 31. 11. 2021.

Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace

Praktická škola dvouletá přijímá žáky se zdravotním postižením. Kapacita školy činí 24 žáků. K 30. 9. 2020 do školy docházelo celkem 16 žáků. Všichni žáci byli také žáky se SVP.

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Liberec, Kostelní 9, příspěvková organizace s odloučeným pracovištěm Česká Lípa

Zřizovatelem školy je Liberecký kraj. Škola má odloučené pracoviště: **SZŠ a VOŠ zdravotnické v České Lípě**, které nově sídlí v budově ul. 28. října 2707, Česká Lípa. Na tomto pracovišti poskytuje vzdělávání ve vzdělávacích programech: Praktická sestra – 4letý obor zakončený maturitní zkouškou a Ošetřovatel – 3letý obor zakončený závěrečnou zkouškou a získáním výučního listu.

K 30. 9. 2020 na pracoviště docházelo celkem 97 žáků, z toho tři byli žáci se SVP (zdravotní postižení). Ke stejnému se na tomto pracovišti vzdělávalo 13 žáků cizinců, z toho jeden z Mongolska.